EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Analytická část

Místní akční plán Společně pro rozvoj školství - MAP II ORP Prostějov

reg.č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008595

ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část je součástí strategického dokumentu

SPOLEČNĚ PRO ROZVOJ ŠKOLSTVÍ – MAP II ORP PROSTĚJOV.

Struktura strategického dokumentu:

I. ÚVOD
II. MANAŽERSKÝ SOUHRN
III. ANALYTICKÁ ČÁST
IV. STRATEGICKÁ ČÁST – STRATEGICKÝ RÁMEC PRIORIT PROJEKTU SPOLEČNĚ PRO ROZVOJ ŠKOLSTVÍ DO ROKU 2023
V. AKČNÍ PLÁN

Obsah

ANALYTICKÁ ČÁST 2

1 **Úvod** 6

2 Obecná část analýzy 7

2.1 Základní informace o řešeném území 7

2.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání 9

2.2.1 Strategie na celorepublikové úrovni 9

2.2.2 Strategie na krajské úrovni (Olomoucký kraj) 9

2.2.3 Strategie na regionální úrovni (ORP Prostějov) 10

2.3 Charakteristika školství v řešeném území 11

2.3.1 Předškolní vzdělávání 24

2.3.2 Základní vzdělávání 28

2.3.3 Základní umělecké vzdělávání 36

2.3.4 Neformální a zájmové vzdělávání 37

2.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT (informace o stávajícím stavu gramotností a inkluzivity) 38

2.4.1 Podpora inkluzivního/společného vzdělávání 38

2.4.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti 46

2.4.3 Rozvoj matematické gramotnosti 52

2.4.4 Rozvoj jazykové gramotnosti 58

2.4.5 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě 60

2.4.6 Rozvoj polytechnického vzdělávání 65

2.4.7 Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí 72

2.4.8 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků 77

2.4.9 Rozvoj podpory kariérového poradenství pro žáky 80

2.4.10 Doplnění dat o školy v MAP, které nejsou součástí ORP 81

2.5 Agregovaný popis potřeb škol 84

2.5.1 Základní školy (1. – 5. třída) 85

2.5.1.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 85
2.5.1.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 87
2.5.1.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech 89
2.5.1.4 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta - EVVO 89
2.5.1.5 Polytechnika 91
2.5.1.6 Další potřeby rozvoje škol 92
2.5.2 Základní školy (1. – 9. třída) 93
2.5.2.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 93
2.5.2.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 97
2.5.2.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech 101
2.5.2.4 EVVO 101
2.5.2.5 Polytechnika 104
2.5.2.6 Další potřeby rozvoje škol 107
2.5.3 Mateřské školy 108
2.5.3.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 108
2.5.3.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka 114
2.5.3.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech 119
2.5.3.4 EVVO 119
2.5.3.5 Polytechnika 123
2.5.3.6 Další potřeby rozvoje škol 127
2.5.4 ZUŠ 127
2.5.5 Závěr 128
2.6 Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách 129
2.6.1 Základní školy (1. - 5. třída) 129
2.6.1.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory 129
2.6.1.2 Další vzdělávání 130
2.6.1.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření 130
2.6.1.4 Nákladovost vzdělávání 131
2.6.1.5 Stravování 131
2.6.1.6 Závěrečné zhodnocení 132
2.6.2 Základní školy (1. - 9. třída) 132

2.6.2.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory 132
2.6.2.2 Další vzdělávání ... 133
2.6.2.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření ... 134
2.6.2.4 Nákladovost vzdělávání ... 134
2.6.2.5 Stravování ... 135
2.6.2.6 Závěrečné zhodnocení ... 135
2.6.3 Mateřské školy ... 136
2.6.3.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory 136
2.6.3.2 Další vzdělávání ... 137
2.6.3.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření ... 137
2.6.3.4 Nákladovost vzdělávání ... 137
2.6.3.5 Stravování ... 138
2.6.3.6 Závěrečné zhodnocení ... 138
2.7 Základní umělecké školy ... 139
2.8 Výstupy z jednání pracovní skupiny rovné příležitosti ... 139
2.9 Závěr ... 139
3 Specifická část analýzy ... 140
3.1 Témata MAP v řešeném území ... 140
3.2 SWOT analýzy sestavených pracovních skupin ... 140
4 Východiska pro strategickou část ... 147
4.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů ... 147
4.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území ... 147
Priorita 1: Zkvalitnění infrastruktury ... 147
Priorita 2: Aktivity spolupráce ... 147
Priorita 3: Rozvoj lidských zdrojů ... 147
4.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastní ... 148
5 Závěr ... 150

1 Úvod

Analytická část je jednou z hlavních výstupů projektu Místní akční plán Společně pro rozvoj školství - MAP II ORP Prostějov a součástí finálního dokumentu MAP II ORP Prostějov.

Původní analytickou část MAP, která byla zpracována v předchozím projektu MAP I, bylo nutné aktualizovat na základě nových dat a informací z území.

Aktualizace analytické části vznikla díky spolupráci Magistrátu města Prostějova a místních akčních skupin působících v území projektu (MAS Region HANÁ, MAS Prostějov venkov, MAS Hanácký venkov, MAS Hanácké Království). Byla vytvořena na základě informací získaných z dotazníkového šetření realizovaného MŠMT na přelomu r. 2018/2019 mezi základními a mateřskými školami; z dostupných aktuálních dokumentů Magistrátu města Prostějov, dat Českého statistického úřadu, ze strategických dokumentů České republiky, Olomouckého kraje, dokumentů MAS a jednotlivých obcí a jejich svazků. Další informace z jednotlivých zapojených škol v projektu byly zjišťovány v rámci dotazníkového šetření (Agregovaný popis potřeb škol, Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách) a osobního dotazování ve školách.

Analytická část je základem pro další plánování v území. Strategická analýza je součástí komunitního plánování a výstupy z její analytické části slouží jako základní kámen pro tvorbu Strategického rámce MAP a následně pro potřeby dotačních programů.

2 Obecná část analýzy

2.1 *Základní informace o řešeném území*

V projektu MAP I bylo řešené území vymezeno pouze územím ORP Prostějov. Jednalo se konkrétně o 76 obcí, 76 ředitelství. Kdy v území bylo 76 mateřských škol (vč. odloučených pracovišť), 42 základních škol a 3 základní umělecké školy.

Území realizace projektu MAP II bylo k 01.03.2018 rozšířeno ještě o vybrané území z ORP Vyškovsko a ORP Olomoucko. K 10.06.2019 se k území přidala ještě MŠ a ZŠ Přemyslovice.

Vymezené území projektu MAP II je tedy vymezeno celkem 91 obcemi, 93 ředitelstvími. Konkrétně se v území nachází 75 mateřských škol (vč. odloučených pracovišť), 50 základních škol a 3 základní umělecké školy.

Obrázek 1 Území MAP I - SO ORP Prostějov

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 2 Území MAP II ORP Prostějov (rozšíření proti MAP I)

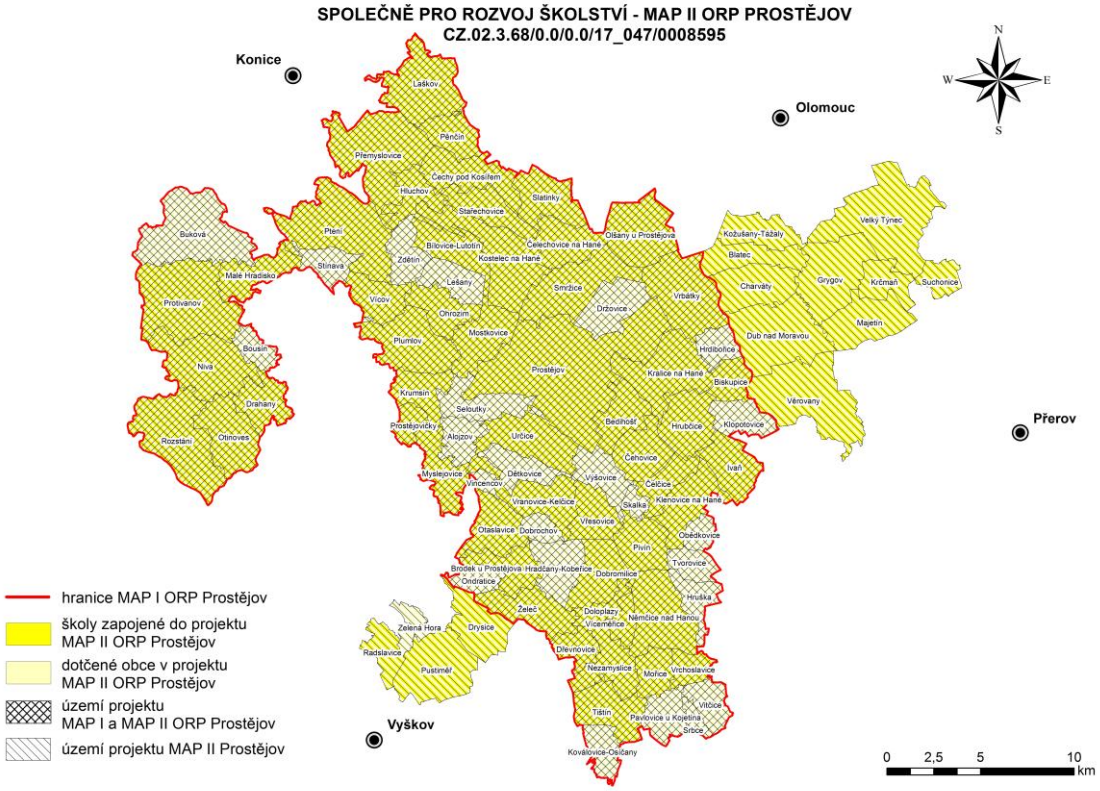

Zdroj: Vlastní zpracování

2.2 *Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání*

Aby bylo možné nahlížet na sledovanou oblast komplexně, je třeba provést analýzu veškerých dostupných materiálů a dokumentů (tzv. metaanalýzu), které se předmětné problematice, rozvoji vzdělávací soustavy, věnují, a na jejím základně následně specifikovat priority a opatření, které jsou pro území ORP Prostějov relevantní.

2.2.1 Strategie na celorepublikové úrovni

Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
Vazba na opatření Inteligentní růst – hospodářství založené na znalostech a inovacích

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015-2020
Vazba na strategické návrhy 2.3.1 Předškolní vzdělávání, 2.3.2 Základní vzdělávání a 2.3.3 Střední vzdělávání

Koncept podpory mládeže na období 2014-2020
Vazba na strategické cíle 3. Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání, 6. Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže, 10. Usnadňovat začlenění dětí a mládeže s omezenými příležitostmi

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
Vazba na opatření 1. Regionální konkurence schopnost, 3. Územní soudržnost a 5. Oživení periferních území

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
Vazba na strategické cíle 3.1. Snižovat nerovnosti ve vzdělávání, 3.2 Podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad a 3.3 Odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém

Akční plán inkluzivního vzdělávání 2019-2020
Vazba na Dílčí strategie 1: Informace, data a otevřená komunikace, Dílčí strategie 2: Podpora škol a pedagogů

2.2.2 Strategie na krajské úrovni (Olomoucký kraj)

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018
Vazba na strategické cíle 1. Čím dříve, tím lépe, 2. Inkluze je přínosem pro všechny a 3. Vysoce kvalifikovaní odborníci

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016-2020
Vazba na strategické návrhy 2.3.1 Předškolní vzdělávání, 2.3.2 Základní vzdělávání a 2.3.3

Střední vzdělávání, 2.3.6 Další vzdělávání, 2.3.12 Zájmové vzdělávání, 2.3.13 Rovné příležitosti ve vzdělávání, 2.3.16 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta, 2.3.17 Podpora výuky cizích jazyků a informačních a komunikačních technologií

Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2015-2020
Vazba na strategické cíle A. Rozvoj lidských zdrojů a B. Podmínky pro život obyvatel

Strategie ITI Olomoucké aglomerace
Vazba na Strategický cíl 1 Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce, Specifický cíl 1.1 Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení.

2.2.3 Strategie na regionální úrovni (ORP Prostějov)

Integrovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Region HANÁ
Vazba na rozvojovou oblast V – Vzdělávání – investice do budoucnosti.

Moravský kras jinak – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Moravský kras z.s. pro období 2014 – 2020
Vazba na prioritní oblast Konkurenceschopnost ve vzdělávání.

Strategický plán rozvoje města Prostějova pro období 2010-2020

2.3 Charakteristika školství v řešeném území

V současné době se na území MAP II nachází 91 obcí. Celkem se eviduje 93 ředitelství (78 v ORP Prostějov, 3 ředitelství v SO ORP Vyškov a 12 ředitelství v SO ORP Olomouc). Území disponuje 75 mateřskými školami, vč. odloučených pracovišť, 50 základními školami a 3 základními uměleckými školami. V území působí rovněž řada zájmových a neformálních organizací zaměřených na využití volného času dětí a žáků. Nejvíce škol je soustředěno ve městě Prostějov.

Obrázek 3 Území MAP II ORP Prostějov

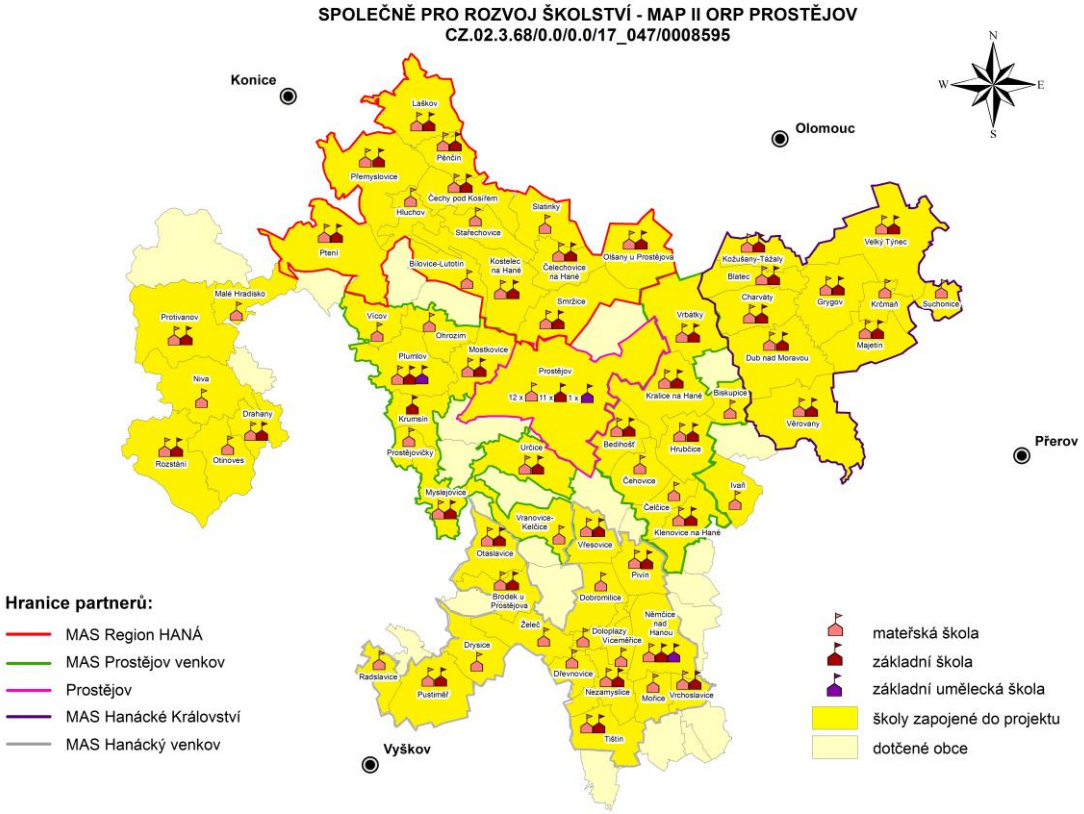

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Je nutné zabývat se otázkami, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.
Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství.

Tabulka 1 Seznam vybraných subjektů na území projektu MAP II

Č.	Název školy	adresa	PSČ	Telefon	Ředitel	E-Mail
1	Mateřská škola Bílovice - Lutotín, příspěvková organizace, okres Prostějov	Bílovice - Lutotín 70	79841	588 882 214	Studená Jitka (zástup za MD)	msbl@seznam.cz
2	Mateřská škola Biskupice 40, příspěvková organizace	Biskupice 40	79812	733 208 607	Čechová Zdeňka, Bc.	msbiskupice@posta.pvskoly.cz
3	Mateřská škola Brodek u Prostějova, příspěvková organizace	Zámecká 348	79807	582 370 236	Piňosová Zdeňka, Mgr.	ms.brodekpv@centrum.cz
4	Mateřská škola Čehovice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Čehovice 93	79821	582 368 556	Spáčilová Božena	mscehovice@seznam.cz
5	Mateřská škola Čelčice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Čelčice 86, Klenovice na Hané	79823	777 688 151	Bebčáková Pavlína, DiS.	mscelcice@seznam.cz
6	Mateřská škola Dobromilice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Dobromilice 327	79825	582 370 537	Grmelová Zdislava, Mgr.	msdobro@posta.pvskoly.cz
7	Mateřská škola Doloplazy se školní jídelnou, okres Prostějov	Doloplazy 50	79826	582 388 292	Hronková Lada	ms.doloplazy@volny.cz
8	Mateřská škola Dřevnovice, příspěvková organizace	Dřevnovice 48	79826	777 275 835	Přidalová Jana	ms@drevnovice.cz
9	Mateřská škola Hluchov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Hluchov 73	79841	582 378 118	Továrková Věra	materskaskola@hluchov.cz
10	Mateřská škola Hrubčice, příspěvková organizace	Hrubčice 40	79821	582 368 328	Přidálková Jana	mshrubcice@tiscali.cz

11	Mateřská škola Ivaň, okres Prostějov, příspěvková organizace	Ivaň 19	79823	731 905 650	Cetkovská Hana, Mgr.	msivan@volny.cz
12	Mateřská škola Kelčice, okres Prostějov	Kelčice 75	79808	721 773 170	Dostálová Jana, Bc.	mskelcice@seznam.cz
13	Mateřská škola Klenovice na Hané, příspěvková organizace	Klenovice na Hané 3	79823	606 059 444	Zapletalová Miroslava	msklenovicenahane@seznam.cz
14	Mateřská škola a Školní jídelna, Kralice na Hané, příspěvková organizace	Zátiší 91, Kralice na Hané	79812	582 368 927	Laníková Alena, Bc.	m.skola@kralicenahane.cz
15	Mateřská škola Malé Hradisko, příspěvková organizace	Malé Hradisko 364	79849	582 399 103	Krátká Alena	msmalehradisko@volny.cz
16	Mateřská škola Mořice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Mořice 1	79828	582 388 347	Řezáčová Alena, Mgr.	skolka@morice.cz
17	Mateřská škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov, příspěvková organizace	Trávnická 201	79827	582 386 524	Kopová Andrea, Mgr.	skolkan@volny.cz
18	Mateřská škola Niva, příspěvková organizace	Niva 119	79861	736 291 625	Bednaříková Radoslava	ms.niva@seznam.cz
19	Mateřská škola Ohrozim, příspěvková organizace	Ohrozim 58	79803	773 223 831	Burgrová Lenka, Bc.	msohrozim@seznam.cz
20	Mateřská škola Otinoves-příspěvková organizace	Otinoves 177	79861	582 395 647	Zavadilová Jana	msotinoves@posta.pvskoly.cz
21	Mateřská škola Pivín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Pivín 244	79824	582 384 299	Zbožínková Dagmar	ms.pivin@quick.cz
22	Mateřská škola Plumlov, příspěvková organizace	Na stráži 512, Plumlov	79803	582 393 148	Soldánová Silvie, Bc.	msplumlov@seznam.cz

23	Mateřská škola Prostějov, Moravská ul. 30, příspěvková organizace	Moravská 323/30, Prostějov	79601	582 335 057	Hekalová Alena, PaedDr.	msmorav@posta.pvskoly.cz
24	Mateřská škola Prostějov, Partyzánská ul. 34	Partyzánská ul. 34, Prostějov	79601	582 330 981	Zbudilová Monika, Mgr.	mspartyz@posta.pvskoly.cz
25	Mateřská škola Prostějov, Rumunská ul. 23, příspěvková organizace	Rumunská 1348/23, Prostějov	79601	582 345 924	Průšová Jana	msrumun@posta.pvskoly.cz
26	Mateřská škola Prostějov, ul. Šárka 4a	Šárka 4a, Prostějov	79601	582 351 664	Bittnerová Iveta, Mgr.	mssarka@centrum.cz
27	Mateřská škola Prostějov, Smetanova ul. 24, příspěvková organizace	Smetanova 24/746	79811	582 360 008	Pírková Eva	mspv.smetanova@seznam.cz
28	Mateřská škola Prostějovičky, příspěvková organizace	Prostějovičky 67	79803	588 882 079	Hradečná Hana	ms-pvicky@volny.cz
29	Mateřská škola Protivanov příspěvková organizace	U Školky 296, Protivanov	79848	582 399 115	Vybíhalová Iva	ms-protivanov@seznam.cz
30	Mateřská škola Slatinky, příspěvková organizace	Slatinky 111	78342	582 373 038	Protivánková Hana	hprotivankova@email.cz
31	Mateřská škola Stařechovice, příspěvková organizace	Stařechovice 125	79841	582 374 128	Dvorská Šárka	ms.starechovice@seznam.cz
32	Mateřská škola Víceměřice, příspěvková organizace	Víceměřice 62	79826	604 784 103	Tihelková Jitka, DiS.	msvicemerice@posta.pvskoly.cz
33	Mateřská škola Vícov, příspěvková organizace	Vícov 7	79803	734 313 413	Štogrynová Jitka, Bc.	ms.vicov@seznam.cz

34	Mateřská škola Želeč, okres Prostějov, příspěvková organizace	Želeč 153	79807	605 012 030	Syrová Gabriela, Mgr.	mszelec@pvskoly.cz
35	Základní škola a mateřská škola Bedihošť	Komenského 86, Bedihošť	79821	582 368 525	JAHN Michal, Mgr.	zsbed@pvskoly.cz
36	Základní škola Brodek u Prostějova, okres Prostějov	Císařská 65, Brodek u Prostějova	79807	581 275 321	ZAJÍČKOVÁ Tereza, Mgr., Bc.	zsbrd@pvskoly.cz
37	Základní škola a Mateřská škola Čelechovice na Hané	Čelechovice na Hané 275	79816	582 373 626	DOSEDĚL Tomáš, Mgr.	zscel@pvskoly.cz
38	Základní škola Klenovice na Hané, okres Prostějov	Klenovice na Hané 231	79823	582384196	HULOVÁ Veronika, Mgr. (stat. zást. školy)	zsklenovice@pvskoly.cz
39	Základní škola a mateřská škola Kostelec na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kostelec na Hané, Sportovní 850	79841	582 373 840	BEZDOMNIKOV Oldřich, Mgr., Bc.	skola@skolakostelec.cz
40	Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov	Tyršova 360, Němčice nad Hanou	79827	582 386 579	MATUŠKOVÁ Hana, Mgr.	zsnem@pvskoly.cz
41	Masarykova základní škola a mateřská škola Nezamyslice, okres Prostějov	Nezamyslice 234	79826	582 388 120	JORDÁN Petr, Mgr.	posta@zsnezamyslice.cz
42	Základní škola a Mateřská škola Olšany u Prostějova	Olšany u Prostějova 3	79814	582 380 159	ŠIMOŇÁK Marek, Mgr.	reditel@zsolsany.cz
43	Základní škola npor. letectva Josefa Františka a Mateřská škola Otaslavice	Otaslavice 117	79806	582 370 718	LEITGEB Vladimír, Mgr.	zsjf@otaslavice.cz
44	Základní škola Plumlov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Rudé armády 300, Plumlov	79803	582 393 210	ZAPLETALOVÁ Simona, Mgr.	zaklsplumlov@volny.cz

45	Základní škola Protivanov, okres Prostějov	Školní 292, Prostivanov	79848	582 399 219	VAŠÍČEK Jaroslav, Mgr.	zspro@pvskoly.cz
46	Základní škola a Mateřská škola Přemyslovice, příspěvková organizace	Přemyslovice 353	79851	582 378 236	POPELÁŘOVÁ Marta, Mgr.	zspre@seznam.cz
47	Základní škola a mateřská škola Ptení	Ptení 157	79843	773 656 224	ŠMILŇÁKOVÁ Viera, Mgr	zspte@pvskoly.cz
48	Základní škola a Mateřská škola Určice	Určice 400	79804	582 357 136	MELKOVÁ Marcela, Mgr.	zsurc@pvskoly.cz
49	Základní škola Zdeny Kaprálové a Mateřská škola Vrbátky, příspěvková organizace	Vrbátky 83	79813	582 382 237	VYSLOUŽIL Michal, Mgr.	zsvrb@seznam.cz
50	Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24	ul. Dr. Horáka 24, Prostějov	79601	588 000 631	RUBÁČOVÁ Petra, Mgr.	zshor@seznam.cz
51	Základní škola Prostějov, ul. E. Valenty 52	Edvarda Valenty 3970/52, Prostějov	79603	582 366 040	Weisser Radim, Mgr.	zsval@pvskoly.cz
52	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Kollárova ul. 4	Kollárova ul. 4, Prostějov	79601	582 345 160	HRACHOVEC Josef, RNDr.	zskol@seznam.cz
53	Základní škola Prostějov, Majakovského ul. 1	Majakovského ul. 1, Prostějov	79811	582 360 013	ŠÍRKOVÁ Martina, Mgr.	zsmaj@pvskoly.cz
54	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Melantrichova ul. 60	Melantrichova ul. 60, Prostějov	79604	582 319 071	PAZDERA Roman, Mgr.	zsmelan@pvskoly.cz
55	Základní škola a mateřská škola Prostějov, Palackého tř. 14	Palackého tř. 14, Prostějov	79640	582 345 060	PROKOPOVÁ Jana, Mgr.	skola@palacka.com

56	Základní škola a mateřská škola Jana Železného Prostějov	sídl. Svobody 3577/78, Prostějov	79601	582 302 411	OVEČKA Dalibor, Mgr.	zsjz@zsjz.cz
57	Reálné gymnázium a základní škola města Prostějova, Studentská ul.2	Studentská 4/2, Prostějov	79640	582 301 411	HALAŠ Rostislav, RNDr., Ing.	rgazs@rg.prostejov.cz
58	Základní škola a mateřská škola Čechy pod Kosířem, příspěvková organizace	Komenského 5, Čechy pod Kosířem	79858	582 373 736	SLÁMOVÁ Iveta, Bc.	zs@skolacechypk.cz
59	Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Drahany	Drahany 133	79861	582 395 048	ZOUHAROVÁ Iva, Mgr.	zsdra@pvskoly.cz
60	Základní škola Hrubčice, příspěvková organizace	Hrubčice 37	79821	582 368 338	SMOLKOVÁ Radmila, Mgr.	zshrubcice@gmail.com
61	Základní škola Kralice na Hané, okres Prostějov, příspěvková organizace	Kralice na Hané 59	79812	582 368 929	NOVÁKOVÁ Lenka, Mgr.	zskral@posta.pvskoly.cz
62	Základní škola Krumsín, okres Prostějov	Krumsín 55	79803	588 002 263	DOSTÁL Martin, Mgr.	zskrumsin@seznam.cz
63	Základní škola a mateřská Laškov, okres Prostějov, příspěvková organizace	Laškov 21	79857	582 378 816	MIKULKOVÁ Hana, Mgr.	zslaskov@posta.pvskoly.cz
64	Základní škola a mateřská škola Mostkovice, okres Prostějov	Prostějovská 243, Mostkovice	79802	582 362 554	KOUDELKOVÁ Marcela, Mgr.	zsmostkovice@seznam.cz
65	Základní škola a mateřská škola Myslejovice, okres Prostějov	Myslejovice 1	79805	582 357 329	LORENCOVÁ Alice, Mgr.	zsmyslejovice@seznam.cz
66	Základní škola a mateřská škola Pěnčín, příspěvková organizace	Pěnčín 17	79857	582 378 748	LOŠŤÁKOVÁ Lenka Mgr.	zspencin@seznam.cz

67	Základní škola Pivín, okres Prostějov, příspěvková organizace	Pivín 170	79824	582 384 230	ŽONDROVÁ Květoslava, Mgr.	zspivin@posta.pvskoly.cz
68	Základní škola a mateřská škola Rozstání, okres Prostějov, příspěvková organizace	Rozstání 25	79862	582 395 418	VYSTAVĚLOVÁ Miloslava, Mgr.	zsrozst@posta.pvskoly.cz
69	Základní škola a Mateřská škola Smržice, příspěvková organizace	Zákostelí 143, Smržice	79817	582 381 101	GULAKOVÁ Jana, Mgr.	reditelka.zssmrzice@centrum.cz
70	Základní škola a mateřská škola Tištín, okres Prostějov	Tištín 21	79829	582 388 435	BLUMENSTEINOVÁ Marcela, Mgr.	zstistin@posta.pvskoly.cz
71	Základní škola a a Mateřská škola Vrchoslavice okres Prostějov, příspěvková organizace	Vrchoslavice 1	79827	582 386 302	VAŠINOVÁ Ilona, Mgr.	ilona.vasinova@seznam.cz
72	Základní škola a mateřská škola Vřesovice, příspěvková organizace	Vřesovice 107	79809	582 330 043	HALAŠOVÁ Dagmar, Mgr.	zsamsvresovice@gmail.com
73	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10	Komenského 10, Prostějov	79601	582 346 868	JEDLIČKOVÁ Pavlína	specskoly@pvskoly.cz
74	Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.	Prostějov, Tetín 1	79601	582 360 007	TURKOVÁ Marie, PhDr.	turkova@pvtetin.cz
75	Cyrilometodějské gymnázium, základní škola a mateřská škola v Prostějově	Komenského 17, Prostějov	79601	582 302 541	POLCR Pavel, Mgr.	cmg@cmgpv.cz
76	Základní umělecká škola Němčice nad Hanou, Komenského 168	Komenského nám. 168, Němčice nad Hanou	79827	582 386 568	GAZDAG Ladislav	info@zusnemcicenh.cz

77	Základní umělecká škola Plumlov, příspěvková organizace	Na Aleji 34, Plumlov	79803	582 393 232	MALÍK Ivan	zusplu@pvskoly.cz
78	ZUŠ Vladimíra Ambrose Prostějov	Kravařova 14, Prostějov	79601	582 406 050	KUNČÍKOVÁ Eliška, Mgr.	sekretariat@zusprostejov.cz
79	Základní škola a Mateřská škola Grygov, příspěvková organizace	Komenského 72, 783 73 Grygov	783 73	588 881 166	Mgr. Hana Navrátilová	zs@grygov.cz
80	Základní škola a Mateřská škola Kožušany-Tážaly, okres Olomouc, příspěvková organizace	Kožušany 79, 783 75 Kožušany-Tážaly	783 75	724 342 116	Mgr. Zdeňka Vašíčková	skolakozusanytazaly@seznam.cz
81	Základní škola a Mateřská škola Majetín, příspěvková organizace	Školní 126, 751 03 Majetín	751 03	775 474 903	Mgr. Markéta Čecháková	reditel@skolamajetin.cz
82	Mateřská škola Suchonice, okres Olomouc, příspěvková organizace	Suchonice 46	783 57	585 957 175	Bc. Jana Lužová	skolkasuchonice@seznam.cz
83	Základní škola a Mateřská škola Charváty, příspěvková organizace	Charváty 21	783 75	585961263	Petr Němec	zs.charvaty@seznam.cz
84	Mateřská škola Věrovany, okres Olomouc, příspěvková organizace	Rakodavy 325	783 75	585964355	Iveta Konečná	skolka.verovany@quick.cz
85	Základní škola Věrovany, okres Olomouc, příspěvková organizace	Věrovany 102	783 75	603 857 960	Mgr. Jana Pospíšilová	zs.verovany@seznam.cz
86	Základní škola a Mateřská škola Blatec, okres Olomouc, příspěvková organizace	Blatec 68	783 75	776 605 679	Mgr. Hana Bednářová	zsblatec@centrum.cz
87	Mateřská škola Krčmaň, příspěvková organizace	Olomoucká 85	779 00	734 241 827	Jarmila Kyasová	mskrcman@seznam.cz
88	Základní škola a Mateřská škola Dub nad Moravou, příspěvková	Dub nad Moravou, Pod Školou 209	783 75	585 964 017	Mgr. Radim Voštinka	info@skoladub.cz

	organizace					
89	Mateřská škola Velký Týnec, příspěvková organizace	Velký Týnec, Zámecká 422	783 72	585 391 509	Irena Sehnalová	materska.skola@velkytynec.cz
90	Základní škola Milady Petřkové Velký Týnec	Velký Týnec, Příčná 326	783 72	585 391 490	Mgr. Tomáš Jurka	zsvtynec@volny.cz
91	Mateřská škola Drysice, okres Vyškov, příspěvková organizace	Drysice 118	683 21	517 357 734	Mgr. Jana Héniková	ms.drysice@seznam.cz
92	Základní škola a Mateřská škola Pustiměř, okres Vyškov	Pustiměř 207	683 21	517 357 267	Mgr. Miroslav Zourek	reditel@zspustimer.cz
93	Mateřská škola Radslavice 91, příspěvková organizace	Radslavice 91	683 21	517 357 216	Mgr. Lenka Dvořanová, DiS.	ms.radslavice@seznam.cz
94	Dětský domov a Školní jídelna, Plumlov, Balkán 333	Balkán 333, Plumlov	79803	582 393 236	KRATOCHVÍL Radim, Mgr.	www.ddplumlov.org
95	ORION - Středisko volného času Němčice nad Hanou	Němčice nad Hanou	79827	606 569 277	BAŠKOVÁ Eva, Mgr.	info@svcorion.cz
96	Sportcentrum - DDM Prostějov	Olympijská 4, Prostějov	79601	777 311 108	ZATLOUKAL Jan, Bc	podatelna@sportcentrumddm.cz

Následující část je zaměřena na analytická data z oblasti předškolního a základního vzdělávání. Data jsou sledována za ORP Prostějov. Podkladem pro údaje v analýze byly statistické výkazy. Data jsou uvedena k 30. 9. příslušného roku. V analýzách nejsou zohledněna data za Cyrilometodějské gymnázium a mateřskou školu Prostějov, rovněž za Střední školu, základní školu a mateřskou školu JISTOTA, o.p.s. a SŠ, ZŠ, MŠ Komenského.

Tabulka 2 Celkové zhodnocení počtu pracovníků v ORP Prostějov

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2015/2016			
mateřské školy	375,403	273,751	101,652
základní školy	696,227	549,292	146,935
základní umělecké školy	91,485	81,16	10,325
gymnázia	30,344	24,571	5,773
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	80,072	80,072	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	38,138	16,068	22,07
zařízení školního stravování	198,257	0	198,257
celkem rok 2015/2016	1 509,93	1 024,91	485,012
2016/2017			
mateřské školy	380,631	278,109	102,522
základní školy	721,117	573,887	147,23
základní umělecké školy	92,182	81,681	10,501
gymnázia	30,864	24,607	6,257
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	83,666	83,666	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	38,294	14,995	23,299
zařízení školního stravování	201,804	0	201,804
celkem rok 2016/2017	1548,558	1056,945	491,613

2017/2018			
mateřské školy	386,67	278,753	107,917
základní školy	760,629	603,607	157,022
základní umělecké školy	92,89	82,14	10,75
gymnázia	30,184	24,434	5,75
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny	86,526	86,526	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	39,823	14,5	25,323
školní klub	0,7	0,7	0
zařízení školního stravování	203,059	0	203,059
celkem rok 2017/2018	1600,481	1090,66	509,821
2018/2019			
mateřské školy	397,745	287,7108	110,0342
základní školy	802,8028	643,9062	158,8964
základní umělecké školy	92,676	81,7927	10,8833
gymnázia	30,4534	24,9857	5,4677
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny	87,563	87,4309	0,1321
střediska pro volný čas dětí a mládeže	39,015	14,2495	24,7655
školní klub	0,7	0,7	0
zařízení školního stravování	205,7697	0	205,7697
celkem rok 2018/2019	1656,7249	1140,7758	515,949

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Ve výše uvedené tabulce je vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v letech. Počet pedagogů je v ORP dostačující a zároveň pedagogové dosahují dostatečné kvalifikace viz. Tabulka 2 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcí v ORP a Tabulka 2 Údaje o pedagogických pracovnících v ZŠ zřizovaných obcemi v ORP (dostatečný počet pedagogů s aprobací na daný předmět). V rámci postupné generační obměny pedagogického sboru jsou často diskutovanou otázkou platové podmínky v oblasti školství, a to jak u pedagogických, tak i u nepedagogických pracovníků.

2.3.1 Předškolní vzdělávání

Tabulka 3 Celkový počet mateřských škol v ORP Prostějov

Školní rok	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Počet MŠ	76	76	77	77
Z toho sloučené organizace (MŠ + MŠ)	16	16	16	16
z toho sloučené organizace (ZŠ + MŠ)	32	32	32	32

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Od 1. 9. 2017 byla zahájena činnost organizace MŠ Niva.

Tabulka 4 Počty mateřských škol dle různých kritérií v ORP Prostějov (zřizovatelem obec)

Školní rok	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
2015/2016	76	3 525	145	3 508	1	17
2016/2017	76	3 479	145	3 465	1	14
2017/2018	77	3 457	145	3 443	1	14
2018/2019	77	3 486	147	3 472	1	14

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Z výše uvedené tabulky je patrné, že počet dětí navštěvujících mateřskou školu již nenarůstá. Kapacita MŠ je v současné době dostačující. Ředitelé mateřských škol doplňují volná místa na školách zápisem dvouletých dětí. Počet dvouletých dětí na mateřských školách roste. Tento trend je podpořen i dotačními tituly z evropských fondů na plat nepedagogického pracovníka do MŠ tzv. chůva. V celém ORP Prostějov je zřízena jediná speciální třída na MŠ Husova, která se zaměřuje na vady řeči.

Tabulka 5 Obsazenost MŠ v ORP Prostějov

Školní rok	Kapacita MŠ	Počet dětí	Volná místa
2015/2016	3 753	3 525	228
2016/2017	3 753	3 479	279
2017/2018	3 752	3 457	295
2018/2019	3 773	3486	287

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Kapacita na mateřských školách je od roku 2015 dostačující. Navýšení kapacity bylo způsobeno rekonstrukcí stávajících objektů na vyšší kapacitu dětí, úpravou hygienických požadavků nebo dostavbou dalších tříd. Navýšení kapacity MŠ nastalo např. v MŠ Partyzánská, MŠ Čechovice, MŠ Klenovice na Hané, MŠ Vícov, MŠ Laškov, MŠ Mořice.

Tabulka 6 Předpokládaný vývoj počtu žáků MŠ v ORP Prostějov

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet žáků	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2018	3 773	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0 %	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0 %	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2017	3 479	294	92

Zdroj: Výkaz MŠMT

Do roku 2023 mohou zasáhnout do projekce vnější neočekávané vlivy, které mohou předpokládaný vývoj značně změnit. K 1. 1. 2018 tvoří podíl dětí do 14 let věku 15,8 % z celkového počtu obyvatel. Dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje od roku 2009 dochází ke každoročnímu úbytku narozených dětí. Tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Počet narozených dětí bude klesat až do roku 2031 (4 551 živě narozených), kdy se narodí o více než jednu třetinu dětí méně než v roce 2009.

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018 - dle projekce ČSÚ Ol. kraje je úbytek dětí od roku 2013 do roku 2018 o 7 %.

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Ol. kraje je úbytek dětí od roku 2013 do roku 2023 o 21 %. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako Olomouckém kraji bude i v ORP Prostějov.
Výše uvedený analytický předpoklad byl ovšem zpracován naposledy v roce 2013, a to s odhadem, že počet dětí v MŠ bude klesat. Tento předpoklad se neprojevil. Naopak počet dětí ve věku 0 – 14 let vykazuje v území ORP Prostějov nárůst.

Tabulka 7 Vybrané demografické údaje v ORP Prostějov

Rok		2015	2016	2017	2018
Stav obyvatel k 31. 12.*		**97 969**	**98 003**	**97 925**	**97 920**
v tom ve věku:	0 – 14	15 127	15 285	15 427	15 506
	15 – 64	64 244	64 245	63 145	62 666
	64 +	18 598	18 599	19 353	19 748
Průměrný věk		42,2	42,4	42,5	42,7
Index stáří (65 +/0-14 v %)		122,9	124,4	125,4	127,4
Živě narození		1 030	1 025	1 001	1 019
Živě narození na 1 000 obyvatel		10,5	10,5	10,2	10,4
Zemřelí		1 177	1 116	1 161	1 114
Zemřelí na 1 000 obyvatel		12,0	11,4	11,9	11,4
Přistěhovalí		1 039	1 277	1 202	1 262
v tom ve věku:	0 – 14	252	278	277	290
	15 – 64	710	895	837	914
	64 +	77	104	88	58
Vystěhovalí		1 051	1 154	1 120	1 169
v tom ve věku:	0 – 14	252	255	248	280
	15 – 64	718	822	816	826
	64 +	81	77	56	63
Vnitřní stěhování v SO ORP celkem		1 242	1 236	1 279	1 259
v tom ve věku:	0 – 14	324	294	306	319
	15 – 64	837	841	890	883
	64 +	81	101	83	57
Přírůstek přirozený		-147	-91	-160	-98
Přírůstek stěhováním		-12	123	82	93
Přírůstek celkový		**-159**	**32**	**-78**	**-5**

Zdroj: Český statistický úřad – regionální statistiky, www.czso.cz

* v souvislosti se zmenšením území Vojenského újezdu Březina k 1. 1. 2016 došlo ke zvětšení výměry správního obvodu o 722 ha a zvýšení počtu obyvatel o 2 osoby - data za předchozí roky nejsou na nové území přepočtena

Na území ORP Prostějov žilo k 31. 12. 2018 celkem 97 920 obyvatel, z toho dětí do 14 let celkem 15 506.

Meziročně vyššího počtu živě narozených dětí se území ORP Prostějov dočkalo v souladu s celorepublikovým trendem. Oproti poklesu obyvatel v území, dětí ve věku do 14 let každoročně narůstá.

Přirozený přírůstek, který vyjadřuje rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými, dosahuje v posledních letech záporných hodnot. Za hlavní příčinu záporného stavu lze označit dlouhodobě nízkou porodnost, kterou v posledních letech doprovází i zvýšená úmrtnost. Přírůstek stěhováním vyjadřuje rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými v území.

Tabulka 8 Mateřské školy zřizované obcí v ORP

Školní rok	Počet MŠ	Počet tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úvazek	Počet dětí na třídu
2015/2016	76	146	3 525	267	13,2	24,1
2016/2017	76	146	3 479	267,6	13,0	23,83
2017/2018	77	146	3 457	270,2	12,79	23,68
2018/2019	77	148	3486	274,3	12,70	23,55

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova.

Z výše uvedené tabulky je patrné, že průměrný počet dětí na třídu klesá. Je způsoben nárůstem tříd v MŠ a klesajícím počtem dětí.

Tabulka 9 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcí v ORP

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	267	4	1,5%
2016/2017	267,6	2,1	0,8%
2017/2018	270,2	1,3	0,5%
2018/2019	274,3	1,7	0,6%

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Počet pedagogických zaměstnanců na mateřských školách stále roste, ale počet nekvalifikovaných pedagogů klesá.

2.3.2 Základní vzdělávání

Tabulka 10 Celkový počet pracovišť (adres) základních škol v ORP Prostějov

Školní rok	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Počet úplných ZŠ (I. a II. stupeň)	23	23	23	23
Počet neúplných ZŠ (jen I. stupeň)	18	17	17	17
Celkový počet ZŠ	41	40	40	40

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

K 31. 8. 2016 byla zrušena organizace ZŠ Dobromilice.

Tabulka 11 Počty základních škol dle různých kritérií v ORP Prostějov (zřizované obcemi)

Školní rok	Počet základních škol				
	celkem ředitelství	úplné	neúplné	běžné	speciální
2015/2016	39	23	16	39	0
2016/2017	38	23	15	38	0
2017/2018	38	23	15	38	0
2018/2019	38	23	15	38	0

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Tabulka 12 Počet tříd v ORP Prostějov

Školní rok	Počet ZŠ (počet adres/pracovišť)	Samostatná ředitelství ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd
2015/2016	41	39	365	9
2016/2017	40	38	373	9
2017/2018	40	38	376	9
2018/2019	40	38	374	9

V celém ORP Prostějov jsou speciální třídy zřízeny jen na ZŠ a MŠ Prostějov, Kollárova ul. 4. Speciální třída je zastoupena po jedné třídě v každém ročníku.

Tabulka 13 Počet malotřídních ZŠ v ORP Prostějov

Školní rok	Počet ZŠ celkem	Z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
2015/2016	16	0	8	5	1	2	0
2016/2017	15	0	9	1	3	2	0
2017/2018	15	0	9	1	2	3	0
2018/2019	15	0	9	1	2	3	0

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Tabulka 14 Celkový počet žáků ZŠ v ORP Prostějov

Školní rok	Počet ředitelství škol	Počet tříd (běžné plus speciální)	Počet žáků celkem	Počet žáků v běžných třídách	Počet žáků ve speciálních třídách
2015/2016	39	374	8 163	8 055	108
2016/2017	38	382	8 349	8 243	106
2017/2018	38	385	8 444	8 339	105
2018/2019	38	383	8 458	8 359	99

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Počty žáků na základních školách stále rostou. U některých škol je povolena výjimka z nejvyššího počtu dětí na třídu.

Tabulka 15 Obsazenost ZŠ v ORP Prostějov

Školní rok	Kapacita ZŠ	Počet žáků	Volná místa
2015/2016	11 396	8 163	3 233
2016/2017	11 275	8 349	2 926
2017/2018	11 496	8 444	3 052
2018/2019	11 100	8 458	2 642

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

V roce 2016 byla navýšena kapacita ZŠ Mostkovice, ZŠ Vřesovice, ZŠ Nezamyslice a ZŠ Prostějov, Valenty. Během září 2017 byla navýšena kapacita na ZŠ Olšany u Prostějova. V roce 2018 byla navýšena kapacitě na ZŠ Majakovského, Prostějov, naopak kapacitu snížila organizace ZŠ Brodek u Prostějova a ZŠ Čelechovice na Hané.

Tabulka 16 Předpokládaný vývoj počtu žáků v SO ORP Prostějov

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2018	11 100	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	----	----
Známý nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2017	8 444	2 656	76

Zdroj: Výkaz MŠMT

Tabulka 17 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol

		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zam.	
		celkem	ženy	celkem	ženy
2015/2016					
Asistenti pedagogů	pro děti/žáky se zdravotním postižením (ř. 1401)	58	54	30,4	28,4
	v přípravném stupni ZŠ speciální	0	0	0	0
	pro děti/žáky se sociálním znevýhodněním	17	17	10,5	10,5
	v přípravných třídách	0	0	0	0
Vychovatelé (ř. 1402b)		0	0	0	0
Psychologové		1	1	0,5	0,5
Trenéři		0	0	0	0
Speciální pedagogové (ř. 1405)		0	0	0	0
Výchovní poradci		24	22	x	x
2016/2017					
Asistenti pedagogů	pro děti/žáky se zdravotním postižením (ř. 1401)	85	82	50,08	48,19
	v přípravném stupni ZŠ speciální	0	0	0	0
	pro děti/žáky se sociálním znevýhodněním	70	67	40,8	38,91
	v přípravných třídách	0	0	0	0
Vychovatelé (ř. 1402b)		0	0	0	0
Psychologové		8	7	4,87	4,37
Trenéři		1	0	0,31	0

Speciální pedagogové (ř. 1405)		5	5	2,29	2,29
Výchovní poradci		29	26	X	x
2017/2018					
Asistenti pedagogů	pro děti/žáky se zdravotním postižením (ř. 1401)	123	117	69,4	66,15
	v přípravném stupni ZŠ speciální	0	0	0	0
	pro děti/žáky se sociálním znevýhodněním	110	105	61,45	58,7
	v přípravných třídách	0	0	0	0
Vychovatelé (ř. 1402b)		0	0	0	0
Psychologové		9	8	5,16	4,66
Trenéři		1	0	0,19	4,66
Speciální pedagogové (ř. 1405)		11	11	4,95	4,95
Výchovní poradci		29	27	x	x
2018/2019					
Asistenti pedagogů	pro děti/žáky se zdravotním postižením (ř. 1401)	167	162	99,87	96,87
	v přípravném stupni ZŠ speciální	0	0	0	0
	pro děti/žáky se sociálním znevýhodněním	154	149	89,8	86,8
	v přípravných třídách	0	0	0	0
Vychovatelé (ř. 1402b)		0	0	0	0
Psychologové		5	4	3,5	3
Trenéři		2	1	0,75	0,44
Speciální pedagogové (ř. 1405)		10	10	5,18	5,18
Výchovní poradci		32	28	x	x

Ř. 1401: Zahrnují se i asistenti pedagoga pro děti/žáky se zdravotním znevýhodněním
Ř. 1402b: Uvádí se jen při výuce v ZŠ podle § 8, odst. 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neuvádějí se vychovatelé ve školní družině, klubu ani v jiných školských zařízeních.
Ř. 1405: Neuvádějí se učitelé se speciálně pedagogickou kvalifikací.

Graf 1 Nárůst počtu asistentů za období 2015-2018

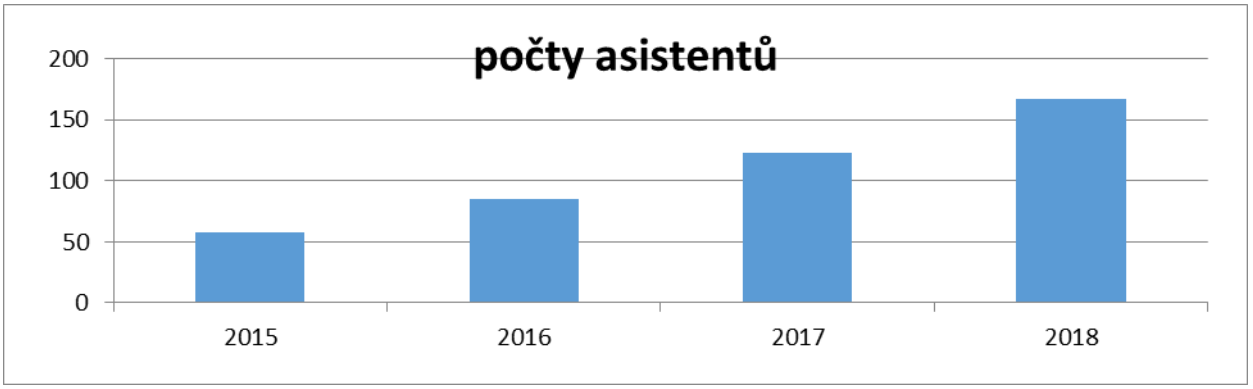

První působení psychologů a speciálních pedagogů na školách v ORP Prostějov zaznamenáváme od školního roku 2016/2017. Vzestup činnosti psychologů a speciálních pedagogů byl podpořen ziskem dotačních prostředků prostřednictvím projektů zjednodušeného vykazování tzv. šablon, financovaných z OPVVV. Postupně jsou navyšovány i počty výchovných poradců, jejichž funkci zastávají pedagogové při výkonu svého povolání.

Počet asistentů pedagogů vzrostl od roku 2015 čtyřnásobně. Zvýšení počtu je markantní především u asistentů pedagoga pro děti/žáky se sociálním znevýhodněním.

Od roku 2015 zakomponovalo ministerstvo školství do nově vyhlašovaných projektových výzev pozici školních asistentů. Práce školního asistenta není definována legislativně v zákonech či vyhláškách, řídí se ale podle podmínek dotačních výzev ministerstva školství. Profese školního asistenta je zřizována za účelem podpory dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem (zejména v důsledku nedostatečné podpory vzdělávání ze strany rodiny, dlouhodobě špatného prospěchu, nízké motivace nebo kázeňských přestupků) a dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Na rozdíl od asistentů pedagoga nejsou školní asistenti pedagogičtí pracovníci.

Tabulka 18 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Prostějov

Školní rok	Počet ředitelství škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2015/2016	39	8 163	518	15,7587
2016/2017	38	8 349	525,6	15,8847
2017/2018	38	8 444	545,4	15,4822
2018/2019	38	8 458	541	15,6340

Zdroj: výkaz MŠMT

Tabulka 19 Údaje o pedagogických pracovnících v ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	518	11,4	2,20%
2016/2017	525,6	11,5	2,18%
2017/2018	545,4	11,1	2,04%
2018/2019	541	8,4	1,55%

Zdroj: výkaz MŠMT

Tabulka 20 Docházka do škol a informace týkající se dokončení základního vzdělávání

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy	běžné třídy	speciální třídy
z	v 1. – 5. ročníku	0	0	x	0	x	0	x	0
	v 6. ročníku	2	0	x	0	x	0	x	0
	v 7. ročníku	8	0	6	0	7	0	9	1
	v 8. ročníku	17	0	28	0	20	1	27	1
	v 9. ročníku	621	10	652	11	649	14	658	13
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli na SŠ									
z toho	z 5. ročníku	88	0	82	0	84	0	87	0
	ze 7. ročníku	33	0	28	0	30	0	28	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		1	0	4	0	1	0	5	0

Zdroj: výkaz MŠMT

Tabulka 21 Přehled zařízení, která jsou součástí ZŠ a jejich vývoj

Školní rok	Počet základních škol celkem (podle pracovišť)	V nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
2015/2016	39	41	32	41	62	0
2016/2017	38	40	32	41	69	0
2017/2018	38	40	32	41	69	0
2018/2019	38	40	32	41	70	0

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Dostupnost a rozbor školních jídelen

Školní jídelny jsou v ORP Prostějov dostatečně zastoupeny. V každé obci je evidována minimálně jedna výdejna. Ve městě Prostějov je jich evidováno 17.

Tabulka 22 Vývoj počtu strávníků ve školních jídelnách

Školní rok	Počet stravovaných dětí, žáků a studentů	Z toho v		Stravovaných celkem	Cílová kapacita kuchyně
		MŠ	ZŠ		
2015/2016	10 791	3 502	6 762	12 621	18 273
2016/2017	10 933	3 447	7 000	12 720	18 443
2017/2018	11 121	3 443	7 179	12 982	18 563
2018/2019	11 229	3 475	7 252	13 063	18 605

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Školní jídelny slouží ke společnému stravování dětí/žáků, učitelů a nepedagogických pracovníků, v mnohých případech i cizích strávníků jakými jsou např. senioři, matky na mateřské, zaměstnanci místních firem apod. Školní jídelny především v menších zařízeních slouží jen jako výdejny, tedy pouze vydávají dovezenou stravu.

Velkým problémem jsou přísné normy, především hygienická pravidla, kterými se školní jídelna musí řídit.

Tabulka 23 Vývoj počtu pracovníků ve školních jídelnách

Školní rok	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
2015/2016	323	197,1
2016/2017	329	196,6
2017/2018	331	198,9
2018/2019	333	200,3

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Pracovní úvazky ve školní jídelně určují normativy, proto ne vždy mají zaměstnanci plné úvazky. Platy pracovníků školní jídelny bývají nízké, finance na provoz jsou značně omezené.
Mnohá ředitelství především menších venkovských škol řeší špatný technický stav školních jídelen, zastaralé vybavení a spotřebiče. Ve Strategickém rámci MAP nalezneme minimálně 8 projektových námětů zaměřených na rekonstrukci a modernizaci školních jídelen. Bohužel tento námět v současnosti nemá dotační titul, ze kterého by šlo čerpat.

Dostupnost a rozbor školních družin a školních klubů

Školní družiny a školní kluby jsou v území ORP Prostějov zřizovány obcemi.

Mimoškolní činnost je dostatečně zajištěna jak neziskovými organizacemi pracujícími s dětmi a mládeží tak školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání. Jde o dobrovolnou, nenásilnou činnost, při které děti a mládež zažívají pocit úspěchu. Pocit úspěchů zažívají i ti zdánlivě méně úspěšní a to je při této činnosti důležité. Především na malých obcích je tato činnost bez finanční odměny nebo jen symbolicky ohodnocena. V dnešní době je velice obtížné zřizovat školní kluby, především z důvodu vysoké finanční zátěže.

Mnohé školy řeší nedostatečné prostory a vybavení pro činnosti školních družin či klubů. Projektové náměty škol týkající se školních družin a školních klubů jsou zahrnuty ve Strategickém rámci MAP.

Tabulka 24 Vývoj školních družin/klubů v jednotlivých letech

Školní rok	Oddělení			Zájmové útvary	
	celkem	z toho pro žáky s SZP	zapsaní účastníci	celkem	účastníci
2015/2016	109	2	3 074	82	1 221
2016/2017	111	2	3147	107	1458
2017/2018	116	2	3323	82	1191
2018/2019	114	2	3229	75	1132

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Tabulka 25 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Prostějov

Školní rok	Vychovatelé			Ostatní pedag. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav	fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
2015/2016	114	83,3	0	3	0,5	0
2016/2017	118	85,5	0	1	0,1	0
2017/2018	128	87,9	0	5	1,2	0
2018/2019	121	87,4	0	6	1,1	1

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Dostupnost a rozbor součástí souvisejících s pohybovou aktivitou

V ORP Prostějov existuje jen jediná škola, ZŠ Horáka, která má ve svém majetku malý plavecký bazén (v současné době po rekonstrukci). Ostatní školy mají základní vybavení. Školy, které nemají vlastní hřiště, využívají hřiště a tělocvičny obecní nebo tělocvičné jednoty.

2.3.3 Základní umělecké vzdělávání

Na území SO ORP Prostějov jsou 3 základní umělecké školy. Nachází se v Prostějově, v Němčicích nad Hanou a v Plumlově. Všechny ZUŠ jsou zřizovány obcemi.

Množství základních uměleckých škol (ZUŠ) je v OPR Prostějov dostačující a adekvátní poptávce. Obce, popř. obce (zřizovatelé) prostřednictvím škol, kde jsou odloučená pracoviště ZUŠ, zdarma poskytují prostory či hradí provozní výdaje (energie, úklid apod.).

Tabulka 26 Počet žáků navštěvujících ZUŠ s rozborem dle oborů

Školní rok	Počet celkem	Taneční obor	Výtvarný obor	Literárně dramat. obor	Hudební (s individuální skupinovou výukou)	Hudební (s kolektivní výukou)
2015/2016	2 607	234	471	204	1 698	0
2016/2017	2646	255	490	199	1696	6
2017/2018	2608	276	470	180	1667	15
2018/2019	2573	271	456	177	1663	6

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Tabulka 27 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Školní rok	Pracovníci celkem – fyzické osoby		Pracovníci celkem – přepočtené osoby	
	interní učitelé	externí učitelé	interní učitelé	externí učitelé
2015/2016	88	7	80,5	1,2
2016/2017	90	6	82,6	1,3
2017/2018	91	7	81,9	1,6
2018/2019	94	8	80,5	2,4

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

2.3.4 Neformální a zájmové vzdělávání

Střediska volného času, Domy dětí a mládeže a jejich přehled

Na území SO ORP Prostějov se nachází 3 střediska volného času. Dvě jsou zřizovaná obcemi a jedno středisko je zřízené církví při Cyrilometodějském gymnáziu. Množství středisek volného času v ORP Prostějov je dostačující, obdobnou funkci vykonávají školní družiny.
Střediska volného času by se při zvýšení nenaplnila. Střediska nabízí různorodé kroužky.

Tabulka 28 Činnost v SVČ v jednotlivých letech

Školní rok	Počet zájmových útvarů	Účastníci				
		celkem	děti	žáci	studenti	ostatní
2015/2016	175	2 077	61	1 705	278	33
2016/2017	162	2159	97	1694	354	14
2017/2018	149	2070	154	1741	174	1
2018/2019	154	2055	170	1775	107	3

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

Tabulka 29 Vývoj počtu pedagogických pracovníků působící v SVČ

Školní rok	Pedagogičtí pracovníci			
	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
2015/2016	121	16	13,3	105
2016/2017	112	16	14	96
2017/2018	102	16	14	86
2018/2019	109	16	14,5	93

Zdroj: Data Magistrátu města Prostějova

2.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT (informace o stávajícím stavu gramotností a inkluzivity)

2.4.1 Podpora inkluzivního/společného vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání patří v současné době ve školství k často diskutovaným tématům. V dotazníkovém šetření, jehož snahou bylo reagovat na zásadní oblasti podpory inkluze, byly v rámci této problematiky řešeny otázky týkající se jak dostupnosti inkluzivního vzdělávání, tak také jeho kvality a komunikace i spolupráce mezi příslušnými zájmovými skupinami. V roce 2015 až 2017 probíhalo první kolo dotazníkového šetření. Stejné dotazníkové šetření probíhalo i v roce 2018 do konce srpna 2019.

Z pohledu zájmu o řešení této problematiky v regionu lze konstatovat, že je o oblast inkluzivního vzdělávání poměrně velký zájem. A to právě s ohledem na aktuálnost tohoto tématu nejen ve školství jako takovém, ale také v celé společnosti. Mateřské školy v ORP Prostějov umístily inkluzivní vzdělávání v pořadí potřeb na druhé místo, bezprostředně za akce investičního charakteru (rozvoj infrastruktury škol), tento fakt trvá i v roce 2019. Ve srovnání s krajem (inkluzivní vzdělávání se umístilo až na čtvrté pozici v roce 2016 a v roce 2019 na třetím místě) či národní úrovni (třetí pozice v roce 2016 i v roce 2019) je to přitom poněkud lepší hodnocení. Základní školy řadí potřebu rozvoje inkluzivního vzdělávání na čtvrté místo v roce 2016 a v roce 2019 až na páté tedy poslední místo jako nejméně důležité. Jako významnější vidí opět projekty investičního charakteru a dále také, s ohledem na výstupy základního školství, rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti. V oblasti základního školství však již byla tato potřeba hodnocena shodně také na krajské i národní úrovni, ale to jen v roce 2016. V roce 2019 byla tato potřeba hodnocena opět jako nejméně důležitá.

Mateřské školy

Graf 2 Podpora inkluzivního/ společné vzdělávání

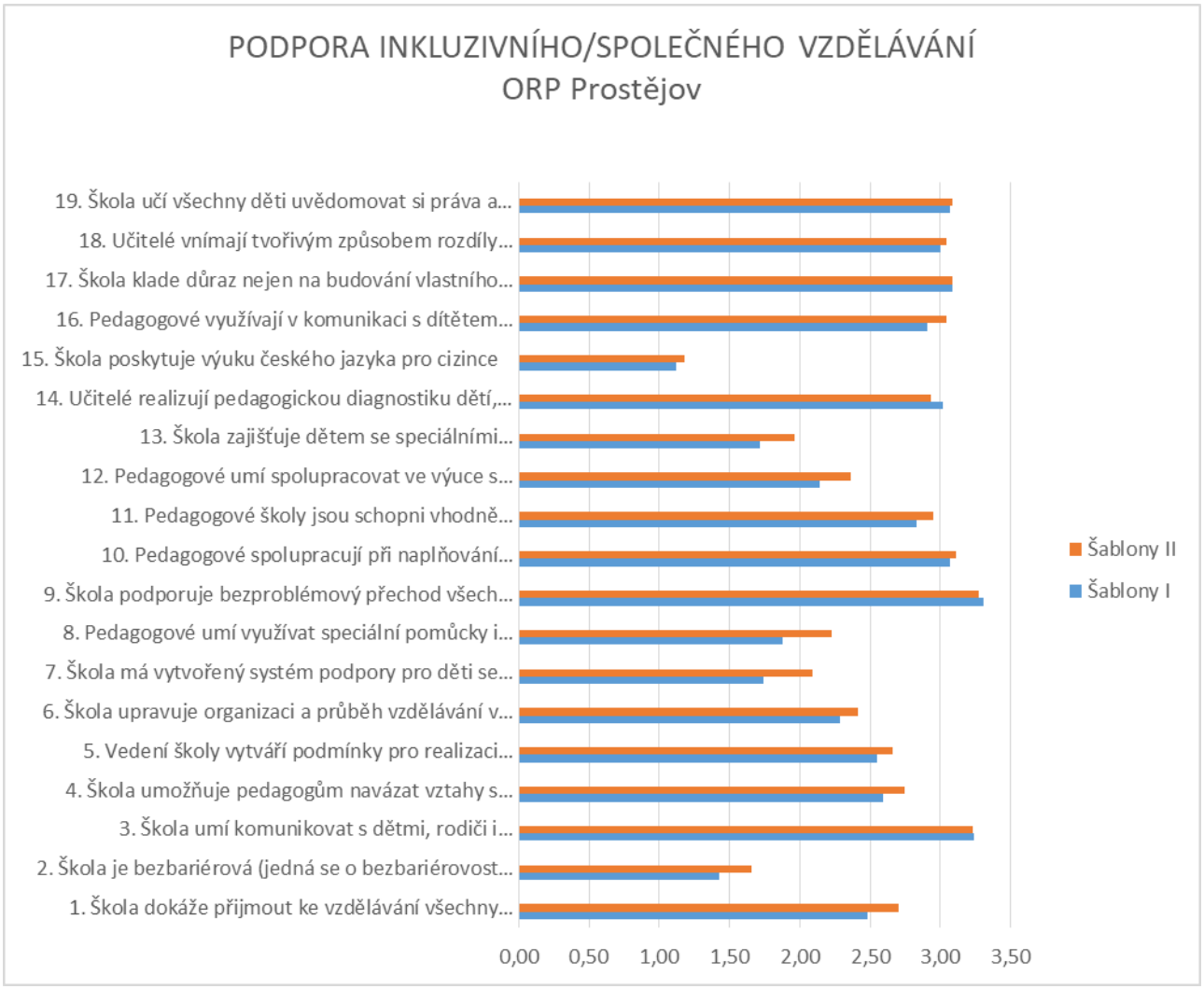

Zdroj: Vlastní zpracování

1) Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu lze jasně vyčíst, že mezi šetřením v šablonách *I* bohužel došlo v některých oblastech ke zhoršení stavu. Ke zhoršení stavu došlo u:

3. Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy

9. Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy

14. Učitelé realizují pedagogickou diagnostiku dětí, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o děti

Naopak ke zlepšení stavu došlo u více oblastí:

1. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (včetně dětí s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, děti se SVP apod.)

7. Škola má vytvořený systém podpory pro děti se SVP (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)

8. Pedagogové umí využívat speciální pomůcky i kompenzační pomůcky

V těchto oblastech došlo ke značnému zlepšení.
Celkově jako nejlépe hodnocenou otázkou je 9. Škola podporuje bezproblémový přechod všech dětí bez rozdílu na základní školy, avšak u této otázky došlo k mírnému zhoršení oproti předchozímu dotazníkovému šetření. Nejde však o výrazný pokles.

Pokud budeme srovnávat výsledky dotazníkového šetření mezi ORP, krajem a ČR zjistíme, že ve valné většině oblastní je celé ORP bohužel na horší úrovni než ČR i kraj. Tato premisa však neplatí absolutně. Najdou se i oblasti, kde se ORP může rovnat jako kraji, tak ČR. Oblastní, kde je ORP na vyšší úrovni je: 16. Pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení dítěte a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání. Nejslabší oblastí jak v rámci ORP, kraje a i ČR je 15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince. Celkově lze říci, že ORP Prostějov, je ve sledovaných oblastech slabší než ČR a i kraj. Proto se je zde prostor pro zlepšení.

Graf 3 Podpora inkluzivního/ společného vzdělávání

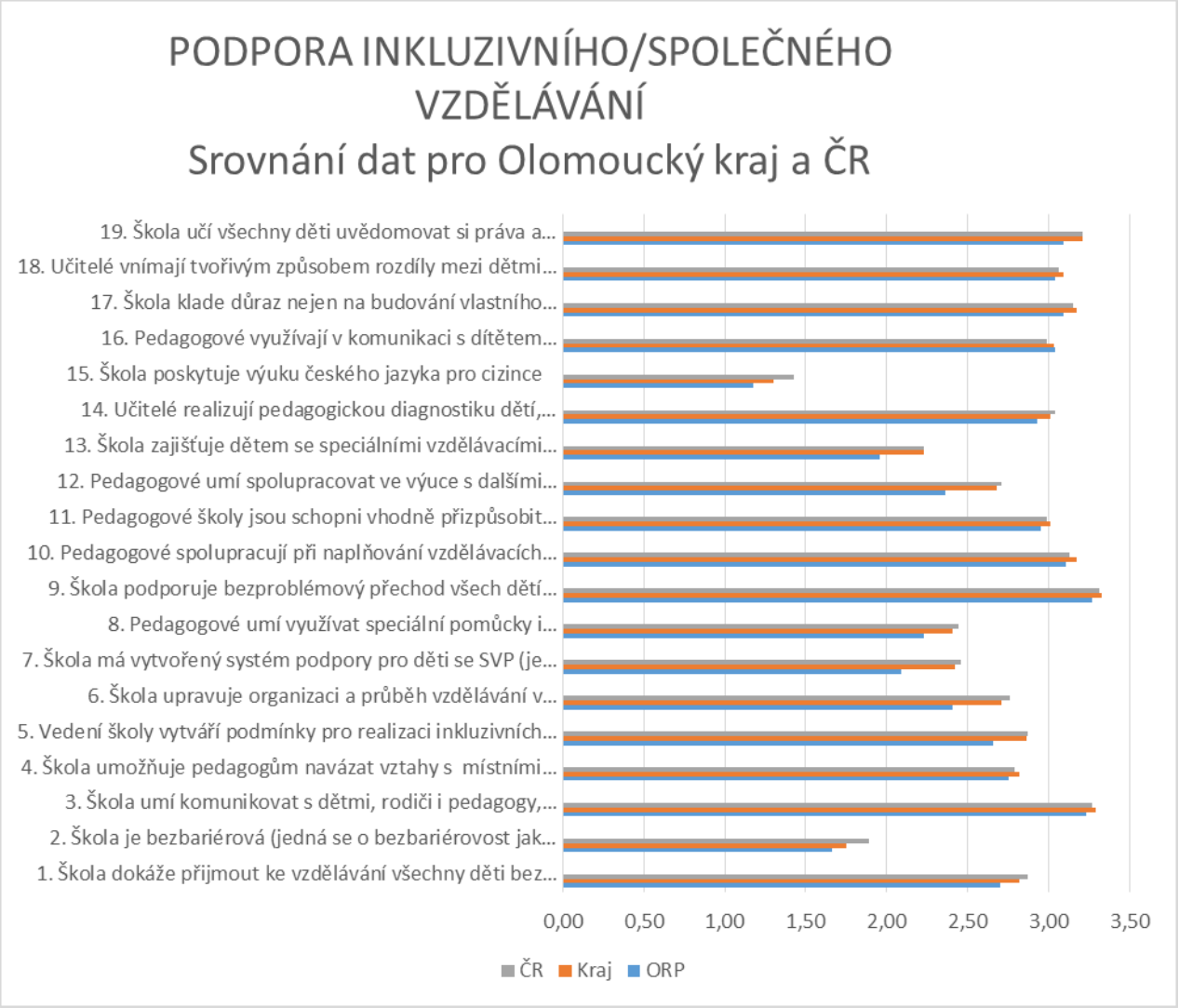

Zdroj: Vlastní zpracování

K dalším otázkám patřily dotazy ohledně spolupráce s níže zmíněnými organizacemi se, kterými spolupracují školy. Dle dotazníkového šetření mateřské školy nejvíce spolupracují s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogické centrum. Naopak nejméně spolupracují se Středisky výchovné péče. Tento poměr spolupráce se nijak neliší v rámci dotazníkových šetření.

Graf 4 Další otázky související s podporou inkluzivního/ společného vzdělávání

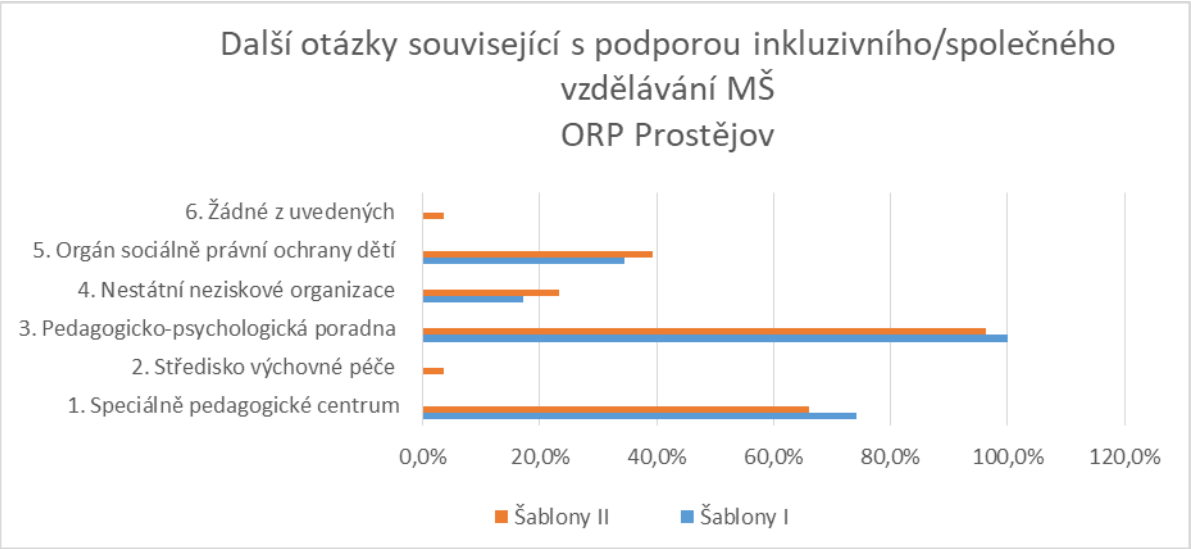

Zdroj: Vlastní zpracování

Základní školy

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti inkluze. V jedné sledované oblasti došlo ke zhoršení. Největší posun se udál u následujících sledovaných oblastí:

1. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (včetně dětí s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, děti se SVP apod.)
2. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy)

Naopak nejlepších výsledků dosáhly školy v těchto oblastech:

3. Škola umí komunikovat s dětmi, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků
5. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)
10. Pedagogové spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb dětí (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto dětí apod.)

Jako nejslabší oblast považují školy:

2. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení tříd a dalších prostorů školy)

Avšak u tohoto bodu došlo k nejlepšímu zlepšení.

15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince

Tento fakt je dán tím, že hodně škol z území ORP se s cizinci ve škole zatím vůbec nesetkalo i když ve školách postupně přibývají právě cizinci.

Graf 5 Podpora inkluzivního/společného vzdělávání

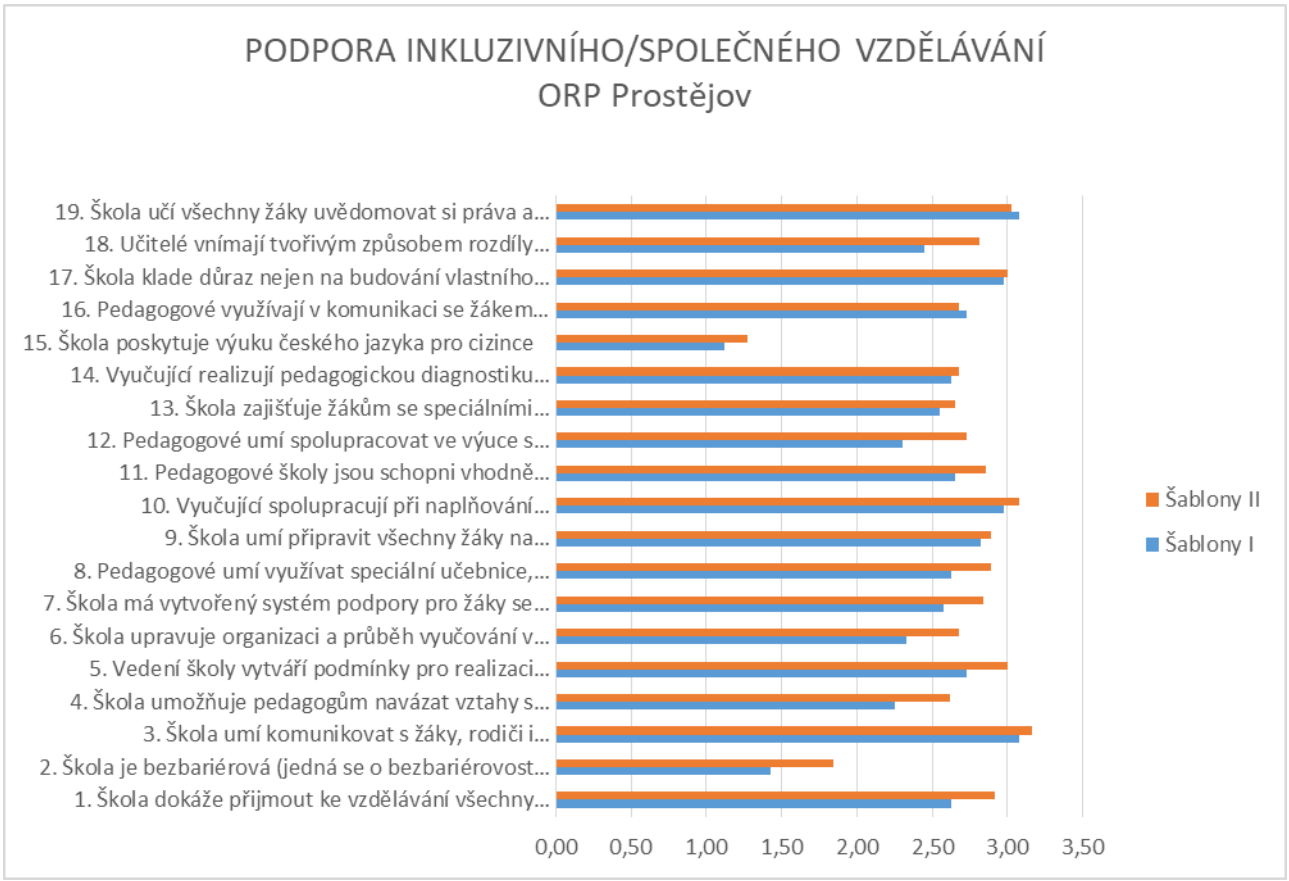

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud budeme srovnávat výsledky dotazníkového šetření mezi ORP, krajem a ČR zjistíme, že ve valné většině oblastní je celé ORP bohužel na horší úrovni než ČR i kraj. Tato premisa však neplatí absolutně. Najdou se i oblasti, kde se ORP může rovnat jak kraji, tak ČR. Oblastní, kde je ORP na vyšší úrovni je:

17. Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu dítěte, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti s ostatními dětmi a dalšími lidmi apod.

Nejslabší oblastí jak v rámci ORP, kraje a i ČR je 15. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince. Celkově lze říci, že ORP Prostějov, je ve sledovaných oblastech slabší než ČR a i kraj. Proto se je zde prostor pro zlepšení.

Graf 6 Podpora inkluzivního/společného vzdělávání

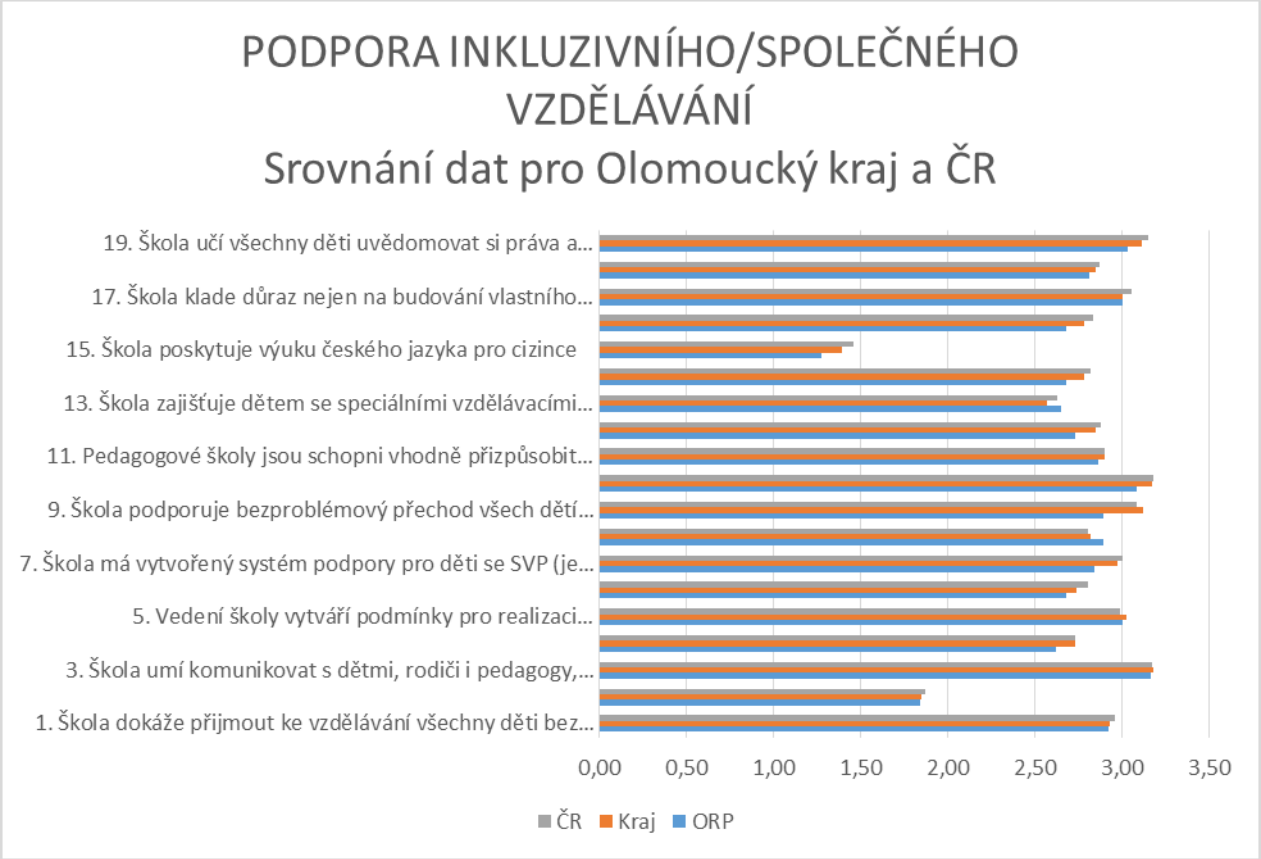

Zdroj: Vlastní zpracování

K dalším otázkám patřily dotazy ohledně spolupráce s níže zmíněnými organizacemi se, kterými spolupracují školy. Dle dotazníkového šetření mateřské školy nejvíce spolupracují s Pedagogicko- psychologickou poradnou a Speciálně pedagogické centrum. Naopak nejméně spolupracují se Středisky výchovné péče. Tento poměr spolupráce se nijak neliší v rámci dotazníkových šetření.

Graf 7 Další otázky související s podporou inkluzivního/ společného vzdělávání

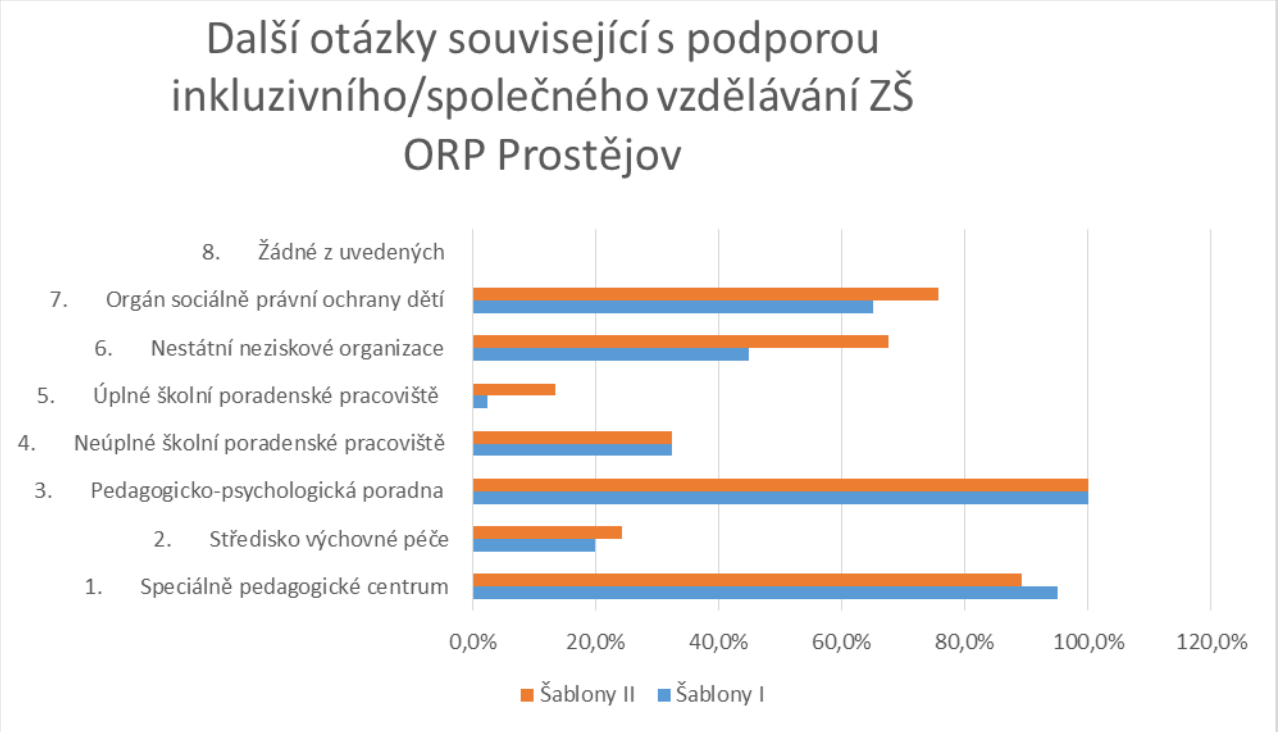

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti

Mateřské školy

Čtenářskou pregramotností se rozumí především rozvoj vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí u dětí, příprava na rozvoj (počáteční) čtenářské gramotnosti na ZŠ, rozvoj osobnosti dítěte a jeho motivace ke čtenářství. Jedná se o nastartování celoživotně se rozvíjející vybavenosti člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Graf 8 Rozvoj čtenářské gramotnosti

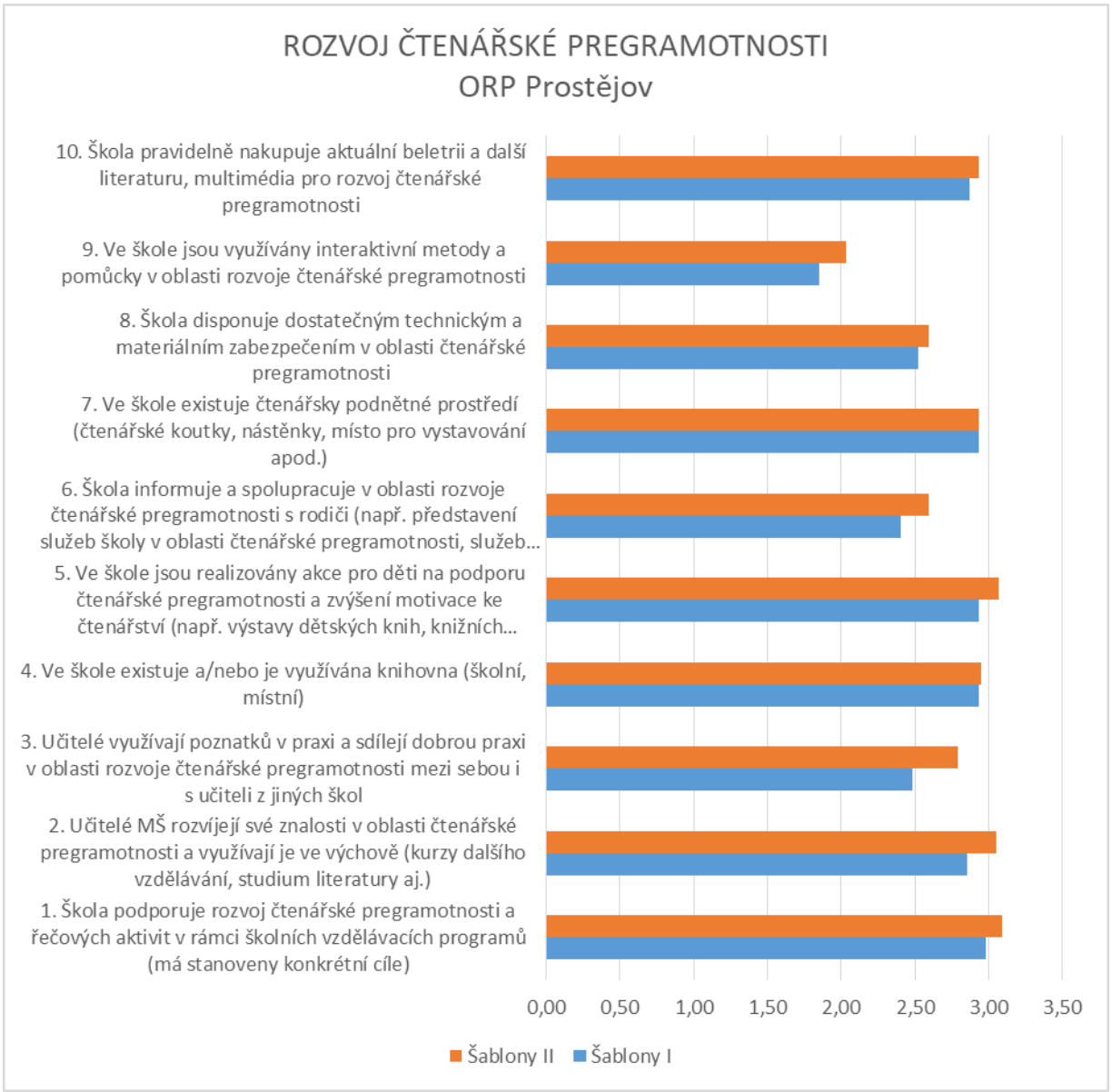

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb mateřských škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti čtenářské pregramotnosti. Ani v jedné sledované oblasti nedošlo ke zhoršení (pouze jedna otázka měla stejný výsledek v obou šetřeních). Největší posun se udál u následujících sledovaných oblastí:

3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol – zlepšení hodnocení o 12,5%

9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti – zlepšení hodnocení o 9,7%

6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.) – zlepšení hodnocení o 7,9%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou mateřské školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řečových aktivit v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

5. Ve škole jsou realizovány akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství (např. výstavy dětských knih, knižních ilustrací, malování děje pohádkových příběhů, hry na postavy z kin apod.)

Obě tyto otázky spadají dle hodnocení (více jak 3) do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Naopak dlouhodobě nejnižší hodnoty vykazuje otázka:

9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

V průzkumu pro šablony II již překročila hladinu pro identifikaci jako rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace), tuto hranici překonala ale jen těsně. ¨

Graf 9 Rozvoj čtenářské pregramotnosti

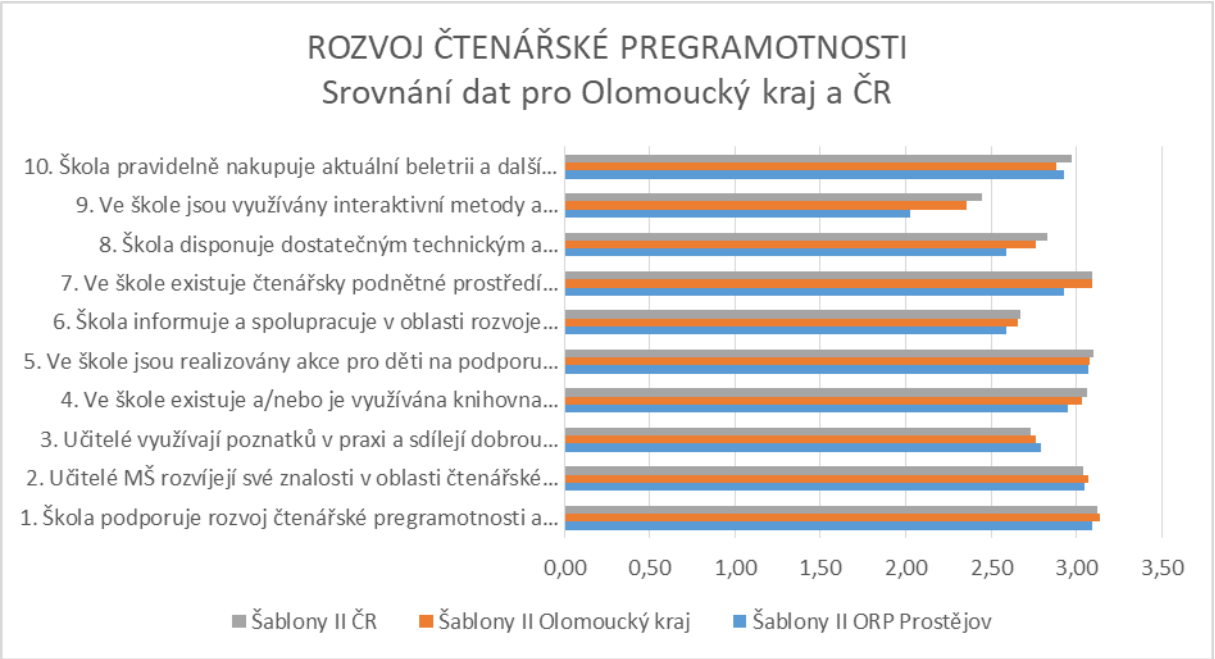

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že MŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje čtenářské pregramotnosti obecně hůře oproti celorepublikovému, ale i krajskému průměru. Jedinou výjimkou je oblast tři, které zaznamenala v rámci ORP největší nárust a překonala průměr jak kraje, tak ČR:

3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol

Naopak největší negativní rozdíl mezi krajským a celorepublikovým průměrem najdeme u otázky:

9. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti

Ta je také obecně identifikována jako nejslabší oblast mezi všemi ostatními otázkami.

Základní školy

Čtenářská gramotnost je chápána jako schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti. Jedná se o celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

Graf 10 Rozvoj čtenářské gramotnosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti čtenářské gramotnosti. Ani v jedné sledované oblasti nedošlo ke zhoršení. Průměrně došlo ke zlepšení o 12,5%. Největší posun (o více jak 15%) se udál u následujících sledovaných oblastí:

8. Ve škole se realizují čtenářské kroužky / pravidelné dílny čtení / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti – zlepšení hodnocení o 39,1%

3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol – zlepšení hodnocení o 15,6%

11. Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.) – zlepšení hodnocení o 15,1%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

7. Ve škole existuje a/nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků

4. Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků)

Tyto otázky spadají dle hodnocení (více nebo rovno 3) do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Nejhoršího výsledku dosáhla v rámci průzkumu k šablonám II otázka:

10. Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.)

Graf 11 Rozvoj čtenářské gramotnosti

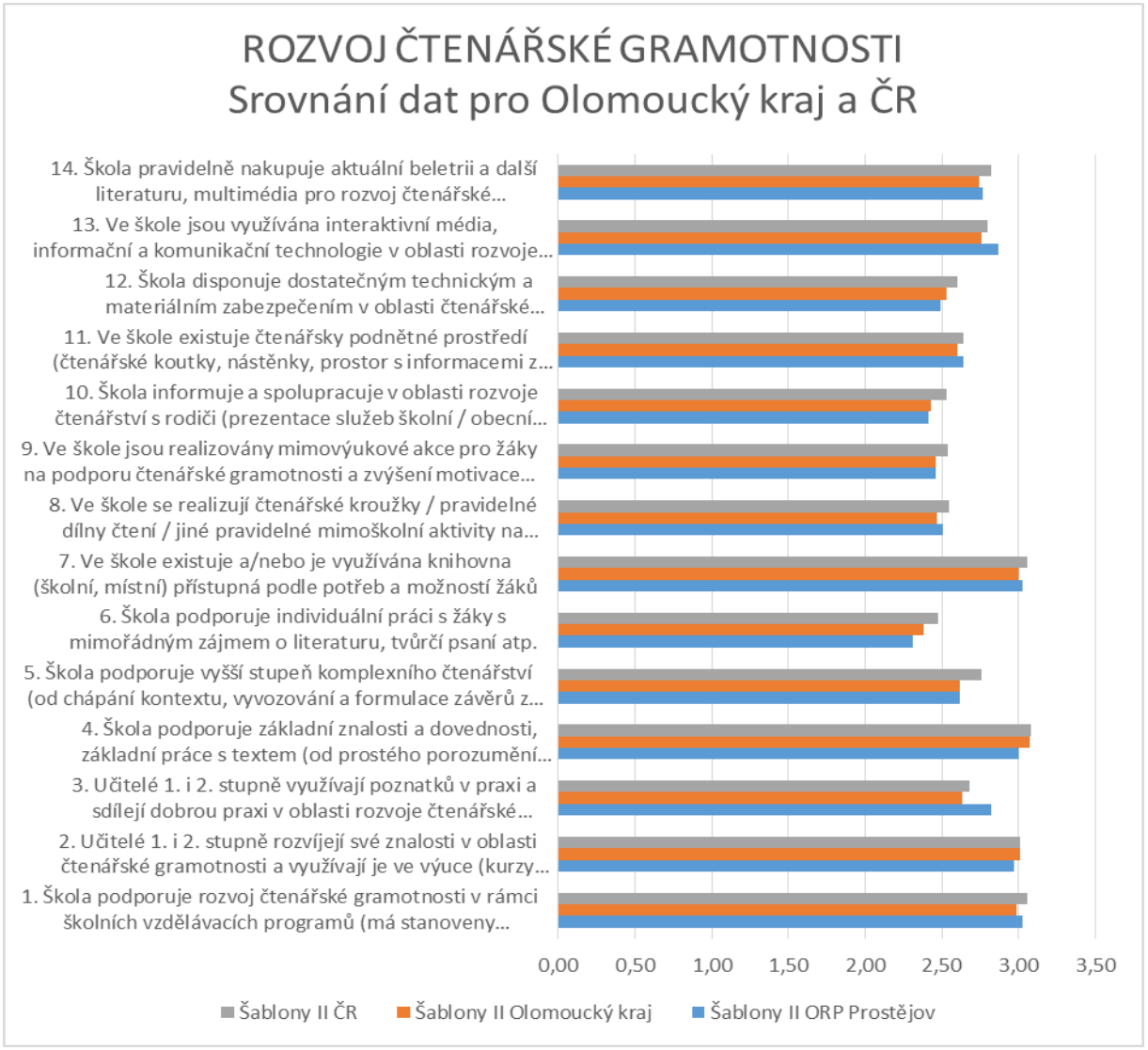

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje čtenářské gramotnosti lépe oproti celorepublikovému, ale i krajskému průměru.

Nejhůře dopadlo srovnání v otázce č. 6, kde ORP vykazuje nejnižší hodnoty ve srovnání krajem i ČR:

6. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.

Naopak nejlépe dopadlo srovnání u otázky 3.:

3. Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol

2.4.3 Rozvoj matematické gramotnosti

Mateřské školy

Matematická pregramotnost nebo předmatematická gramotnost - jde o rozvíjení základních početních představ, užívání základních číselných a matematických pojmů a vnímání elementárních matematických souvislostí. Je to příprava na matematickou gramotnost, tj. schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, používat matematické znalosti a dovednosti k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení. Jedná se o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.

Graf 12 Rozvoj matematické pregramotnosti

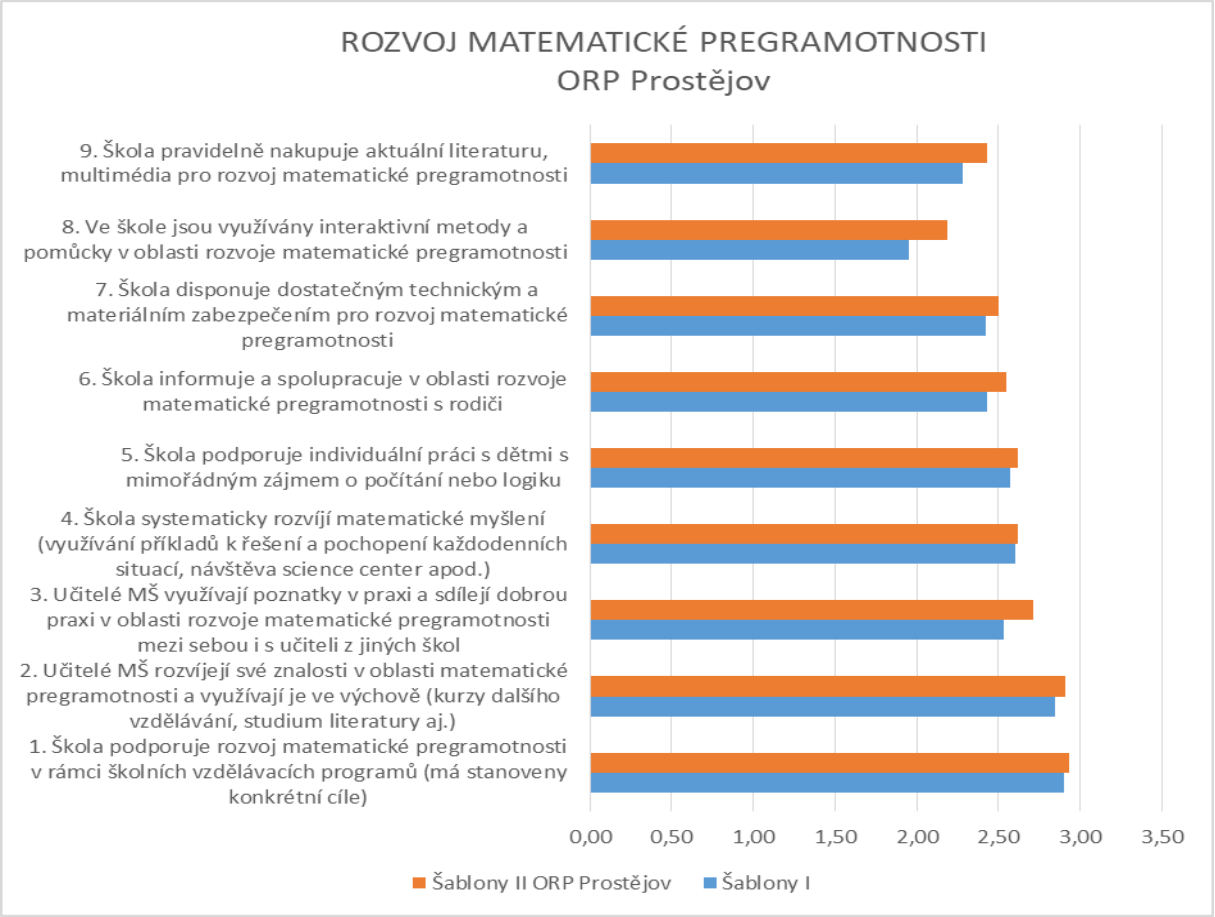

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb mateřských škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti matematické pregramotnosti. Ani v jedné sledované oblasti nedošlo ke zhoršení. Největší posun (o více jak 10%) se udál u následující sledovaných oblastí:

8. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti – zlepšení hodnocení o 12,3%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou mateřské školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle)

2. Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Obě tyto otázky spadají dle hodnocení (blížící se hodnotě 3) téměř do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Naopak dlouhodobě nejnižší hodnoty vykazuje otázka:

8. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

V průzkumu pro šablony II již překročila hladinu pro identifikaci jako rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace), zároveň můžeme konstatovat, že vzhledem k největšímu rozvoji u této oblasti bude i nadále docházet ke zlepšování stavu.

Graf 13 Rozvoj matematické pregramotnosti

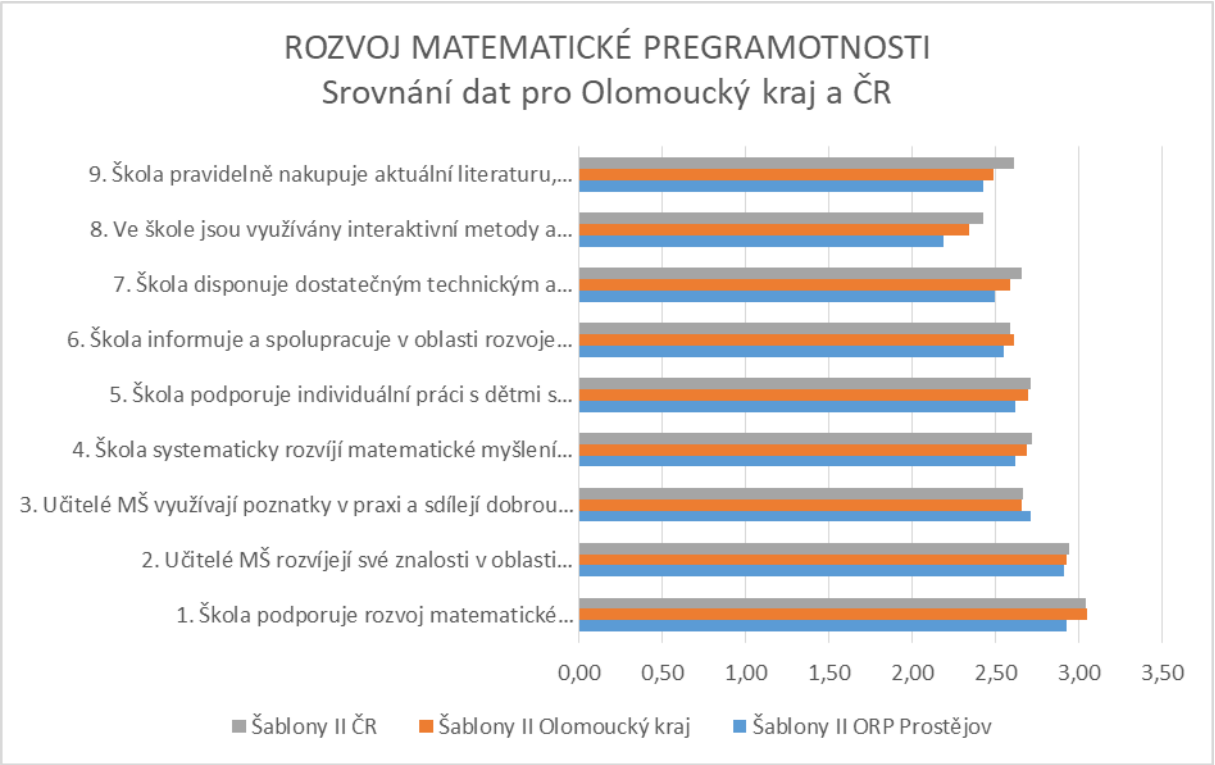

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že MŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje matematické pregramotnosti obecně hůře oproti celorepublikovému, ale i krajskému průměru. Jedinou výjimkou je oblast tři, které zaznamenala v rámci ORP největší nárust a překonala průměr jak kraje, tak ČR:

> 3. Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol

Naopak největší negativní rozdíl mezi krajským a celorepublikovým průměrem najdeme u otázky:

> 8. Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti

Ta je také obecně identifikována jako nejslabší oblast mezi všemi ostatními otázkami. Zároveň u ní ale také zaznamenáváme největší růst a je pravděpodobné, že bude postupně docházet k jejímu dalšímu zlepšení.

Základní školy

Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, používat matematické znalosti a dovednosti k vymezení, formulování a řešení problémů z různých oblastí a kontextů a k interpretaci jejich řešení. Tyto kontexty sahají od čistě matematických až k takovým, ve kterých není matematický obsah zpočátku zřejmý a je na řešiteli,

aby ho v nich rozpoznal. Jedná se o používání matematiky v celé řadě situací, od každodenních a jednoduchých až po neobvyklé a složité.

Graf 14 Rozvoj matematické gramotnosti

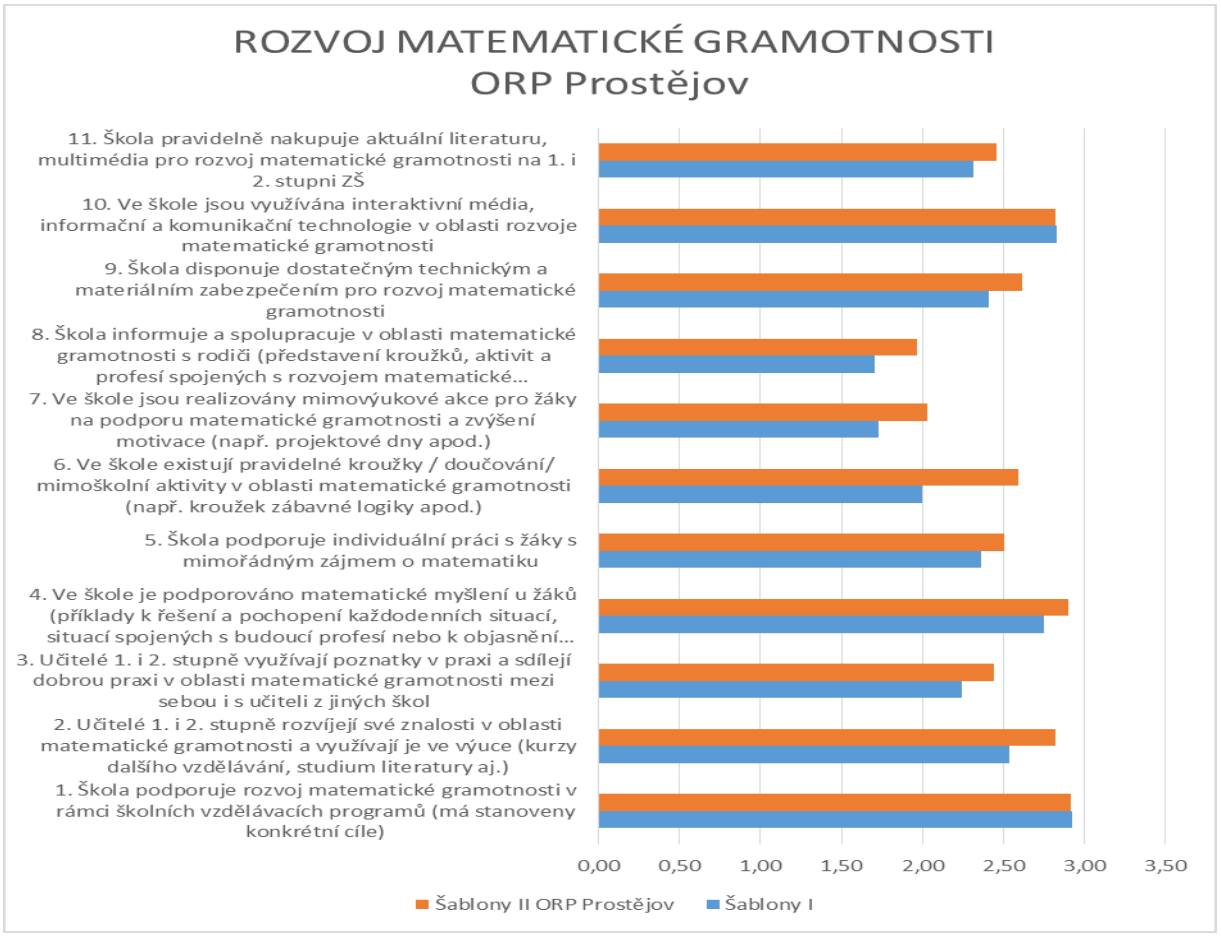

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti matematické gramotnosti. Pouze u dvou otázek došlo k mírnému zhoršení, jeho hodnota je ale tak nízká, že může být, vzhledem k počtu respondentů, považováno za statisticky nepodstatné. Průměrně došlo ke zlepšení o 9,7%. Největší posun (o více jak 15%) se udál u následujících sledovaných oblastí:

6. Ve škole existují pravidelné kroužky / doučování/ mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.) – zlepšení hodnocení o 29,5%

7. Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.) – zlepšení hodnocení o 17,2%

8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.) – zlepšení hodnocení o 15,4%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže do realizované oblasti (více nebo rovno výsledku 3) - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni u otázek:

1. Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle) – výsledek 2,92

4. Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů, atp.) – výsledek 2,9

2. Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – výsledek 2,82

10. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické gramotnosti – výsledek 2,82

Nejhoršího výsledku dosáhla v rámci průzkumu k šablonám II a také k šablonám I otázka:

8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.)

Nedosáhla výsledkem ani na rozvíjející se oblast.

Graf 15 Rozvoj matematické gramotnosti

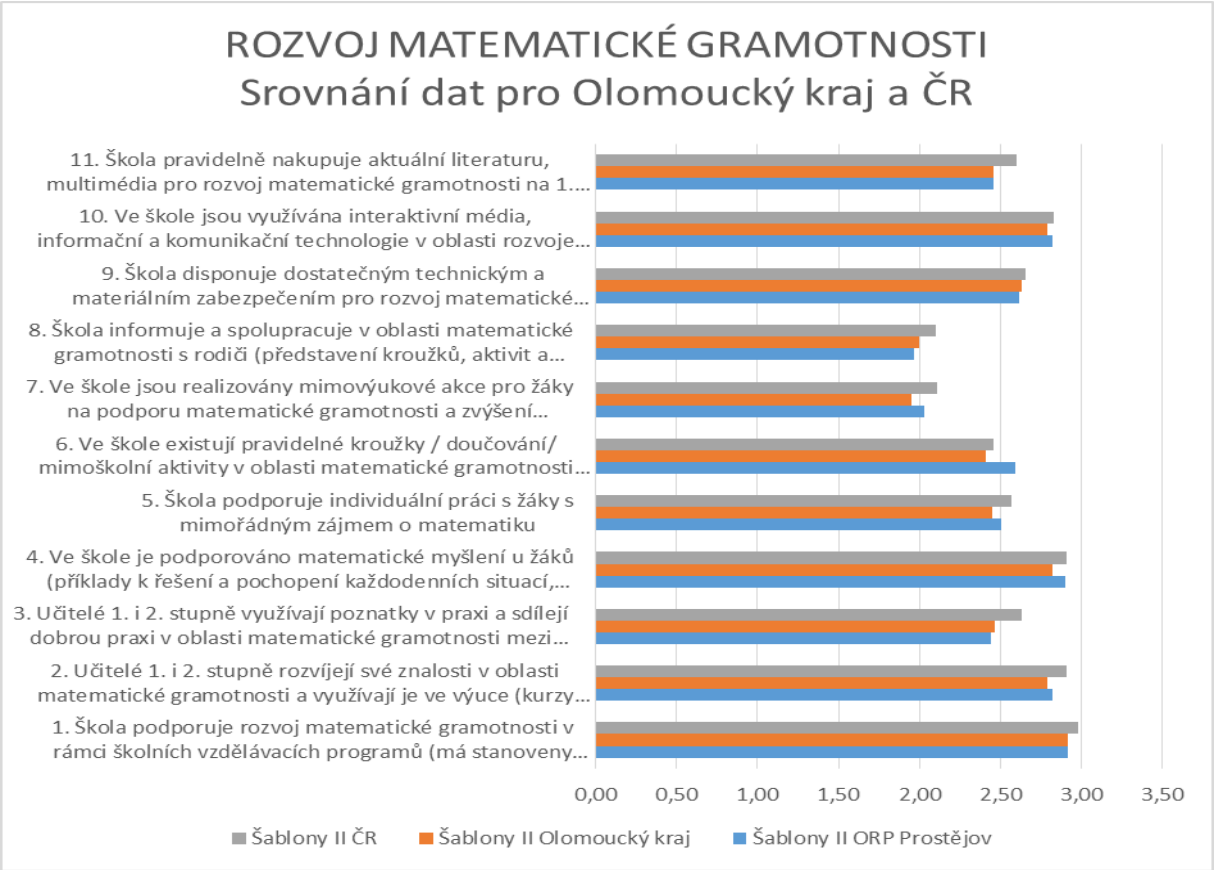

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje matematické gramotnosti hůře oproti celorepublikovému průměru, ale vůči krajskému průměru se pohybuje na podobné úrovni. Můžeme tedy konstatovat, že úroveň je srovnatelná s krajskou ale celkově je nižší oproti ČR.

Nejhůře dopadlo srovnání v otázce č. 8, kde ORP vykazuje nejnižší hodnoty ve srovnání krajem i ČR a zároveň je to v rámci ORP nejhůře hodnocená otázka vůbec:

> 8. Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.)

Naopak nejlépe dopadlo srovnání u otázky 6, kde se ORP pohybuje nad celorepublikovým i krajským průměrem:

> 6. Ve škole existují pravidelné kroužky / doučování/ mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.)

2.4.4 Rozvoj jazykové gramotnosti

Základní školy

Jazyková gramotnost je schopnost číst a psát v cizím jazyce, dorozumět se v jiném jazyce, než je mateřský jazyk a využívat jazykové znalosti a dovednosti v různých oblastech a oborech, pro řešení současných i budoucích životních situací (osobních, pracovních i společenských).

Graf 16 Rozvoj jazykové gramotnosti

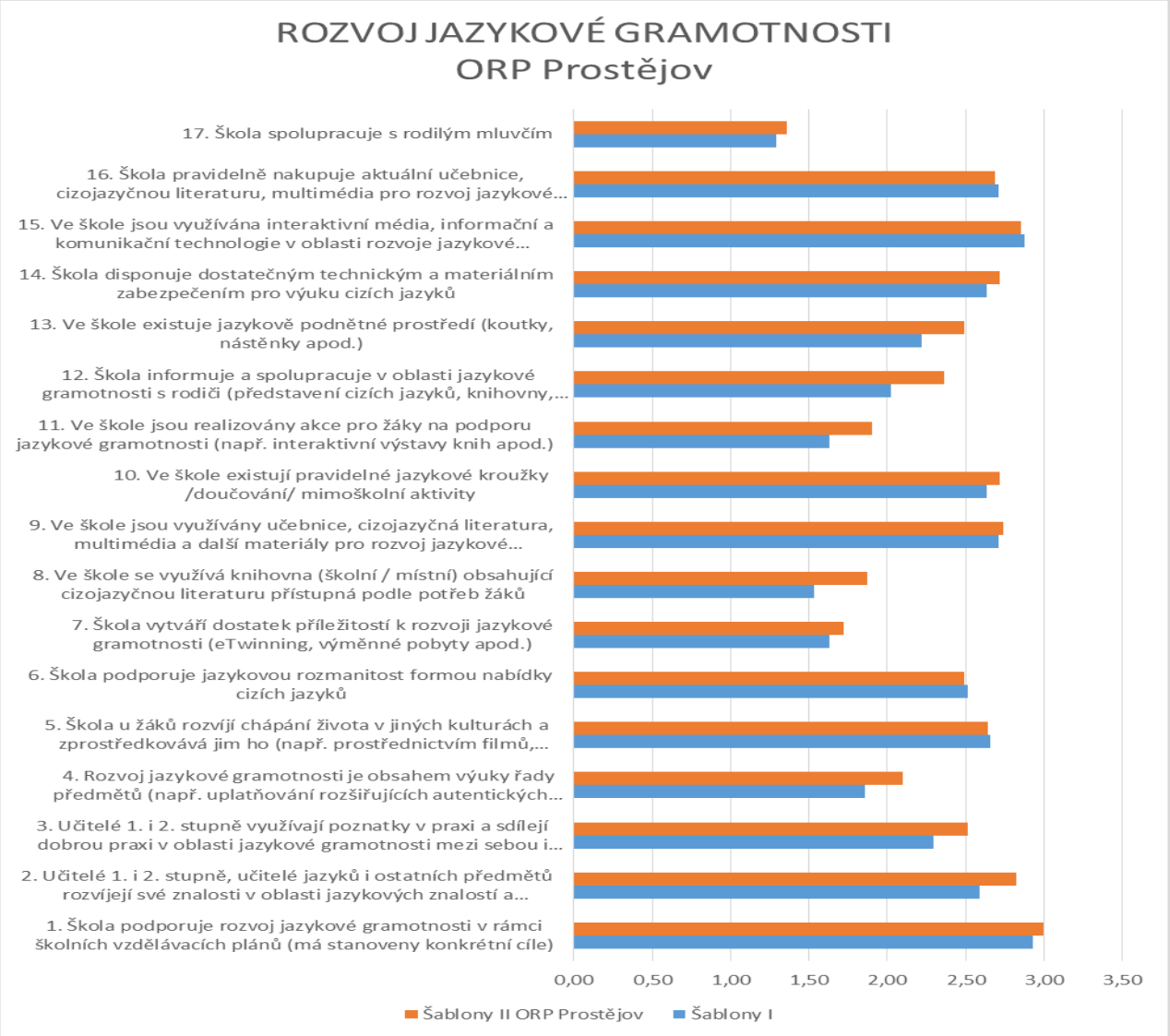

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti jazykové gramotnosti. Pouze u čtyř otázek došlo k mírnému zhoršení, jeho hodnota je ale tak nízká, že může být, vzhledem k počtu respondentů, považováno za statisticky nepodstatné. Největší posun (o více jak 15%) se udál u následujících sledovaných oblastí:

8. Ve škole se využívá knihovna (školní / místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupná podle potřeb žáků – zlepšení hodnocení o 21,7%

12. Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.) – zlepšení hodnocení o 16,6%

11. Ve škole jsou realizovány akce pro žáky na podporu jazykové gramotnosti (např. interaktivní výstavy knih apod.) – zlepšení hodnocení o 16,3%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže do realizované oblasti (více nebo rovno výsledku 3) - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni u otázek:

1. Škola podporuje rozvoj jazykové gramotnosti v rámci školních vzdělávacích plánů (má stanoveny konkrétní cíle) – výsledek 3,00

Nejhoršího výsledku dosáhla v rámci průzkumu k šablonám II a také k šablonám I otázka:

17. Škola spolupracuje s rodilým mluvčím – výsledek 1,36

Graf 17 Rzovoj jazykové gramotnosti

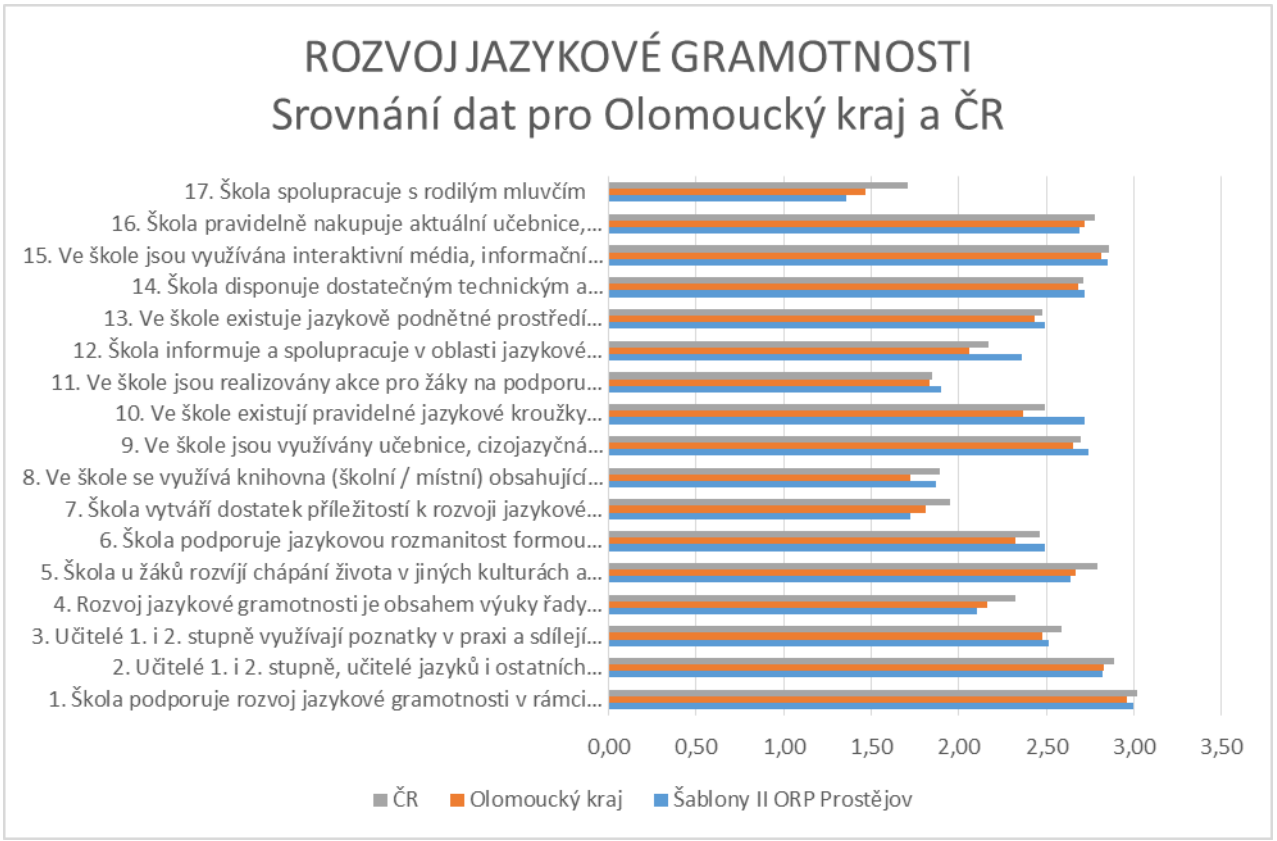

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje jazykové gramotnosti hůře oproti celorepublikovému průměru, ale lépe vůči krajskému průměru. Můžeme tedy konstatovat, že úroveň je lepší vůči krajské, ale celkově je nižší oproti ČR. Zároveň jsou zde oblasti výraznějších propadů a naopak oblasti více rozvinuté oproti obecným průměrům.

Nejhůře dopadlo srovnání v otázce č. 17, kde ORP vykazuje nejnižší hodnoty ve srovnání krajem i ČR a zároveň je to v rámci ORP nejhůře hodnocená otázka vůbec:

17. Škola spolupracuje s rodilým mluvčím

Naopak nejlépe dopadlo srovnání u otázky 10, kde se ORP pohybuje nad celorepublikovým i krajským průměrem:

10. Ve škole existují pravidelné jazykové kroužky /doučování/ mimoškolní aktivity

2.4.5 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě je velice důležitou součástí vzdělávání. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě je nutná pro všechny věkové skupiny žáků, a to jak od předškolního vzdělávání v mateřských školách, tak nutností v základních školách. Žáci ve školách (jak mateřských tak základních), by se měli nenucenou formou dozvídat a o práci. Měli by rozvíjet svoji iniciativu a kreativnost. Školy by je k tomuto měly stimulovat vhodnými prostředky.
V rámci problematiky je věnována pozornost návaznosti mateřského i základního vzdělávání na současnou podporu kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě.

Mateřské školy

Z grafu lze jasně vyčíst, že mezi šetřením v šablonách I bohužel došlo v některých oblastech ke zhoršení stavu. Ke zhoršení stavu došlo u:

8. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí

Na stejné úrovni však byly v těchto oblastech:

4. Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí
6. Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.)

Naopak lépe si školy vely, dle dotazníkového šetření v těchto oblastech:

1. Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV

2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Nejlépe hodnocenou oblastí je však i přes pokles

8. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí

Graf 18 Rozvoj kompetencí k iniciativě a kreativitě

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ
v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

V případě srovnání dat ORP s krajem a ČR bohužel docházíme k faktu, že ve všech sledovaných oblastech je ORP Prostějov na horší úrovni než kraj i celá ČR. Nejlépe hodnocenou oblastí dle výsledků dotazníkového šetření je 8. Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí, naopak nejhorší oblastí je oblast 3. Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.

Graf 19 Rozvoj kompetencí k iniciativě a kreativitě

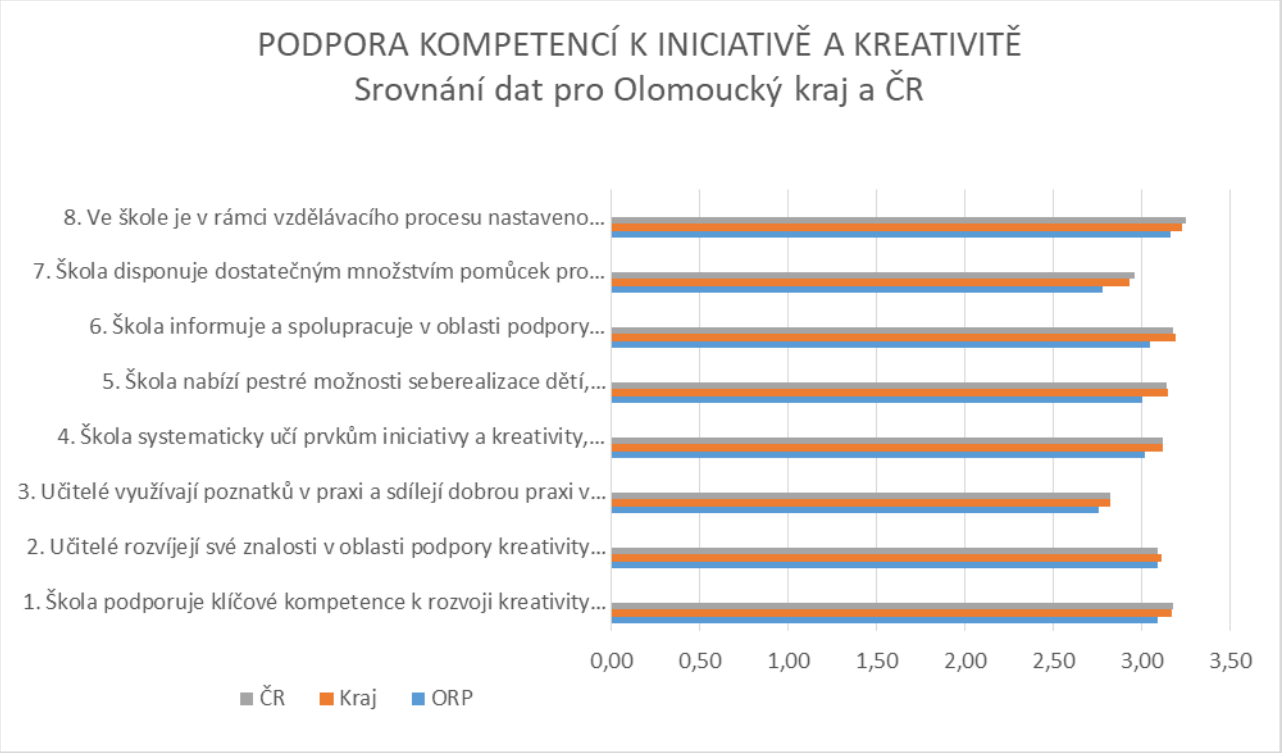

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ
v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace

Základní školy

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v podpory kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě. V jedné sledované oblasti došlo ke zhoršení. Největší posun se udál u následujících sledovaných oblastí:

2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)
7. Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele
9. Ve škole existuje prostor pro pravidelné sdílení zkušeností (dílny nápadů apod.)

Nejlepších výsledků dosáhly školy v těchto oblastech:

8. Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika)
2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Jako nejslabší oblast považují školy:

6. Žáci se aktivně podílejí na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), a/nebo se aktivně podílejí na přípravě a realizaci projektů školy
7. Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele

Graf 20 Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě

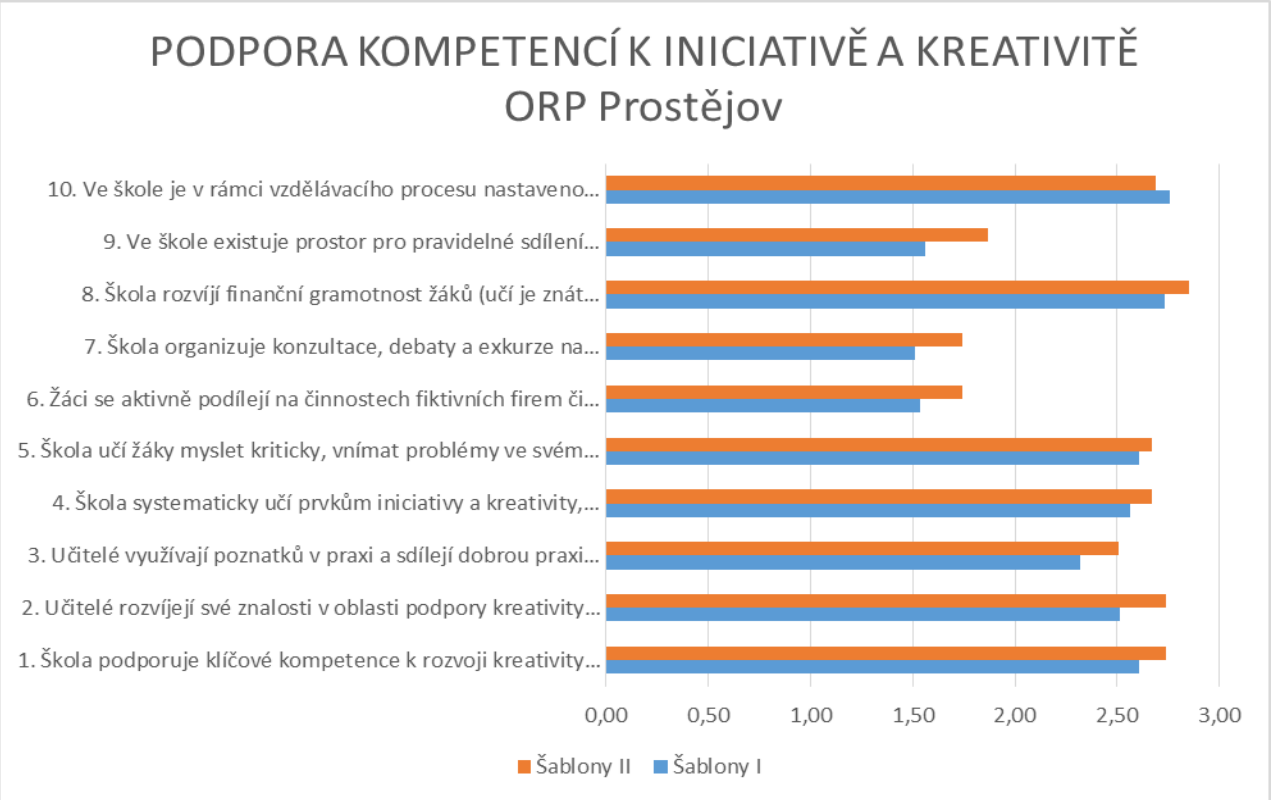

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud srovnáme podporu kompetencí k iniciativě v rámci ORP, kraje a ČR zjistíme, že ve všech sledovaných oblastech bohužel školy z ORP Prostějov nedosahují na průměrné výsledky jak kraje, tak ČR.

Nejlépe z daných oblastí jsou hodnoceny:

1.Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV

2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.)

Nejhůře hodnocenými oblastmi jsou:

6. Žáci se aktivně podílejí na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), a/nebo se aktivně podílejí na přípravě a v realizaci projektů školy

7. Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele

Graf 21 Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě

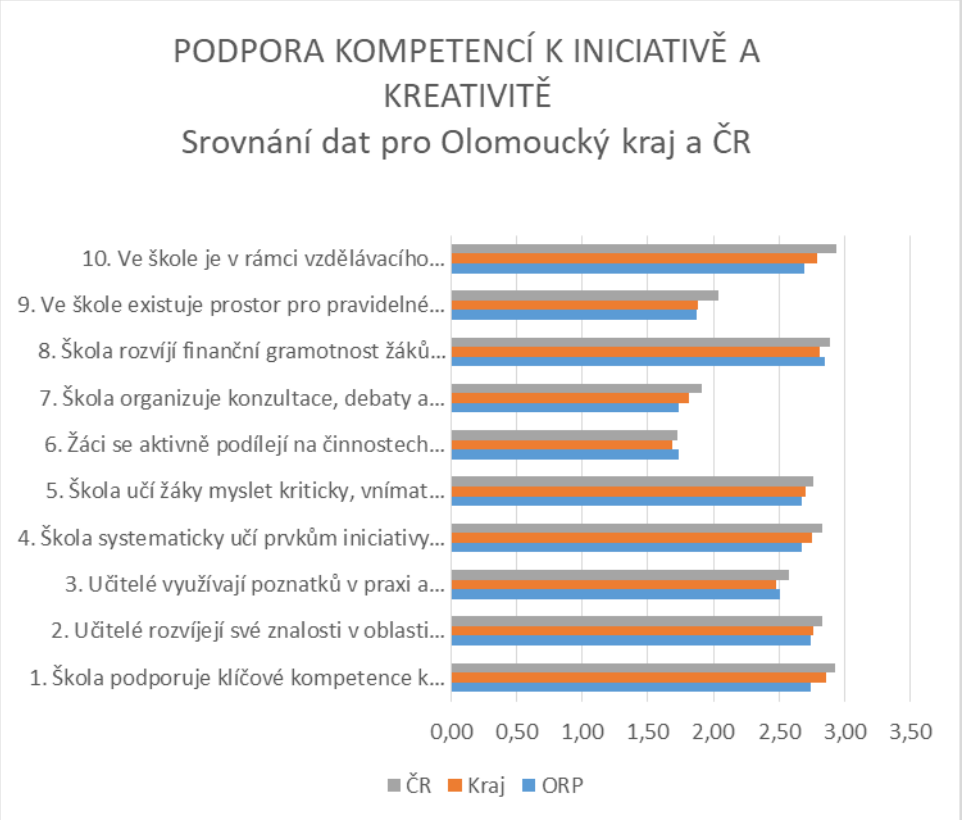

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.6 Rozvoj polytechnického vzdělávání

Mateřské školy

Technická výchova je nezbytnou součástí vzdělávání. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které děti využijí v běžném a později i pracovním životě. Polytechnické vzdělávání je zaměřeno na podporu vztahu dětí a žáků k vědě a technice, k základním pracovním návykům, motivaci k rozvoji, pěstitelským nebo chovatelským dovednostem, badatelské činnost atd. Polytechnickým vzděláváním se rozumí kromě obohacení klasické pracovní výchovy i zařadit do výuky základy práce s ICT technikou, k základům vědecké práce při jednoduchém záznamu rozmanitých pokusů, jak v oblasti fyziky, chemie, ale i přírodních věd, ve vztahu ke globální výchově. Polytechnická výchova podporuje práci dětí a žáků na školních zahradách, ve třídách ožívají celoročně koutky živé přírody nebo centra ekopoznání apod.

Při rozvíjení polytechnického charakteru vzdělání je třeba stále sledovat vývojové tendence společnosti, dosavadní výsledky i prognózy vědeckotechnické revoluce a pružně na ně reagovat v oblasti pedagogické teorie a praxe.

Graf 22 Podpora polytechnického vzdělávání

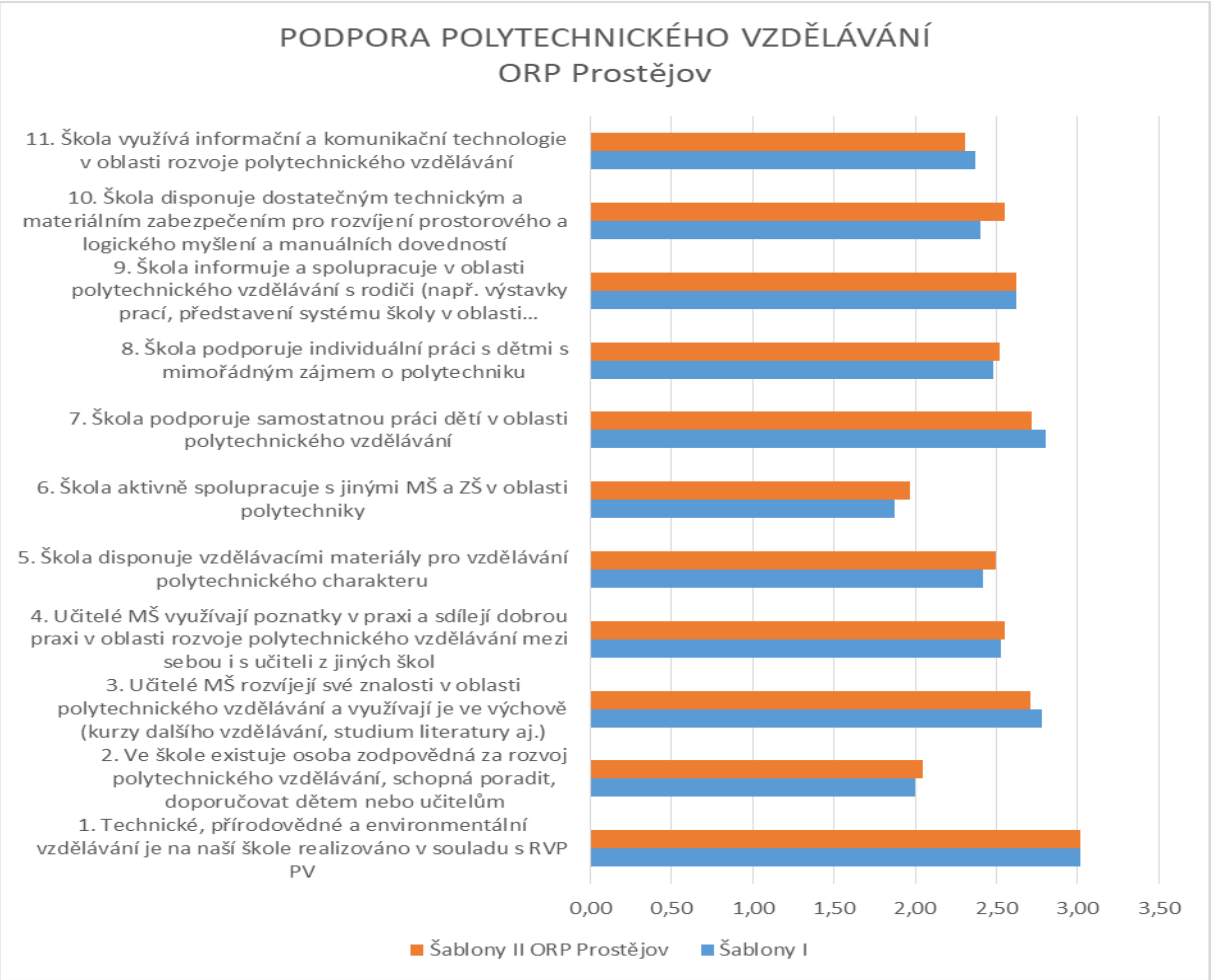

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnání dat z dotazníkového šetření potřeb mateřských škol šablon I a šablon II dochází obecně k drobnému zlepšení stavu v oblasti polytechnického vzdělávání. Průměrná hodnota odpovědi v prvním kole dotazování je průměrně 2,48 a ve druhém je průměrně 2,5, rozdíl je tedy minimální. Pouze u třech otázek došlo k mírnému zhoršení, jeho hodnota se pohybuje okolo 2,5%. Celkově lze konstatovat, že nedošlo k žádnému většímu posunu (v řádu desítek procent). Největší posun (o více jak 5%) se udál u následujících sledovaných oblastí:

10. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností – zlepšení hodnocení o 6,3%

6. Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky – zlepšení hodnocení o 5,3%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou MŠ nejblíže do realizované oblasti (více nebo rovno výsledku 3) - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni u otázeky:

1. Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV – výsledek 3,02

Zároveň u této otázky nedošlo v rámci výsledků dotazníku pro šablony I a šablony II ke změně hodnoty. Trend je tedy stabilní a nedochází k dalšímu rozvoji této oblasti.

Nejhoršího výsledku dosáhly MŠ v rámci průzkumu k šablonám II a také k šablonám I otázka:

6. Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky

U této otázky dochází ke zlepšení o více jak 5%, stále je ale hodnocen jako nejhorší.

Graf 23 Porpora polytechnického vzdělávání

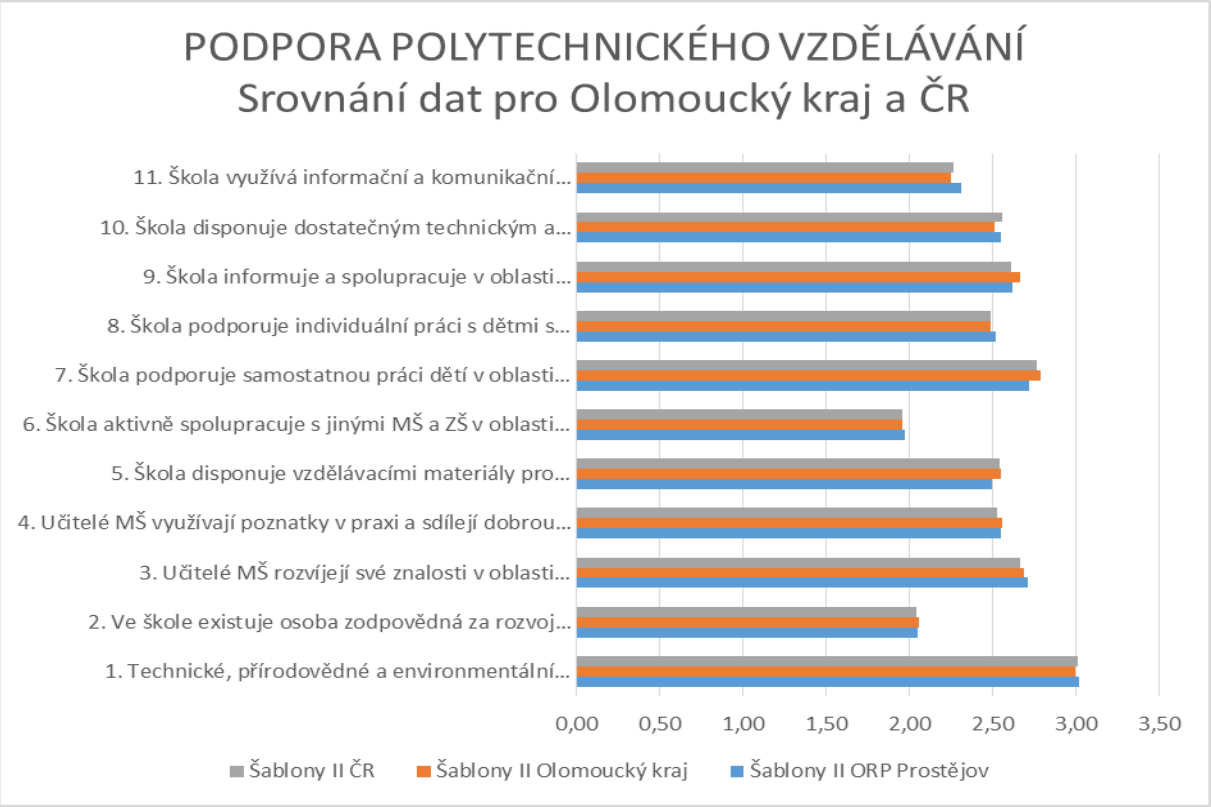

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že MŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje polytechnického vzdělávání obecně lépe oproti

celorepublikovému průměru a srovnatelně s krajským průměrem. Celkové rozdíly jsou ale malé a v žádné z dotazovaných oblastí nedochází k výraznému výkyvu, jak pozitivnímu, tak negativnímu.

Základní školy

Technická výchova je nezbytnou součástí vzdělávání. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které děti využijí v běžném a později i pracovním životě. Polytechnické vzdělávání je zaměřeno na podporu vztahu dětí a žáků k vědě a technice, k základním pracovním návykům, motivaci k rozvoji, pěstitelským nebo chovatelským dovednostem, badatelské činnost atd. Polytechnickým vzděláváním se rozumí kromě obohacení klasické pracovní výchovy i zařadit do výuky základy práce s ICT technikou, k základům vědecké práce při jednoduchém záznamu rozmanitých pokusů, jak v oblasti fyziky, chemie, ale i přírodních věd, ve vztahu ke globální výchově. Polytechnická výchova podporuje práci dětí a žáků na školních zahradách, ve třídách ožívají celoročně koutky živé přírody nebo centra ekopoznání apod.

Při rozvíjení polytechnického charakteru vzdělání je třeba stále sledovat vývojové tendence společnosti, dosavadní výsledky i prognózy vědeckotechnické revoluce a pružně na ně reagovat v oblasti pedagogické teorie a praxe.

Graf 24 Podpora polytechnického vzdělávání

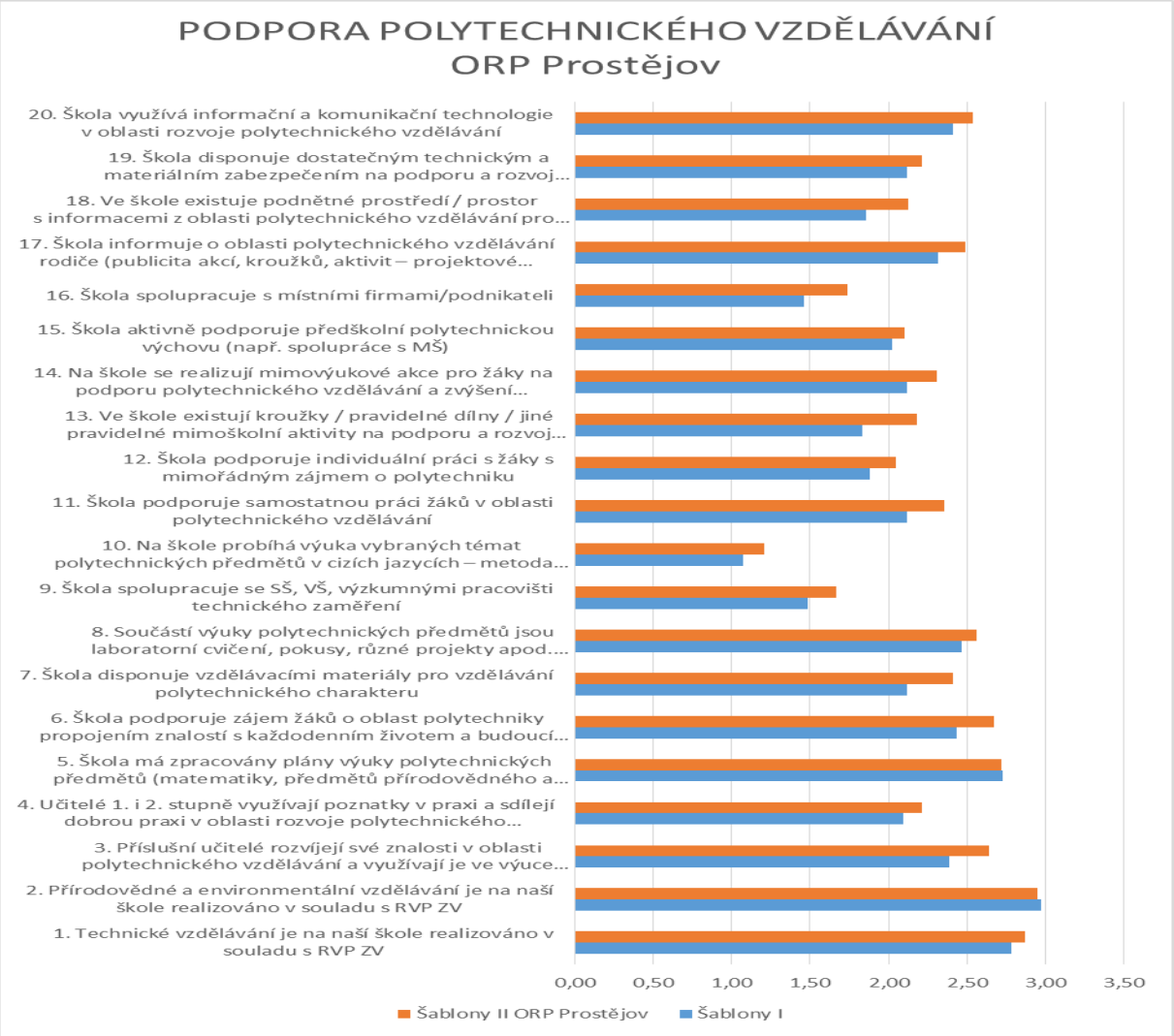

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti polytechnického vzdělávání. Pouze u dvou

otázek došlo k mírnému zhoršení, jeho hodnota je ale tak nízká, že může být, vzhledem k počtu respondentů, považováno za statisticky nepodstatné (změna pod 1%). Průměrně došlo ke zlepšení o 8,6%. Největší posun (o více jak 15%) se udál u následujících sledovaných oblastí:

13. Ve škole existují kroužky / pravidelné dílny / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání – zlepšení hodnocení o 19,2%

16. Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli – zlepšení hodnocení o 18,6%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže do realizované oblasti (více nebo rovno výsledku 3) - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni u otázek:

2. Přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP ZV – výsledek 2,95

1. Technické vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP ZV – výsledek 2,87

Celkově ale průměr všech otázek poukazuje na nižší hodnoty a to 2,3 za všechny otázky.

Nejhoršího celkového výsledku (pod 2) dosáhly v rámci průzkumu k šablonám II a také k šablonám I otázky:

10. Na škole probíhá výuka vybraných témat polytechnických předmětů v cizích jazycích – metoda CLIL

9. Škola spolupracuje se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření

16. Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli

Nedosáhla výsledkem ani na rozvíjející se oblast.

Graf 25 Podpora polytechnického vzdělávání

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje polytechnického vzdělávání obecně hůře oproti celorepublikovému i krajskému průměru.

Jsou ale oblasti, ve kterých se ORP Prostějov pohybuje nad průměrem jak ČR tak kraje. Jsou to:

13. Ve škole existují kroužky / pravidelné dílny / jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání

15. Škola aktivně podporuje předškolní polytechnickou výchovu (např. spolupráce s MŠ)

17. Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.)

Rozdíly jsou ale malé a není možné ani jednu z oblastí označit za výrazně rozvinutější oproti průměru.

Naopak největší propad oproti průměrům zaznamenala otázka:

9. Škola spolupracuje se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření

2.4.7 Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí

V rámci této oblasti byly řešeny otázky týkající se vzájemné komunikace a spolupráce učitelů, dětí i rodičů, kulturního vzdělávání a povědomí i rozvíjení schopností dětí v oblasti sebereflexe a sociálních interakcí. Pozornost byla věnována také problematice návaznosti mateřského a základního vzdělávání a, s ohledem na současnou technologicky výrazně zaměřenou společnost, i bezpečnosti používání informačních a komunikačních technologií.
Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí byla v rámci ORP Prostějov u MŠ i ZŠ mezi dalšími aktivitami vyhodnocena jako nejméně důležitá a patří ji tedy až poslední umístění. V tomto ohledu je však hodnocení této oblasti podpory za ORP v souladu s pořadím potřeb v rámci kraje i s národní úrovní.

Mateřské školy
Z grafu níže vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb mateřských škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí. Ve třetině sledovaných oblastí, však došlo k mírnému zhoršení stavu (pouze jedna otázka měla stejný výsledek v obou šetřeních). Největší posun se udál u následujících sledovaných oblastí:

6. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc
7. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou mateřské školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání
9. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Obě tyto otázky spadají dle hodnocení (více jak 3) do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Naopak dlouhodobě nejnižší hodnoty vykazuje otázka:

7. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií

V průzkumu pro šablony II již překročila hladinu pro identifikaci jako rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace), tuto hranici překonala ale jen těsně.

Graf 26 podpora sociálních a občanských dovedností

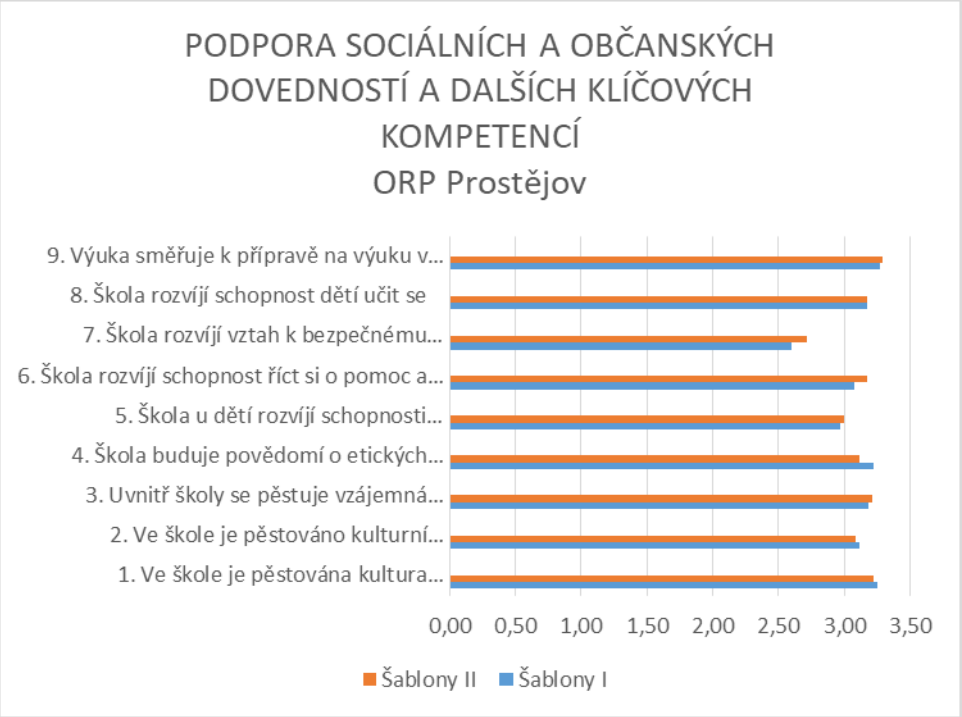

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že mateřské školy v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí obecně hůře oproti celorepublikovému, ale i krajskému průměru.
Jedinou výjimkou je oblast sedm, která překonala průměr jak kraje, tak ČR:

7. Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií

Naopak největší negativní rozdíl mezi krajským a celorepublikovým průměrem najdeme u otázky:

9. Výuka směřuje k přípravě na výuku v základní škole, k základním společenským návykům a pravidlům chování v různých prostředích

Ta je také obecně identifikována jako nejslabší oblast mezi všemi ostatními otázkami.

Graf 27 podpora sociálních a občanských dovedností

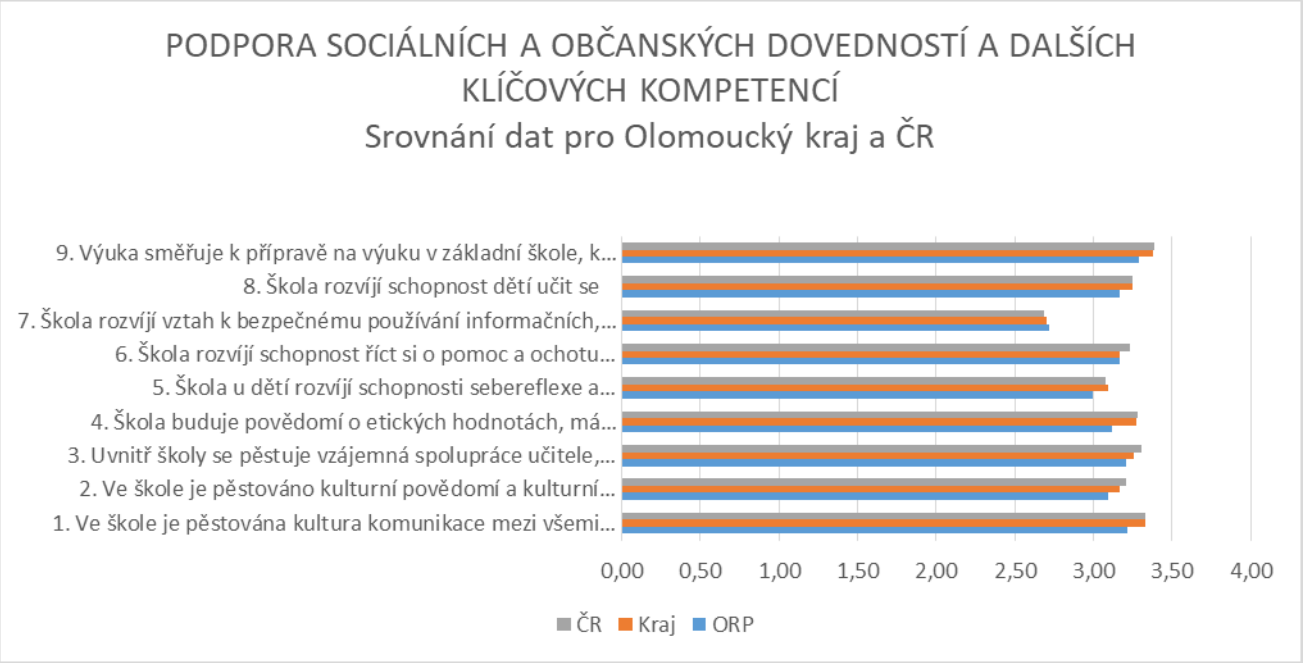

Zdroj: Vlastní zpracování

Základní školy

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí. Ani v jedné sledované oblasti nedošlo ke zhoršení (pouze jedna otázka měla stejný výsledek v obou šetřeních). Největší posun se udál u následujících sledovaných oblastí:

4. Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám

8. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání

5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků

Obě tyto otázky spadají dle hodnocení (více jak 3) do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení.

Naopak dlouhodobě nejnižší hodnoty vykazuje otázka:

4. Žáci jsou vedeni ke konstruktivním debatám

V průzkumu pro šablony II již překročila hladinu pro identifikaci jako rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace), tuto hranici překonala ale jen těsně.

Graf 28 podpora sociálních a občanských dovedností

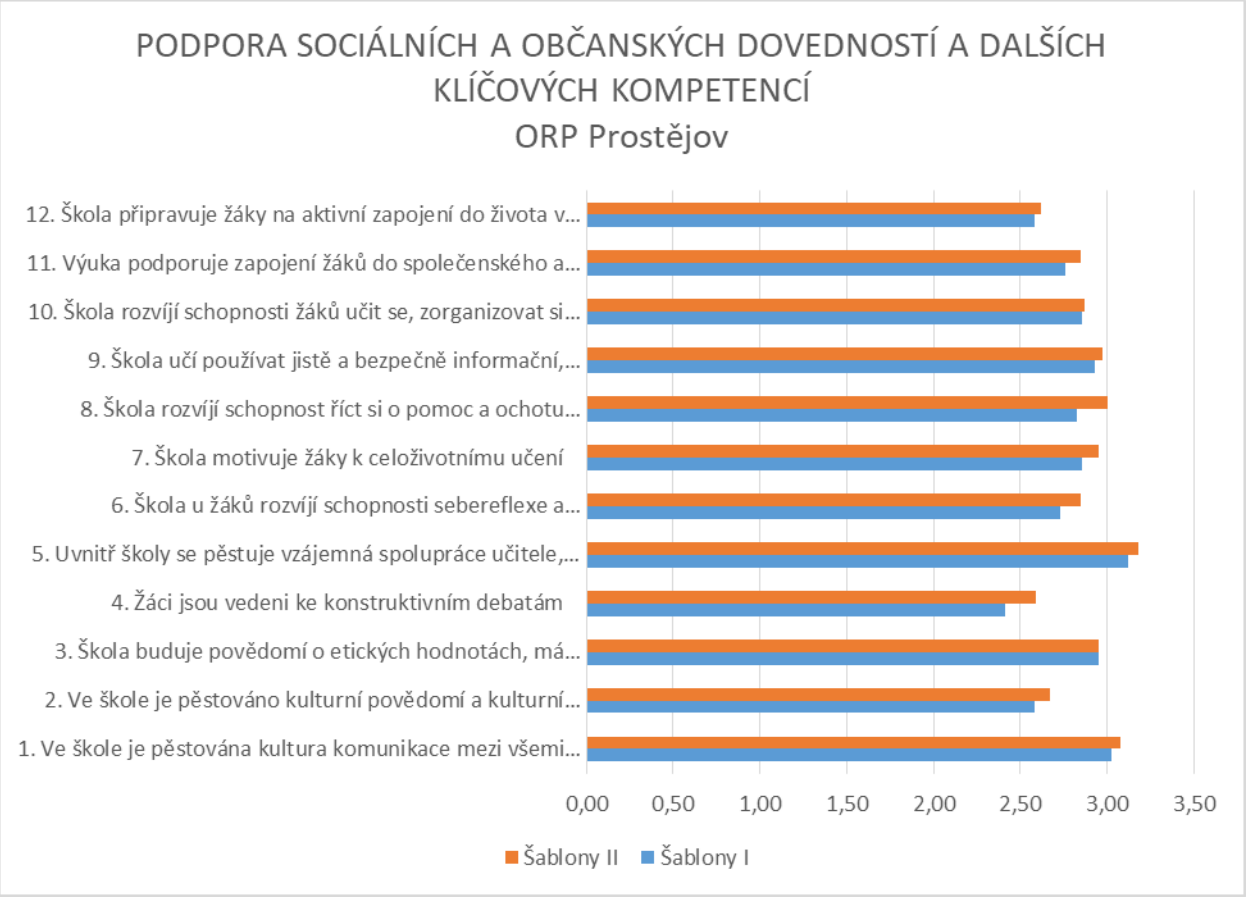

Zdroj: Vlastní zpracování

1) Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ

v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)
2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že MŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav rozvoje oblasti podpory sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí obecně hůře oproti celorepublikovému, ale i krajskému průměru. Jedinou výjimkou je oblast pět, které zaznamenala v rámci ORP největší nárust a překonala průměr jak kraje, tak ČR:

5. Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a žáků

Naopak největší negativní rozdíl mezi krajským a celorepublikovým průměrem najdeme u otázky:

2. Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění)

Graf 29 Podpora sociálních a občnaských dovedností

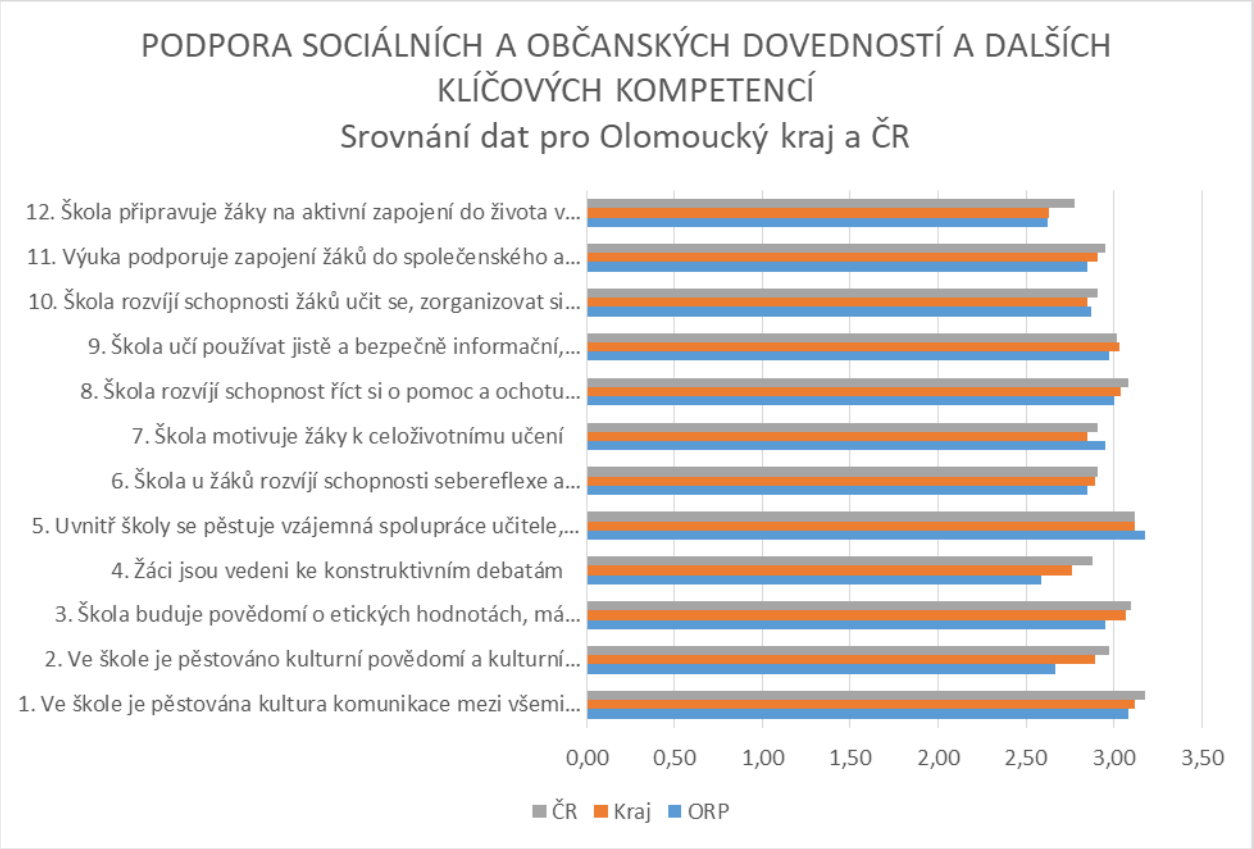

Zdroj: Vlastní zpracování

2.4.8 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Mateřské školy

Graf 30 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

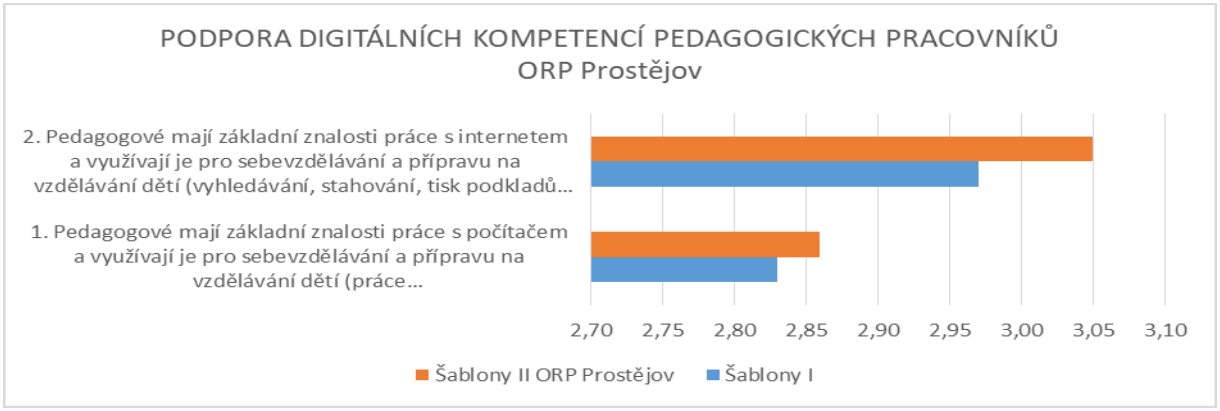

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb mateřských škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu. Lze také konstatovat, že nedošlo k žádnému většímu posunu (v řádu desítek procent). Tuto oblast můžeme považovat spíše za stabilizovanou.

Graf 31 Podpora digitálních komptencí pedagogických pracovníků

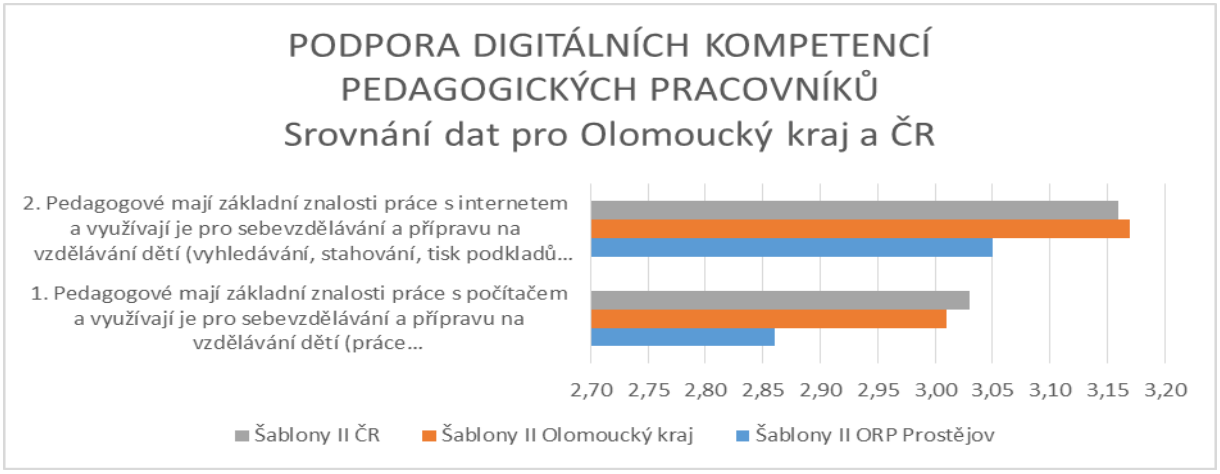

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že MŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav podpory digitálních kompetencí obecně hůře oproti celorepublikovému a krajskému průměru.

Základní školy

Graf 32 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

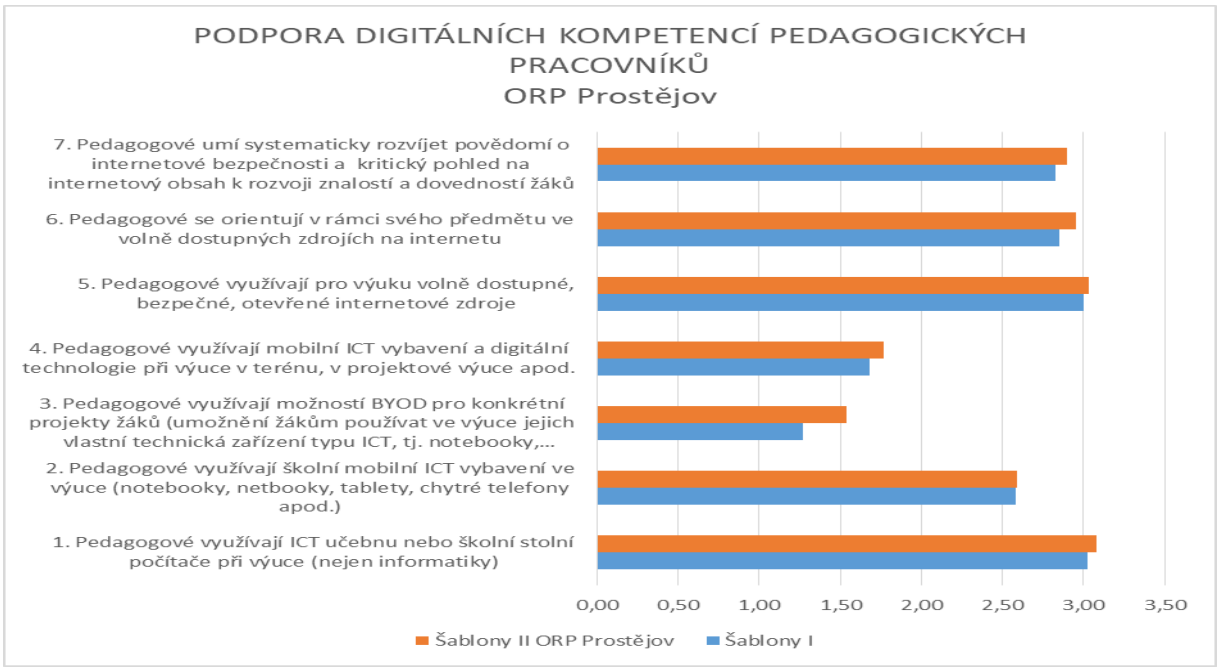

Zdroj: Vlastní zpracování

Průměrné hodnocení aktuálního stavu v rámci ORP/kraje/republiky vychází z hodnocení aktuálního stavu jednotlivých MŠ v době šetření na následující škále:

1. Vůbec nebo téměř se neuplatňuje (tzn. stadium prvotních úvah, jak stav řešit)

2. Rozvíjející se oblast (tzn. promyšlené části, počáteční realizace)

3. Realizovaná oblast (tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení)

4. Ideální stav (tzn. funkční systém, vytvořené podmínky, zodpovědnost, pravidelnost, aktualizace na vnitřní i vnější podněty)

Z grafu výše vyplívá, že při srovnáni dat z dotazníkového šetření potřeb základních škol šablon I a šablon II dochází obecně ke zlepšení stavu v oblasti digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. Ani v jedné sledované oblasti nedošlo ke zhoršení. Průměrně došlo ke zlepšení o 5%. Největší posun (o více jak 20%) se udál u následující oblasti:

3. Pedagogové využívají možností BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) – zlepšení hodnocení o 21,4%

Pokud se zaměříme na celkové výsledky, tak v rámci šetření šablon II jsou základní školy nejblíže ideálnímu stavu u otázek:

1. Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky) – výsledek 3,08

5. Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje – výsledek 3,03

Tyto otázky spadají dle hodnocení (více nebo rovno 3) do realizované oblasti - tzn. funkční části systému realizovány na základní úrovni, je prostor na zlepšení. Tomuto výsledku se také blíží otázky:

6. Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu – výsledek 2,95

7. Pedagogové umí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků – výsledek 2,90

Naopak nejhoršího výsledku dosáhla v rámci průzkumu k šablonám II otázka:

3. Pedagogové využívají možností BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) – výsledek 1,54

Tato otázka zároveň zaznamenala největší změnu hodnocení (viz výše).

Graf 33 Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

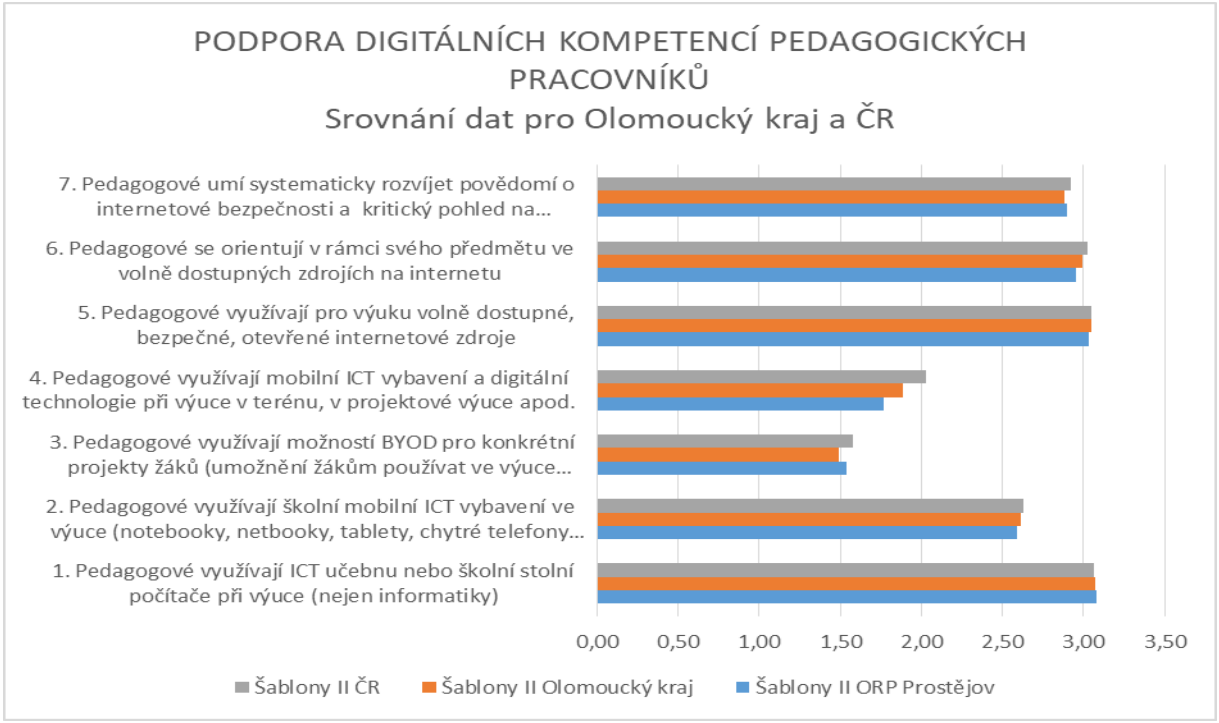

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav digitálních kompetencí pedagogických pracovníků hůře oproti celorepublikovému průměru, ale vůči krajskému průměru se pohybuje na podobné úrovni. Můžeme tedy konstatovat, že úroveň je srovnatelná s krajskou, ale celkově je nižší oproti ČR.

Nejhůře dopadlo srovnání v otázce č. 4, kde ORP vykazuje největší rozdíl ve srovnání krajem i ČR a zároveň je to v rámci ORP druhá nejhůře hodnocená otázka vůbec:

4. Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.

Naopak nejlépe dopadlo srovnání u otázky 6, kde se ORP pohybuje nepatrně nad celorepublikovým i krajským průměrem:

1. Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky).

2.4.9 Rozvoj podpory kariérového poradenství pro žáky

Základní školy

Graf 34 Podpora kariérového poradenství pro žáky

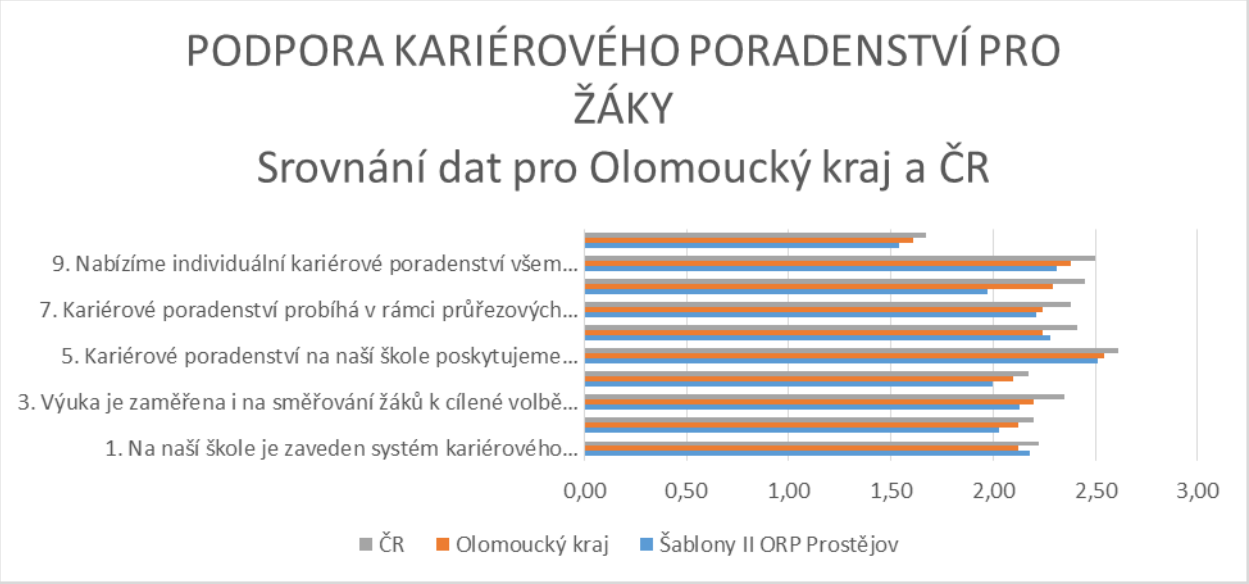

Zdroj: Vlastní zpracování

Při srovnání ORP Prostějov s Olomouckým krajem a celou ČR je možné konstatovat, že ZŠ v OPR Prostějov hodnotí svůj současný stav podpory kariérového poradenství pro žáky hůře oproti celorepublikovému i krajskému průměru. Můžeme tedy konstatovat, že úroveň je celkově nižší oproti ČR i kraji.

Nejhůře dopadlo srovnání v otázce č. 8, kde ORP vykazuje největší rozdíl ve srovnání krajem i ČR a zároveň je to v rámci ORP druhá nejhůře hodnocená otázka vůbec:

8. Součástí kariérového poradenství na naší škole je také spolupráce s rodiči

Celkové nejhůře byla hodnocena otázka č. 10:

10. Individuální kariérové poradenství nabízíme pouze žákům se speciálními vzdělávacími potřebami či žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí – výsledek 1,54

Celkově nejlépe byla hodnocena otázka 5:

5. Kariérové poradenství na naší škole poskytujeme zejména žákům vyšších ročníků – výsledek 2,51

2.4.10 Doplnění dat o školy v MAP, které nejsou součástí ORP

Mateřské školy

Dotazníkové šetření pro šablony II vyplnilo v rámci ORP 58 ze 63 mateřských škol. Území MAP je ale širší a zahrnuje i školy z ORP Přerov a ORP Vyškov. Pro srovnání ORP Prostějov a zbytku zapojených škol došlo k přepočtu na základě výsledku dotazníkového šetření pro šablony II. Byla porovnána data ORP Prostějov a zbytku škol (vyplnilo 8 z 9 škol v MAP mimo ORP Prostějov) a byl vypočten průměr výsledků oblastí rozvoje.

Vzhledem k počtu MŠ, které vyplnili dotazník pro šablony II a počtu MŠ v MAP mimo ORP nebyl vliv výsledků MŠ mimo ORP nijak velký. Rozdíly po přepočtení výsledků na jednu školu se pohybovaly do šesti setin. Výsledky shrnuje tabulka a graf níže.

Tabulka 30 Výsledky doplnění dat o školy v MAP mimo ORP Prostějov

	Průměrný výsledek za školu v ORP Prostějov	Průměrný výsledek za školu v MAP mimo ORP Prostějov	Přepočtená průměrná hodnota za MAP
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,62	2,54	2,61
B. Podpora rozvoje čtenářské pregramotnosti	2,80	2,51	2,77
C. Podpora rozvoje matematické pregramotnosti	2,61	2,36	2,58
D. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě dětí	2,99	2,80	2,97
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,50	2,04	2,44
B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků	2,96	3,00	2,96
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	3,11	2,79	3,07

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 35 Oblasti rozvoje MŠ

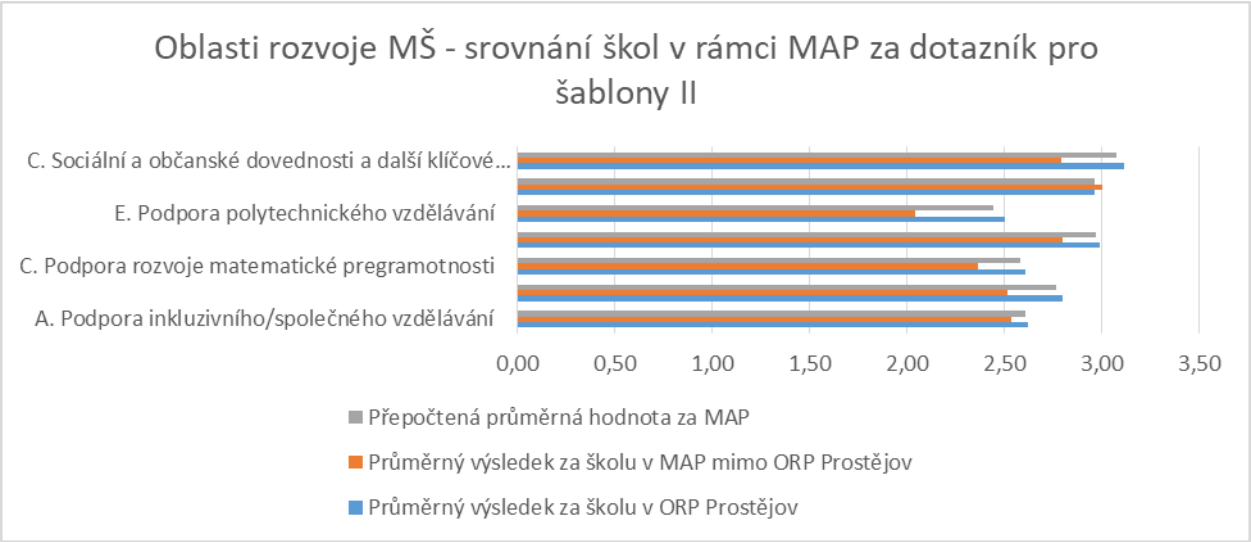

Zdroj: Vlastní zpracování

Základní školy

Dotazníkové šetření pro šablony II vyplnilo v rámci ORP 39 ze 42 základních škol. Území MAP je ale širší a zahrnuje i školy z ORP Přerov a ORP Vyškov. Pro srovnání ORP Prostějov a zbytku zapojených škol došlo k přepočtu na základě výsledku dotazníkového šetření pro šablony II. Byla porovnána data ORP Prostějov a zbytku škol (vyplnilo 6 škol v MAP mimo ORP Prostějov) a byl vypočten průměr výsledků oblastí rozvoje. Vzhledem k počtu ZŠ, které vyplnili dotazník pro šablony II a počtu ZŠ v MAP mimo ORP nebyl vliv výsledků ZŠ mimo ORP nijak velký. Rozdíly po přepočtení výsledků na jednu školu se pohybovaly do devíti setin. Obecně lze ale výsledky škol mimo ORP označit za horší. Všechny výsledky shrnuje tabulka a graf níže.

Tabulka 31 Výsledky doplnění dat o školy v MAP mimo ORP Prostějov

	Průměrný výsledek za školu v ORP Prostějov	Průměrný výsledek za školu v MAP mimo ORP Prostějov	Přepočtená průměrná hodnota za MAP
A. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání	2,72	2,53	2,69
B. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2,71	2,39	2,67
C. Podpora rozvoje matematické gramotnosti	2,55	2,40	2,53
D. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků	2,42	2,08	2,38
E. Podpora polytechnického vzdělávání	2,30	1,99	2,26
A. Jazykové vzdělávání	2,41	2,14	2,37
B. Digitální kompetence pedagogických pracovníků	2,55	2,31	2,52
C. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence	2,88	2,77	2,86
D. Kariérové poradenství pro žáky	2,12	1,42	2,03

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 36 Oblasti rozvoje ZŠ

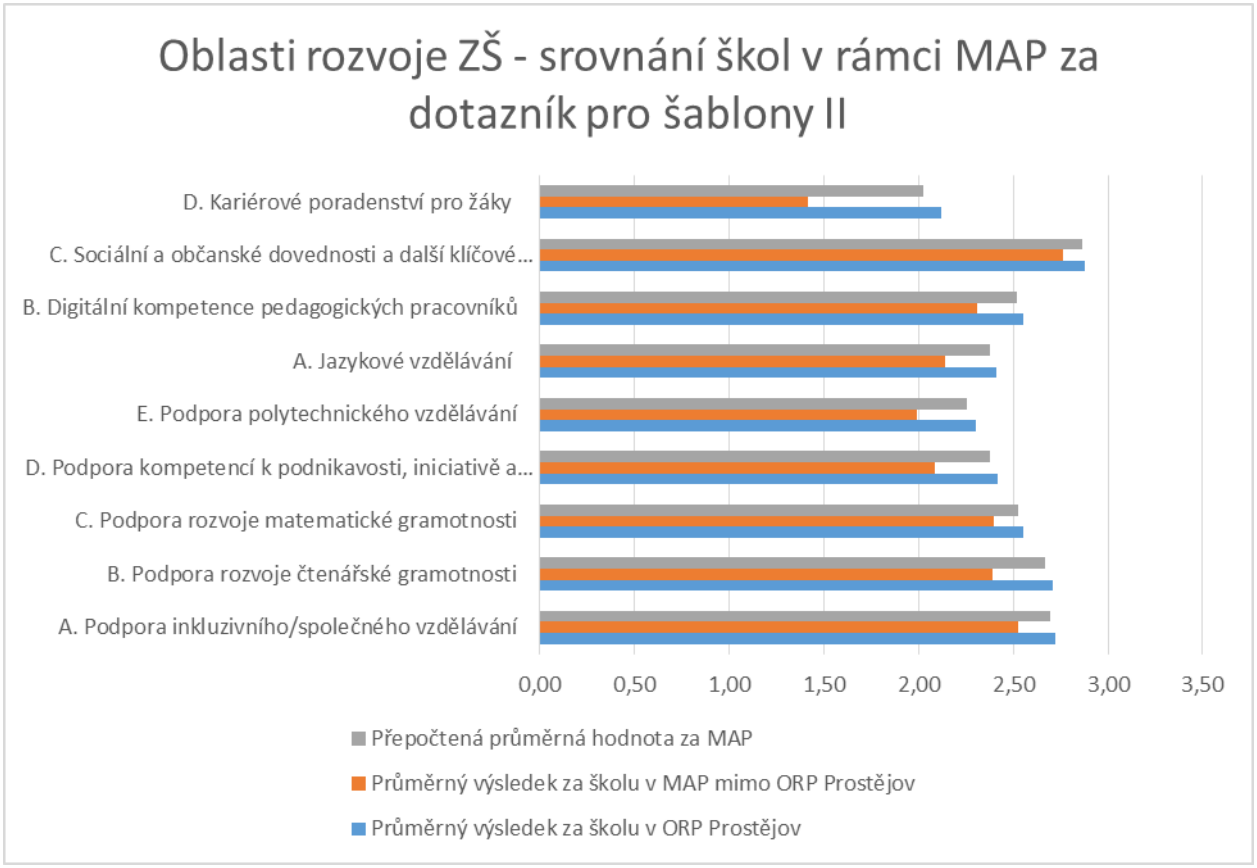

Zdroj: Vlastní zpracování

2.5 Agregovaný popis potřeb škol

Agregovaný popis potřeb škol byl zpracován v rámci podaktivity 2.7 Podpora škol v plánování projektu Společně pro rozvoj školství MAP II ORP Prostějov.

Každá škola zpracovala vlastní pokroky (svojí reflexi) školy/Popis potřeb školy, který předala realizačnímu týmu (RT) MAP II. Následně byla data agregována do souhrnného dokumentu, který je podkladem pro aktualizaci analytické části, resp. pro místní akční plánování (Strategický rámec (SR) MAP včetně stanovení priorit, cílů a konkrétních aktivit).

Do prvního dotazníkového šetření potřeb škol se zapojilo celkem 93 škol podle RED IZO, což jsou všechny školy v území projektu MAP II. Školy pro výsledky šetření využily vlastní hodnocení z dotazníkového šetření MŠMT (Šablony pro MŠ a ZŠ – dotazníkové šetření) a aktuální zkušenosti a názory učitelů.

Popisy potřeb škol zahrnují téma čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka, matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech – EVVO a polytechnika a dále ostatní potřeby školy. Na konci každé kapitoly následuje stručné shrnutí. V rámci území projektu se členové realizačního týmu dotazovali také na jiné oblasti (např. nastavení rovných příležitostí ve školách), ty jsou uvedeny zvlášť v dokumentu Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí.

Tuto reflexi/Popis potřeb školy budou zapojené školy zpracovávat opakovaně, a to tak, aby do nich mohly zohlednit výstupy vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT, které budou provádět na konci realizace projektu tzv. šablon. Při druhém opakování si zapojené školy (pouze MŠ a ZŠ) mohou zpracovat Strategický plán rozvoje školy, jehož výstup bude zdrojem informací pro RT MAP II místo Popisu potřeb školy.

2.5.1 Základní školy (1. – 5. třída)

Dotazník vyplnilo 21 škol, které mají pouze první stupeň. Z počtu 21 škol bylo 5 škol samostatných bez mateřské školy. Zbylých 16 škol byly školy, které mají i mateřskou školu. Školy uváděly reflexy ve čtyřech oblastech a to čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, EVVO, polytechnika a v neposlední řadě i rovné příležitosti.

2.5.1.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 32 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Fungování Čtenářského klubu po dobu dvou let. Nákup knížek pro mimočítankovou četbu Při realizaci Klubů čtenářské gramotnosti se podařilo u žáků vzbudit zájem o četbu. Spolupráce s obecní knihovnou – vzájemné návštěvy. Projekt Malý čtenář, Pasování na čtenáře a další projekty – Vysvobození princezny Písmenky, Učitelská a žákovská knihovna Účast na seminářích, důraz na kvalitu čtení, motivace dětí ke čtení.
Byly realizovány čtenářské dílny Děti měly zájem o čtenářský klub, účast byla poměrně vysoká. Děti si oblíbily práci s knihou.
Zvýšila se čtenářská gramotnost u žáků, do školy jsme nakoupili nové dětské knihy, které žáci čtou ve čtení, čtenářském kroužku a mohou si knihu i půjčit domů. Dále byly nakoupeny didaktické pomůcky (závěsné výukové tabule, vyjmenovaná slova hravě, kartotéka slov,…), SW Včelka. Motivace dětí k práci s dětskou literaturou Podařilo se zajistit dvě skupiny Čtenářských klubů, které navštěvovalo 16 žáků (53 %), částečně jsme vybavili školní knihovnu novými knihami, které jsou pro dnešní čtenáře přitažlivější. U žáků se zlepšila schopnost orientovat se v textu, porozumět přečtenému, umět o textu hovořit. Aktivně se účastnili čtenářských dílen, dokázali spolupracovat a komunikovat.
V motivaci žáků řešit logické úkoly v textu a hádanky v rámci rozvoje gramotností a v předcházení školní neúspěšnosti Na škole pracoval úspěšně čtenářský klub, kde se žáci věnovali čtení s porozuměním, seznámili se s dalšími autory pro děti, s ilustrátory, plnily hravou formou úkoly k přečtenému textu. Rozvoj čtenářské gramotnosti. Zájem o čtenářství. Společná četba. Sdělování příběhů z knih. Porozumění čtenému textu. Rozvoj komunikativních dovedností. Výběr knih, návštěva školní knihovny. Půjčování knih. • Čtenářské kluby – velký zájem dětí, rozšíření knihovny o nové tituly • Zlepšení některých žáků ve čtení • Zvýšení zájmu o četbu • Návštěvy knihoven – obecní, městská
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 33 V čem by se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem by se mohla zlepšit?
Nákup většího počtu knih různých titulů, nákup pomůcek pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Obnovit žákovskou knihovnu. Zavedením knihovny, zakoupením knih, zavedení čtenářského klubu, vzdělávání pedagogů
Je potřeba rozvinout spolupráci s místní knihovnou v obci Zapojit ještě více žáků, zřídit další čtenářský klub, více využívat moderní technologie pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Lepší vybavení knihovny.
Ve vybavení ICT technikou a práci s ní. Ve vybavení žákovské knihovny dalšími tituly pro mimočítankovou četbu Materiálně technické vybavení a zázemí. • Širší nabídka knih • Větší možnosti knihovničky – prostory, dostupnost
Dále bychom chtěli vylepšovat vybavenost školy didaktickými pomůckami, SW a dětskými knihami pro zlepšení čtenářské gramotnosti. Zapojit co největší počet žáků, zajistit samostatnou místnost pro čtenářský klub nebo čtecí koutky, zorganizovat více projektových dnů s čtenářskou tematikou.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 34 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Finanční prostředky pro nákup zajímavých pomůcek pro rozvoj čtenářské gramotnosti.
Čtenářské dílny, nákup knih, vzdělávání učitelů, čtenářský klub v rámci Šablon II.
Podporujeme základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem a žáky s mimořádným zájmem o literaturu. Využíváme interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
Ve vybavení ICT, školení pedagogů k průřezovým tématům učiva Finanční podpora na nákup nových knih a pomůcek pro zpestření výuky čtení. Nyní omezené prostory a maximálně pracovně vytíženi pedagogové. Škola musí respektovat specifika malotřídní školy o menším počtu žáků. DVPP učitelů – nové trendy a aktuální čtenářská nabídka na trhnu Finanční podpora k dalšímu nákupu knih Kladná podpora k čtenářství, knize. Kniha jako nástroj k osobitému rozvoji člověka.
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Základní školy, které mají pouze první stupeň, hodnotily čtenářskou gramotnost na velice dobré úrovni. Pozitivně zhodnotily fakt, že v rámci čtenářské gramotnosti využívají díky projektům šablon čtenářské kluby. Základní školy také realizují čtenářské dílny. Jako prostor pro zlepšení považují například obnovu žákovských knihoven, zlepšení vzdělávání pedagogů v čtenářské gramotnosti. Jednou z možností pro zlepšení současného stavu je využití ICT ve výuce. ICT v současné době velice zastarává, a proto je nutné techniku obnovovat velmi často.

Velkou příležitostí, která by mohla přispět ke změně současného stavu, je získání více finančních prostředků. Finance by přispěly právě k obnově ICT ve výuce, nákupu nových zajímavých pomůcek, k vybavení již realizovaných čtenářských dílen či klubů. V neposlední řadě je potřeba obnovovat žákovské knihovny a nakupovat nové současné autory do knihoven.

2.5.1.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 35 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Fungování klubu zábavné logiky a deskových her po dobu dvou let. Nákup deskových her. V rámci realizace Klubů matematické gramotnosti se zvýšilo u žáků povědomí o finanční gramotnosti, zaujalo je řešení logických úloh. Vytvoření projektu Umím myslet, účast na soutěži Matematický klokan, školení pedagogů v činnostním učení – matematiky, účast žáka na Pythagoriádě
Děti měly zájem o deskové hry, účast v klubu zábavné logiky byla poměrně vysoká.
-
V motivaci žáků řešit logické úkoly v textu a hádanky v rámci rozvoje gramotností a v předcházení školní neúspěšnosti Na škole pracoval úspěšně kroužek zábavné logiky a deskových her, který byl u dětí velmi oblíbený. Žáci zde hráli logické deskové hry, hlavolamy, rébusy apod. O tento kroužek byl mezi dětmi velký zájem a také je velmi bavil. Získání informací a efektivních nápadů pro aktivní a efektivnější práci ve vyučování. Využití a užití poznatků v hodinách nejen matematiky. Rozvoj logiky, matematické představivosti v rámci deskových her Trénink nákupů, práce s plánováním rozpočtu v rámci her a projektů
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 36 V čem by se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka	
V čem by se mohla zlepšit?	
MAS Region HANÁ	Nákup zajímavých her a pomůcek pro rozvoj matematické gramotnosti. Pořídit více pomůcek. Zavedením kroužku, více matematických projektů (více motivace) a organizování Dnů otevřených dveří, Účast v okresních soutěžích
MAS Hanácké Království	Více využívat moderní informační technologie ve výuce.
MAS Hanácký venkov	-
MAS Prostějov venkov	Ve vybavení ICT technikou a práci s ní V nabídce tohoto kroužku pro větší počet zájemců. Zajištění dostatečné množství pomůcek, materiálu, techniky pro vyučování. Širší nabídka pomůcek, nákup novějších a modernějších her Účast na DVPP
Město Prostějov	Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 37 V čem by se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Finanční prostředky pro nákup zajímavých pomůcek pro rozvoj matematické gramotnosti. Zavedením klubu zábavné logiky a deskových her, projekty, technické a materiální zabezpečení vzdělávání pedagogů Podpora rozvoje matematické gramotnosti v rámci ŠVP – konkrétní cíle, využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie, pravidelný nákup aktuální literatury a názorných pomůcek. Doučování a péče o žáky, kteří se hlásí na víceletá gymnázia. Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků – příklady k řešení každodenních situací
Získat více finančních prostředků.
Inspirace a příklady dobré praxe v jiných školách.
Ve vybavení ICT, školení pedagogů k průřezovým tématům učiva

V personálním zajištění tohoto kroužku a finančním ocenění vedoucích kroužku. Základní škola respektuje specifika malotřídní školy o menším počtu žáků. Maximální využití pedagogické práce. • Možnosti v nabídce DVPP • Finanční podpora k nákupu pomůcek, her…
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Základní školy často uvádějí vznik a provoz klubů zábavné logiky a deskových her či doučování. Tyto aktivity jsou realizovány převážně z projektů Šablon. Díky tomuto faktu jsou kluby pro děti ve školách zadarmo a jsou velice oblíbené. V případě, že školy realizují právě tyto kluby, mohou si pro realizaci projektu pořídit vybavení, jako jsou deskové hry, logické hry nebo i strategické počítačové hry. Doučování bývá využíváno pro děti se SVP, pro děti ohrožené školním neúspěchem i pro ostatní děti, které tuto podporu potřebuji. Školy mají s kluby obecně dobré výsledky ve vzdělávacím procesu.

Žáci se dále zúčastňují i matematických soutěží. Pro školy je velkým problémem financovat výše zmíněné aktivity, v případě, že nerealizují projekt šablon.

2.5.1.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

V rámci projektu byly mimo čtenářskou a matematickou gramotnost ještě zjišťovány oblasti:

- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta - EVVO
- Polytechnika

Výsledky ze šetření jsou uvedeny v následujících kapitolách.

2.5.1.4 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta - EVVO

Tabulka 38 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Spolupráce s Ekocentrem Iris – aktivní pomoc při obnově sadu Oulehle na Kosíři v rámci ekologického kroužku, péče o cizokrajné ptactvo ve voliéře na veřejnosti, sázení stromů na březích Hloučely a na Kosíři, úklid přírody, výroba budek a hmyzích hotelů, projekt Údolíčko v rámci projektu ŠUŽ
DVVP, exkurze, třídění odpadu, Vv soutěž v práci s rec. mat., vytvoření smyslového chodníku
Vlastní projekty týkající se EVVO.
Kroužek v rámci ŠD, koordinátor EVVO – vzdělání, třídění odpadu Spolupráce s organizacemi – sběr a úklid (EKOBAT) Sběr starého papíru, Den Země – úklid okolí školy, pobytová „Eko-akce“ Sluňákov

Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 39 V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem by se mohla zlepšit?
Ještě více akcí na pomoc přírodě
Projektové dny
-
Účast na grantech, projektech, které by vedly k získání financí v dané problematice DVPP Rozšíření kontejnerů pro třídění odpadů v rámci školy (obalové kartony od mléka)
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 40 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Dílničky, nářadí , pomoc rodičů, vytvoření přírodních prvků na zahradě Třídíme odpad, přednášky ochrany přírody, Dny Země, Ekologické programy Ekocentra Iris – minimálně 4 ročně
Metodika a prac.listy, nebo něco, podle čeho by učitelky musely pracovat :) Rádi bychom se věnovali sledování ptáků, např. v rámci polytechniky bychom vyrobili budky a pak bychom, ptáky sledovali (+ literatura nebo plakát) a krmili.
Inspirace a příklady dobré praxe v jiných školách.
Tipy k získání financí – čeho se vyvarovat, jak požádat
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Oblast EVVO je stále se rozvíjející se oblastí. Školy se snaží realizovat projekty z oblasti EVVO, avšak nejdůležitějším předpokladem jsou finance, které by byly potřeba na realizaci projektů. Valná většina školy by ráda realizovala přírodní zahrady.

Z odpovědí v dotaznících vyvstala potřeba dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO, což by přineslo kvalitnější environmentální výuku na školách.

2.5.1.5 Polytechnika

Tabulka 41 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Zřízení badatelského klubu, který bude na škole fungovat dva roky. Rozvoj polygtechnického vzdělání: výroba budek, hmyzích hotelů, práce na zahradě, projekt ŠUŽ, Vysazování stromů, péče o sad Oulehle na Kosíři, 4 keramické kroužky, pořádání výstav pro veřejnost – Velikonoční, vánoční, výroba upomínkových předmětů pro účastníky pochodu Exkurze v SEMU, v rajčatárně
-
Organizace programu Malé technické univerzity
Vedení ke kladnému vztahu k technice (žáků) Osvojení různých druhů materiálů a pomůcek (v rámci výuky PČ) Pochopení vlivu techniky na společnost a přírodu
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 42 V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem by se mohla zlepšit?
Vytvoření zázemí pro badatelský kroužek. Tvořivé dílny s rodiči a prodej výrobků (finanční gramotnost), vylepšit zázemí keramické dílny, koupit pec, více přírodního tvoření na školním pozemku, více exkurzí do místních firem, návštěva veletrhu, Vytvořit podnětné prostředí a zvýšit zájem o polytechniku
Zavedení práce na školním pozemku v oblasti pěstování rostlin.
Nákup jednod. nářadí, materiálů (širší nabídka) DVPP – aktuální přístupy Novinky a trendy v daném oblasti vzdělávání

Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 43 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Pomoc se zapojením do projektů nebo žádosti o dotace na úpravu obecního pozemku pro potřeby školy, který by mohl být využit pro školní družinu, badatelský klub, rozvoj environmentální a polytechnické výchovy. Koupit pec do keramické dílny, vylepšit vybavení keramické dílny, nákup zahradního nářadí, polytechnický kroužek – nabízí nám úřad práce, udržovat přírodní prvky v Údolíčku. Je realizováno v souladu s ŠVP , škola informuje o polytechnickém vzdělávání rodiče
-
Inspirace a příklady dobré praxe v jiných školách. Rekonstrukce školního dvora
Nabídka DVPP v dané problematice Programy pro děti Spolupráce s firmou (organizací) zaměřenou na techniku
Nemají základní školu pouze s 1. stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Polytechnické vzdělávání zažívá v poslední době nový rozkvět. Po letech, kdy byly rušeny školní dílny a pozemky, nyní přichází trend jejich návratu do škol. Narážíme zde, ale na problém vybudovat nové zázemí (školní dílny, cvičné kuchyňky apod.), což je pro každou školu velkou finanční zátěží a proto se při jejich financování neobejdou bez dotací, grantů či příspěvků. Rozvoj technologií jde dopředu, proto je nutné i do výuky zařazovat novinky v podobě 3D tisku či robotů. V současné době školy realizují alespoň badatelské kluby, které jsou podpořené z projektu šablon. Nutnou součástí vzdělávání v polytechnice jsou samozřejmě kurzy DVPP, které pedagogy posouvají dále v této problematice.

2.5.1.6 Další potřeby rozvoje škol

Další potřeby škol jsou již zahrnuty v předcházejících kapitolách jako čtenářská gramotnost matematická gramotnost, EVVO, polytechnika a inkluze.

2.5.2 Základní školy (1. – 9. třída)

Dotazníkové šetření vyplnilo 29 škol z území MAP II ORP Prostějov. Z 29 škol bylo 9 základních škol samostatných bez mateřské školy a 20 škol, které vyplnily dotazník, byly školy, které měly i mateřskou školu. Jedna ze škol, která vyplnila dotazník ZŠ (1. - 9. třída) má pouze 2. stupeň ZŠ. Školy vyplnily dotazníkové šetření ve čtyřech oblastech a to čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, EVVO, polytechnika a v neposlední řadě i rovné příležitosti.

2.5.2.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 44 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Zvýšený zájem u daných žáků o četbu knih, lepší porozumění textu, rozšíření slovní zásoby a představivosti, společné sdílení a předávání informací, rozvíjení vyjadřovacích schopností a rozvíjení komunikace mezi žáky navzájem. Zapojení žáků ohrožených školním neúspěchem do aktivit čtenářského klubu a doučování z čj a rozvoj jejich čtenářské gramotnosti a dalších klíčových kompetencí, což jím umožnilo zvládnutí standardů daných RVP. Realizace čtenářských dílniček a čtenářského klubu, vybavení knihovny knížkami na přání samotných dětí. Spolupráce s místní knihovnou. Semináře, vzdělávání, nové přístupy k výuce - Vzdělání vyučujících zaměřené na ČG - Činnost čtenářských klubů ve škole - Vybavení školní knihovny novými knihami Pomůcky, nové knihy, zájem žáků
Podařilo se realizovat řadu tzv. čtenářských dílen, zvýšit zájem žáků o literaturu a doplnit knihovnu velkým množstvím titulů Zvýšil se počet čtenářů.
Velký zájem žáků 1.st. o čtenářský kroužek; Výrazné doplnění školní knihovny literaturou. - Větší zájem o půjčování knih ze školní knihovny - Více čtenářů Zařazované čtenářské dílny mají u dětí úspěch, vedou je i k individuálnímu čtení. Děti si formou volných listů vedou záznamy o vlastní četbě. V rámci podpory ČG se řada žáků 1. st. zapojila do soutěže Andersenova hvězdička, řada z nich byla oceněna. Škola se zapojila do akce „Záložka“ a navázala kontakt s partnerskou školou na Slovensku. Na škole pracuje Klub mladých čtenářů- žáci mají možnost si u p. vych. Svobodníkové objednávat tituly k individuální četbě. Spolupráce s ŠD – p. vych. po obědě předčítá dětem ze společné knihy. Došlo k proškolení pedagogických pracovníků, Pořádá se akce pro žáky

Rozšířila se nabídka zájmových kroužků o čtenářské kluby, rozšířila se nabídka knih ve školní knihovně, jeden vyučující byl proškolen. Zvýšila zájem žáků o čtení knih – rozšířením žákovské knihovny, vzděláváním pedagogů, kteří následně mohli lépe pracovat se žáky, motivovat je. Velké množství a zájem žáků o čtenářské kluby Zapojení do projektu NUV – PPUČ – pedagogická podpora učitelů Soutěž Souboj čtenářů V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti se pedagogové zúčastnili DVPP v rozsahu 16 hodin, čímž pedagogové získali strategie k efektivitě výuky v této oblasti. Rovněž v rámci spolupráce mezi pedagogy se zaměřili na rozvoj potenciálu každého žáka, vzájemné hospitace byly zaměřeny na nové metody a formy práce se žáky. Podařilo se v rámci čtenářských klubů podpořit další žáky k aktivní četbě. Tím se významným způsobem zlepšila jejich čtenářská gramotnost a jejich vztah ke čtení.
díky realizace projektu jsme zakoupili knihy do žákovské knihovny a ve třídách probíhali čtenářské kluby, dnes máme kroužky na rozvoj čtenářské gramotnosti (projekt z IROPu) Čtenářský klub, doučování. Motivace žáků ke čtení, práce s knihou, účast na OČJ. Prezentace školy na veřejnosti – divadelní vystoupení. V aplikaci získaných poznatků do praxe. V rámci šablon byly realizovány čtenářské kluby. Nakoupili se knihy pro žáky. V této oblasti proběhlo školení a vzájemná spolupráce pedagogů. V dalším projektu se realizují kroužky nebo doučování v této oblasti. Podpora desítek žáků v této oblasti a proškoleno několik učitelů. Několik vyučujících absolvovalo školení, byly zavedeny čtenářské kluby, Žáci rozvíjeli čtenářské dovednosti. Kladný vztah ke knihám. Vyučující na 1. i 2. stupni rozvíjeli své znalosti v této oblasti a využívali je aktivně ve výuce. Škola podporovala rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů. Vyučující podporovali individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu. Ve škole vyvíjely pravidelnou činnost čtenářské dílny využívající obohaceného knižního fondu školní knihovny. V rámci projektu „ Děti dětem“ se uskutečnilo čtení pohádek žáky 2. stupně žákům 1. stupně. Škola úspěšně spolupracovala v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti s knihovnou pro děti a mládež v Prostějově. U žáků se rozvíjel kladný vztah ke knihám a posílili jsme čtenářské dovednosti u žáků. Přijímací řízení na SŠ, zlepšení komunikace mezi žáky. Aktivní prezentace žáků na veřejnosti. Aktivita a umístění žáků v soutěžích

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 45 V čem by se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem by se mohla zlepšit?
- větší časová dotace na možnost realizace čtenářského klubu a čtenářských dílen - vlastní volba čtených knih (vhodné k jejich věku)

- orientovat žáky v nabídce knih a zvolení příběhu, který je zaujme a je jim blízký - důraz na porozumění textu i v jiných vyučovacích předmětech, než jen v hodinách českého jazyka a literatury Větší zaměření na rozvoj čtenářské gramotnosti průřezově ve všech předmětech. V zapojení čtení kluků Pomůcky, více knih do školní knihovny Zajistit pokračování činnosti čtenářských klubů (skončily s koncem projektu). Rozšíření fondu knih
Vzhledem k odstupu několika let od tzv. výzev, v jejichž rámci se čten. gramotnost rozvíjela, by bylo potřeba doplnit žákovskou knihovnu o nově vydávané knihy pro děti a mládež. Realizovat ve škole čtenářský klub.
Větší zapojení žáků z 2.st. do čtenářských soutěží. - V průběžném doplňování knih pro školní knihovnu, popř. obnovení některých titulů Častěji zařazovat čtenářské dílny. Učitelky na 1. st. se domluvily na vytvoření jakéhosi „Nápadníku“ – databáze nápadů a prac. listů na čtenářské dílny. Důsledné působení na rodiče, aby vedli děti k domácímu čtení. Zapojit rodiče do připravené školní akce zaměřené na podporu ČG. Větší využívání knihovny a zapojení více žáků do čtenářských soutěží.
Zvýšení počtu proškolených pedagogů a další navýšení fundusu školní knihovny. V dalším dovybavení knihovny (nejen žákovské, ale i učitelské). Zlepšit zájem žáků o četbu na II. stupni ZŠ Vybudovat čtenářský klub (prostor), rekonstruovat školní knihovnu Škola má příležitost ke zlepšení v oblasti diferenciace výuky, rovněž v nadcházejícím období se koncepce rozvoje školy bude zejména zaměřovat na rozvoj informačních technologií u žáků. Zapojení slabých čtenářů s podporou rodičů.
vybudování školní knihovny Zapojení širšího okruhu žáků. Důležité je pokračovat v těchto aktivitách. Větší zapojení do literárních soutěží V realizaci mimovýukových akcí pro žáky na rozvoj čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (autorská čtení, výstavy knih, projektové dny …). Pokračovat v započatém úsilí a zlepšovat se v čtenářských a komunikačních dovednostech. Větší zájem o nabízené knihy, půjčování knih ze žákovské knihovny.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 46 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
- větší zapojení rodičů do možnosti rozvoje čtenářské gramotnosti, motivace dětí ke čtení, kontrola, rozbor textu DVPP zaměřené na práci pro rozvoj čtenářské gramotnosti. V nákupu dalších pomůcek Více finančních prostředků V zajištění lepších podmínek pro práci klubu – vhodnější vybavení nábytkem pro žáky, pro uložení knih (ve škole jsou na několika místech). V odborné oblasti proškolení zaměstnanců, v materiální oblasti Je důležité žáky v dnešní uspěchané technologické době motivovat nenásilnou formou k rozvoji čtenářské gramotnosti a neustále ve všech vyučovacích předmětech rozvíjet potenciál každého žáka. Učit děti k pochopení přečteného a neustále zdůrazňovat, že kniha je jejich přítelem.
finance na doplnění žákovské knihovny Doplnit fond žákovské knihovny.
Stále doplňovat školní knihovnu knihami včetně elektronických. - Více finančních prostředků na nákup knih Doplňovat žákovskou knihovnu o nové aktuální tituly – finance, DVPP – rozvoj ČG pro PP Doplnit technické vybavení tříd - V rámci českého jazyka a literatury na 1. a 2. stupni (v hodinách čtení a literatury), - více podpořit práci s textem Podpoře ČG byla věnována metodická schůzka MS, kde vyučující diskutovaly o různých akcích a metodách, kterými by se mohla ČG podpořit. Bylo dohodnuto, že i v plánu MS pro příští šk. rok bude na ČG více pamatováno. Učitelky 1. st. budou využívat společnou databázi metod, her a nápadů, které by děti motivovaly ke čtení. Součástí učitelské knihovny je publikace s uvedenými vhodnými tituly pro dětské čtenáře, která byla vyučujícím doporučena. Rozvoj ČG – na prvním stupni – mimo šablony, průběžně (i v tomto šk. roce) : 2016 - 2019 - Projektové vyučování ve třídách – zaměřeno na školní žák. knihovnu - Čtenářské dílny - Mimočítanková četba – společná - zařazujeme ve všech ročnících - Knihovnické lekce – 2x za pololetí-s předčítáním, pracovní listy – čtení s porozuměním (ve všech ročnících)
Zajištění dalšího vzdělávání, nové tituly do čteček/tabletů. Ve financování Finanční prostředky Příklad dobré praxe z II. stupně Vhodná revize RVP ze strany MŠMT, snížení počtů žáků ve školách, zajištění vhodného DVPP vedoucí k vyšší individualizaci ve výuce. Poradit, jak více zapojit rodiče v podpoře ČG a eliminovat negativní vliv ICT a sociálních sítí.

Pokračovat v každodenní podpoře rozvoje čtenářské gramotnosti.
máme nedostatek prostoru na vybudování školní knihovny Větší vybavenost knihovny, výukových materiálů. Finanční pomoc. V Šablonách II se bude pokračovat v čtenářských klubech. Doučování bude pokračovat maximálně 1 rok. Pak už nebudou finance na zaplacení pedagogů. Takže získat finance, protože zadarmo dnes po nikom nelze žádat výkon těchto činností. Knihy do knihovny Finanční prostředky na doplňování knihovny. Finanční dotace na obnovu knižního fondu žákovské a školní knihovny a nákup pomůcek na rozvoj čtenářské gramotnosti. Více finančních prostředků na modernizaci a doplňování knihovny v literární učebně o atraktivní knihy pro žáky. Modernizace a vybavení literární učebny. Finance na nákup knih, další programy DVPP, vybudování čtenářských kroužků.

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Čtenářskou gramotnost lze hodnotit pouze u běžných škol. Škola, která má cílovou skupinu děti se speciálními vzdělávacími potřebami, se souběžným postižením více vadami, u všech žáků pracuje dle individuálního vzdělávacího plánu a nelze u ní pak provést hodnocení.

Základní školy, které mají první stupeň i druhý stupeň, hodnotily čtenářskou gramotnost na velice dobré úrovni. Pozitivně zhodnotily fakt, že v rámci čtenářské gramotnosti využívají díky projektům šablon čtenářské kluby. Základní školy také realizují čtenářské dílny. Jako prostor pro zlepšení považují například obnovu žákovských knihoven, zlepšení vzdělávání pedagogů v čtenářské gramotnosti. Velkou příležitostí, která by mohla přispět ke změně současného stavu, je získání více finančních prostředků. Finance by přispěly právě k nákupu nových zajímavých pomůcek, k vybavení již realizovaných čtenářských dílen či klubů. V neposlední řadě je potřeba obnovovat žákovské knihovny a nakupovat nové současné autory do knihoven.

2.5.2.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 47 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Zapojení žáků ohrožených školním neúspěchem do aktivit doučování z matematiky a rozvoj jejich matematické gramotnosti a dalších klíčových kompetencí, což jím umožnilo zvládnutí standardů daných RVP. Proškolení pg. pracovníků v oblasti rozvoje matemat. gramotnosti Založení klubu logiky a deskových her Vybavení školy deskovými hrami a technikou

Semináře, vzdělávání, nové přístupy k výuce Zlepšení výsledků v matematice u žáků zapojených do doučování z matematiky
Zřízení kroužku logiky, využití metod matematiky profesora Hejného. - Účast žáků v matematických soutěžích (okresní kola) Došlo k proškolení pedagogických pracovníků, Žáci se účastní akcí a olympiád.
Podařilo se rozšířit nabídku zájmové činnosti o kluby logiky. Zlepšení výsledků žáků, zvýšení zájmu žáků o výuku matematiky. Realizace klubu zábavné logiky a deskových her Matematickou gramotnost škola řešila prostřednictvím spolupracujících pedagogů. Pedagogům se rozšířila škála strategií, které jsou vhodné k podpoře matematické gramotnosti. V rámci kroužků logických a deskových her se podařilo podpořit velké množství mladých šachistů a dosáhnout velmi dobré úrovně jak v soutěžích jednotlivců, tak i družstev. Šachy mají prokazatelně kladný vliv na rozvoj MG.
realizujeme doučování a kroužky na rozvoj matematické gramotnosti Doučování a Klub zábavné logiky a deskových her. Kvalitní příprava žáků na přijímací zkoušky a následné přijetí na SŠ – doučování. Účast v matematických soutěžích (Pythagoriáda, Matematický klokan, Logická olympiáda pořádaná MENSOU ČR). V aplikaci získaných poznatků do praxe. V rámci šablon byly realizovány kluby logiky a deskových her. Nakoupili se deskové hry pro žáky. V této oblasti proběhlo školení a vzájemná spolupráce pedagogů. V dalším projektu se realizují kroužky nebo doučování v této oblasti. Byly podpořeny desítky žáků v této oblasti a proškoleno několik učitelů. Několik vyučujících absolvovalo školení, byl zřízen kroužek zábavné logiky Zlepšení vztahu žáků k předmětu. Učitelé aktivně rozvíjeli své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívali je ve výuce. Ve škole pracovaly kroužky a doučování rozvíjející matematickou gramotnost. Ve škole byla využívána interaktivní media, informační a komunikační technologie k rozvoji v oblasti matematické gramotnosti. Zapojení matematických her a různých moderních prvků do výuky, což má vliv na vývoj kladného vztahu k matematice. Klub logiky, doučování znevýhodněných žáků, vzdělávání učitelů. V rámci MG bylo proškoleno 16 pedagogických pracovníků. MG byl věnován celý víkend.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 48 V čem by se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem by se mohla zlepšit?
Zkvalitnění práce s diferencovanou třídou nejen

v hodinách matematiky - zapojení ICT techniky do hodin (tablety notebooky) Spolupráce s odborníky – kroužky s šachistou např. Pomůcky, vybavení IT Odborná stránka
Využití metod matematiky profesora Hejného i na 2.st. - Zpestření výuky novými programy a pomůckami Využívání techniky při výuce
Proškolení dalších pedagogů, jejich zapojení do zájmové činnosti tohoto druhu. I nadále pokračovat v rozvoji matematické gramotnosti žáků. Pedagogové by mohli navštěvovat vice seminářů zaměřených na tuto problematiku. Zakoupení pomůcek pro žáky (manipulační pomůcky) Škola má příležitost ke zlepšení v oblasti diferenciace výuky, rovněž v nadcházejícím období se koncepce rozvoje školy bude zejména zaměřovat na rozvoj informačních technologií u žáků. Plánujeme mezigenerační turnaj v šachách se zapojením žáků i rodičů. To by mohlo zvýšit motivaci nejen u žáků. Zatím se nám nedaří motivovat v oblasti MG žáky vyšších ročníků II. stupně.
více pomůcek Více praktických aktivit. Zapojení širšího okruhu žáků. Důležité je pokračovat v těchto aktivitách. Využití alternativních metod výuky Rozvíjet logické myšlení novými metodami. V informaci a spolupráci v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (projektové dny, představení kroužků …) Nákup aktuální literatury a multimédií pro rozvoj matematické gramotnosti. Inovativním přístupem rozvíjet logické myšlení u žáků. Rozšíření nabídky. Práce dle IVP je velice náročná a ke každému žákovi se přistupuje zcela jinak

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 49 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Finance na vybavení žáků ICT technikou. finance na další nákup pomůcek Finanční prostředky, postupná obnova vybavení počítačové učebny Školení v oblasti vzdělávání učitelů pro práci se žáky s přiznaným podpůrným opatřením
Stále doplňovat učební pomůcky pro matematiku profesora Hejného.

Metodická pomoc pro učitele – Letní školy - Více finančních prostředků Zlepšení technické vybavenosti - V rámci projektu matem. gramotnosti byl ve škole zaveden kroužek deskových her, kde se žáci seznamují s matematickými, logickými a strategickými hrami a rozvíjí tak svůj intelekt a potenciál
Zajištění vhodných nabídek dalšího vzdělávání. V financování – vlastní prostředky určené pro vzdělávání pedagogů a pro pokrytí zastupování nejsou dostačující. Finanční prostředky Vhodná revize RVP ze strany MŠMT, snížení počtů žáků ve školách, zajištění vhodného DVPP vedoucí k vyšší individualizaci ve výuce. Jak motivovat žáky II. stupně v situaci, že téměř všichni žáci (s výjimkou těch nejslabších) úspěšně zvládnou přijímací řízení na SŠ. Jak udržet dobré žáky i na II. stupni (odchody na víceletá gymnázia). Pokračovat v nastavené cestě vedoucí k rozšiřování zájmu dětí o matematiku
finance na nákup pomůcek Lepší materiální vybavení pro rozvoj logického myšlení a matem. operací. Finanční pomoc V Šablonách II se bude pokračovat v klubech logiky a deskových her. Doučování bude pokračovat maximálně 1 rok. Pak už nebudou finance na zaplacení pedagogů. Takže získat finance, protože zadarmo dnes po nikom nelze žádat výkon těchto činností. Finance na dělení matematiky a dalších předmětů s matem.gramotností souvisejících. Finanční dotace na obnovu literatury, mutimédií a nákup pomůcek na rozvoj matematické gramotnosti. Více finančních prostředků, abychom mohli pracovat s menšími skupinami žáků. Nabídka lektorů pro zajímavou matematiku, nákup moderních pomůcek. Zatím máme dostatek pedagogů – speciálních pedagogů i asistentů APOD. Vybavení je na dobré úrovni. Schází obecně propojení matematických operací se životem.

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Základní školy často uvádějí vznik a provoz klubů zábavné logiky a deskových her či doučování. Tyto aktivity jsou realizovány převážně z projektů Šablon. Díky tomuto faktu jsou kluby pro děti ve školách zadarmo a jsou velice oblíbené. V případě, že školy realizují právě tyto kluby, mohou si pro realizaci tohoto projektu pořídit vybavení, jako jsou deskové hry, logické hry nebo i strategické počítačové hry. Doučování bývá využíváno pro děti se SVP, pro děti ohrožené školním neúspěchem i pro ostatní děti, které tuto podporu potřebuji. Provoz těchto klubů přináší dobré výsledky ve vzdělávacím procesu.

Žáci se zúčastňují i matematických soutěží, jako Pythagoriáda, matematický klokan či logická olympiáda pořádaná MENSOU. Problematickým faktem jsou opět finanční prostředky, které jsou překážkou dalšího rozvoje základní škol. Bez podpory z projektů nebudou školy moci projekty realizovat.

2.5.2.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

V rámci projektu byly mimo čtenářskou a matematickou gramotnost ještě zjišťovány oblasti:

- Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta - EVVO
- Polytechnika

Výsledky ze šetření jsou uvedeny v následujících kapitolách.

2.5.2.4 EVVO

Tabulka 50 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
zapojení se do soutěže Zelená stezka, Zlatý list výsadba stromů ve školním parku třídění odpadů
Aktivně jsme se zapojili do projektu GLOBE. Jezdíme na VVP Rychta Krásensko. Sanace části školní zahrady – výsadba okrasných keřů ZŠ Němčice n/H je zapojena do programu Ekoškola, získala a obhájila tento titul. Škola se více zaměřuje na úspory energií a vody, třídění odpadu a zkrášlení vnitřního prostředí školy. Škola zařazuje témata EVVO do přírodovědných i společenskovědních předmětů. 2 x ročně pořádáme Sběr papíru. Získání dotace od Olomouckého kraje na zahradní učebnu a dále na naučnou stezku. Došlo k proškolení pedagogických pracovníků, EVVO je na dobré úrovni – pořádání akcí, projektů a soutěží. Zapojení školy do sběru druhotných surovin, činnost MOP při škole.
Zisk financí na miniprojkety v rámci Programu na podporu environmentální vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje V minulosti zisk titulů zelená škola Olomouckého kraje Účast v projektech MRKEV, EKOŠKOLA, Les ve škole, Škola pro udržitelný rozvoj. Spolupráce s IRIS. Získání dotací a projektů – Nadace partnerství, Olomoucký kraj Využití školní zahrady – projekt Zahrada pro všechny, projekt Bádám, Bádáš, Bádáme Sázení ovocných stromů – spolupráce s MAS
V aplikaci získaných poznatků do praxe.

Bylo realizováno několik projektů v této oblasti. Buď třídních v rámci jedné třídy na I. stupni nebo napříč ročníky a předměty na II. stupni. Realizují se přednášky v této oblasti (financovány žáky). Škole byla schválena finanční dotace ve výši 15 000,- Kč na projekt „Stromy - jejich význam pro naši planetu" v rámci Programu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji v roce 2018. Realizovaný projekt cílil nejen na žáky 1. a 2. stupně, děti z mateřské školy, školní družiny, ale i rodiče a veřejnost. Projekt se prolínal všemi předměty a byl rozdělen do několika stěžejních částí. Hlavní úkol spočíval v realizaci projektového dne „ Den stromů“ jehož vrcholem byla výsadba několika okrasných stromů v areálu školy. Projekty: „Tajný život města“ (Tereze Praha – zisk 8 ks tabletů), „Světová škola“ inkluze, klimatická změna (titul Světová škola), „Podpora EVVO Olomouckým krajem“ (budování ekozahrady). Pravidelná školení a besedy žáků s odborníky v oblasti EVVO. Dobrá spolupráce s rodiči v oblasti řešení problémů v oblasti EVVO. Návštěvy Sluňákova, spolupráce s Ekocentrem IRIS. Zapojení do výtvarných soutěží v rámci EVVO. Sběr papíru a sponzorování mravenečníka v ZOO Kopeček. Vybudování a údržba zahrady a hřiště.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 51 V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem by se mohla zlepšit?
organizace soutěží, kroužku ve škole
Ekologická ochrana okolí školy, okolí obce. - Revitalizace školní zahrady, výstavba venkovního posezení pro žáky (pergola) - Vybudování školního venkovního hřiště I přes působení pedagogických i nepedagogických pracovníků školy se u mnohých žáků nedaří zvnitřnit potřebu chránit, udržovat a zkrášlovat své okolí a šetřit zdroji. Zapojení žáků do oblasti EVVO i v zájmových útvarech Získat vedoucí MOP a jiných kroužků z řad mladých lidí ne pouze z řad učitelů. Osvěta
Užší propojení ve výuce v tématech EVVO
Zapojení širšího okruhu žáků. Pokračovat v této činnosti. Vybudování venkovní přírodovědné učebny pro výuku přírodovědných předmětů a rozvoje žáků v oblasti EVVO. Badatelská výuka, vzájemná spolupráce učitelů oblasti EVVO. Nelze jednoznačně říci, každým rokem jsou jiné potřeby

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 52 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Školní pozemek se zahradou. personální zabezpečení mimoškolních akcí Rozvoj kreativity ve výuce přírodovědných předmětů – OP VVV. Modernizace ZŠ Olšany u Prostějova (nákup pomůcek pro přírodovědné předměty). Oba projekty jsou v počáteční fázi plnění.
Finanční podpora. - Revitalizace školní zahrady, výstavba venkovního posezení pro žáky (pergola) - Vybudování školního venkovního hřiště Je potřeba motivovat žáky k chování směřujícímu k udržitelnému způsobu života. Dotace na úpravu prostranství před školou – stromy, zeleň, relaxační prvky. Získávání spolupracovníků , zakoupení interaktivních pomůcek do prostoru zahrady. Sběr plastových obalů, Den Země, Přírodovědná soutěž „ Zlatý list“, Sběr starého papíru (2 krát ročně), Sluňákov - exkurze získali jsme titul EKO škola, vždy po dvou letech obhajujeme Škola spolupracuje s ekocentrem Iris v Prostějově a žáci 2. st. se zúčastňují ekologických vzdělávacích programů. Zapojujeme se do přírodovědných soutěží jako Přírodovědný klokan, biologická olympiáda, soutěž YPEF. Spolupracujeme s místním včelařem p. Černým a místními rybáři, kteří každým rokem připravují pro žáky 5. roč. celodenní program s rybářskou tematikou. Žáci 9. roč. mají zařazený volitelný předmět Ekologická výchova, kde jsou podrobněji rozpracována témata EVVO.
Finanční prostředky na pomůcky Vybudování environmentální učebny ve školní zahradě Úzce spolupracujeme s ekologickými centry – IRIS Prostějov, Sluňákov, ORNIS Přerov apod.,
Finanční pomoc. Na rozšíření aktivit chybí finance. Zajištění finančních prostředků na vybudování venkovní přírodovědné učebny. Finanční prostředky na moderní učební pomůcky (Vernier, badatelské soupravy, modely přírodnin). Máme zkušeného metodika EVVP, který dle potřeby a zájmu žáků vytváří podmínky pro další rozvoj

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

V oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) se školy aktivně zapojují do celostátních i regionálních projektů, programů i soutěží. Na většině škol také probíhá alespoň základní třídění odpadů. Prostor pro zlepšení a rozvoj se nachází při pořádání projektových dnů a akcí škol. Dále v zisku dotací a příspěvků na environmentální činnost žáků. Naopak pravidelná školení a besedy s žáky na školách téměř chybí. Školy pociťují nedostatek finančních prostředků, jak na

vybudování zázemí pro žáky (venkovní učebny a hřiště, školní zahrady a pozemky), tak na učební pomůcky a rozvoj svých aktivit. Školám by také pomohlo vytvořit platformu pro navázání užších kontaktů s místními organizacemi (rybáři, včelaři, myslivci, lesníci, zemědělci, neziskové organizace apod.).

2.5.2.5 Polytechnika

Tabulka 53 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Vybudování nové polytechnické učebny, vybavení nářadím a stavebnicemi.
Z dotace v rámci výzev byla vybudována nová dílna pro výuku předmětu prac. výchova - práce s technickými materiály. DO již zavedeného předmětu byl implantován tento okruh RVP ZV jako povinná součást ŠVP ZV pro 6.-8. ročník. Škola se od vybudování školní dílny účastní polytechnických soutěží.
- IROP – rekonstrukce a vybavení učebny - Dílny V rámci pracovních činností se chlapci 8. třídy učí pracovat s různými nástroji a materiály. Využívají hlavně dřevo, ze kterého vyrábějí např. věšáčky, stojany na tužky, krabičky, krmítka pro ptáky, učí se nejen přesnému opracování, ale i způsob povrchové úpravy. Velmi důležitá je také komunikace mezi žáky, protože na některých výrobcích pracují ve dvojicích. Rozvíjí se jejich schopnost řešit problémy a radit se se spolužáky, jak práci co nejlépe zvládnout. V rámci tohoto předmětu se seznamují s bezpečnostními předpisy a ochraně zdraví při práci, učí se také kázni a pořádku na pracovním místě. Žáci mají možnost si některé vyrobené předměty odnést domů, a i proto je práce baví. Název projektu: Technické vzdělávání pro ZŠ a MŠ Nezamyslice, Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.00/57.0301 Pořízení vybavení (částečné) pro školní dílny Polytechniku řešíme v současné době
Vybavení dílen v rámci výzvy č.57 – MŠMT, OPVK IKAP – projekt se SŠ Řezbářská Tovačov Nákup stavebnic, propojení polytechnického vyučování v rámci mezipředmětových vztahů. Úzká spolupráce v rámci projektu IKAP, praktické výstupy žáků.
zakoupili jsme nové vybavení do školních dílen Škola v rámci projektu IKAP navázala spolupráci se SOŠp Prostějov. Žáci měli možnost pracovat v kvalitně vybavených dílnách strojírenského učiliště, absolvovat sdílenou výuku v odborných učebnách se zaměřením na stavebnictví, strojírenství a elektro. Součástí spolupráce bylo několik workshopů, kde žáci pod vedením mistrů odborného výcviku zdokonalovali své dovednosti. V aplikaci získaných poznatků do praxe. Proškolení vyučujících, zapojení do soutěží Škole byla schválena projektová žádost s názvem „ Rozvoj technické výchovy“ v rámci OPVV. Finanční prostředky byly využity na rozvoj technických dovedností žáků na druhém stupni základní školy a na obnovu materiálního vybavení školní dílny. Kroužek programování robotů, nákup sad robotů. Žáci dle svých schopností a možností pracují v dílnách, kde pracují se dřevem,

papírem, kovem, keramickou hlínou, pedigem. Zájem veřejnosti o tyto výrobky je veliký. Rodiče si žádají výrobky svých dětí.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 54 V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem by se mohla zlepšit?
Vybavení dílen, nákup pomůcek, nářadí Vznik kroužků pro žáky – keramická dílna, šikovné ručičky Organizace dílen pro širokou veřejnost celoročně 1x v měsíci - workshopy
Bylo by dobré integrovat do předmětu prac. výchova a Informační a komunikační technologie prvky robotiky, využívání polytech. stavebnic typu LegoWeDo, Lego MintStorm a pod.
- Zavedení internetu do učebny Dílny - Vzdělávání učitelů Pč – zatraktivnění výuky Škola by mohla navázat spolupráci s firmami v okolí, pořádat exkurze do těchto firem, aby byli žáci motivováni k dalšímu polytechnickému studiu. Dokončit vybavení školních dílen – v rámci IROPu Větší zapojení pedagogů i žáků
Prostorové zázemí pro výuky polytechniky – Svět práce.
nemáme díky naplněnosti školy učebnu dílen, - máme provizorní V dalším období bychom chtěli přenést poznatky ze sdílené výuky a workshopů na spolupracující SOŠp do dalších vyučovacích předmětů, především do těch s technickým (přírodovědným zaměřením) zaměřením. Zapojení širšího okruhu žáků. Zajistit pozemek pro pěstitelství, materiál pro dílny, obměnu zastaralé ICT. Vyřešení prostorových podmínek a celková revitalizace prostor pro rozvoj polytechnické výchovy. Zajištění aprobovaného pedagoga pro polytechnickou výuku.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 55 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
V novém ŠVP rozšíříme hodinovou dotaci pro předmět "Pracovní činnosti", hledáme náměty na nové výrobky a činnosti. kroužky vedené odborníky Větší zapojení rodičů, možnost kroužků Zdroje pro obstarávání materiálu - zejména dřevo a spojovací materiál, baterie pro el. stavebnice, náhradní součástky do stavebnic. personální zajištění mimoškolních akcí Více financí na mzdové prostředky, odborníci z oboru do výuky
Finance na uvedené nové okruhy stávajících předmětů ŠVP.
- Personální zajištění Škola bude mít v roce 2020 nové vybavení dílen, budeme ale následně potřebovat také dostatek materiálu na samotnou výuku, se kterým by žáci mohli pracovat, např.: dřevo, kov, umělé hmoty, karton atd. Projekt IROP již probíhá. Finance pro školy - Personální zajištění Škola bude mít v roce 2020 nové vybavení dílen, budeme ale následně potřebovat také dostatek materiálu na samotnou výuku, se kterým by žáci mohli pracovat, např.: dřevo, kov, umělé hmoty, karton atd. Projekt IROP již probíhá.
Zisk materiálů pro práci žáků v dílnách Vybavenost dílen Rekonstrukce dílen, vybavení novými technologiemi – propojení s robotikou. Vyučujeme volitelný předmět Polytechnická výchova v 9. ročníku.
potřebujeme další prostory – nutnost dobudování K dalšímu rozvoji polytechniky na naší škole by pomohlo vyřešení málo vyhovujících prostor pro výuku (malá kapacita školní dílny). Dalším problémem jsou obtíže při obstarávání materiálu pro výuku dílen. Přivítali bychom vytvoření jakési databáze z řad podniků, výrobců a řemeslníků, kteří by byli ochotni nějakým způsobem participovat na dodávkách materiálu (např. ze zbytků materiálu při jejich výrobě) Zajistit finance na výše uvedené (E3) a především pozemek. Na našem pozemku z bezpečnostních důvodů nesmí být záhony (trafostanice v areálu školy).

Zdroj: Vlastní zpracování

Další informace škol k polytechnice

V rámci pracovní skupiny MAP II 1 pedagog spolupracuje s dalšími školami na rozvoji polytechnické výchovy na ZŠ i MŠ.

Od letošního školního roku vyučujeme volitelný předmět Polytechnická výchova v 9. ročníku.

Spolupracujeme s Katedrou technické a informační výchovy PdF UP (semináře, dny otevřených dveří, informace na webu), polytechnickou výchovu integrujeme i do jiných předmětů - fyzika, informatika.

Závěrečné zhodnocení

Polytechnika je tématem, které opět začíná zažívat rozvoj. V posledních letech byly rušeny školní dílny. V současné době je znát trend jejich návratu a dochází k jejich rozvoji, využívání nových technologii, jako 3D tisk. Problém výuky polytechniky je komplexní – chybí prostory, vybavení pro práci, materiál i aprobovaní pedagogové. Na většině škol dnes dílny zcela chybí a mnohde nemají ani prostor pro jejich vybudování. Postrádají také cvičné kuchyňky či školní pozemky k výuce pěstitelství. Pro bezpečnost žáků při práci v dílnách je nutný dobrý stav nástrojů. Pro atraktivnost výuky je také důležité vybavení školy moderními polytechnickými pomůckami – robot, 3D tisk, stavebnice. Většina škol se shodla, že řeší velký nedostatek materiálů pro práci např. dřevo, plast, kov. Školy také zmiňovaly, že by ocenily náměty na výrobky a práci s žáky. V současnosti je pro mnohé školy téměř nemožné získat pro výuku kvalifikovaného učitele techniky a praktických činností. V současné době školy realizují alespoň badatelské kluby, které jsou podpořené z projektu šablon. Nutnou součástí vzdělávání v polytechnice jsou samozřejmě kurzy DVPP, které pedagogy posouvají dále v této problematice. Stále chybí návaznost na střední školy a posléze na firmy v okolí školy, což by mohlo přispět ke snazšímu výběru povolání u žáků.

2.5.2.6 Další potřeby rozvoje škol

Další potřeby škol jsou již zahrnuty v předcházejících kapitolách jako čtenářská gramotnost matematická gramotnost, EVVO, polytechnika a inkluze.

2.5.3 Mateřské školy

Dotazníkové šetření bylo vyplněno 75 školami. Z tohoto počtu bylo 40 samostatných mateřských škol. Dalších 35 mateřských škol funguje jako sloučená instituce se základní školou. Z toho v 17 případech s neúplnou ZŠ (16x se jedná o ZŠ, jež má jen ročníky I. stupně a jedna ZŠ má jen ročníky II. stupně) a 18 úplných ZŠ s ročníky prvního i druhého stupně. Školy vyplnily dotazníkové šetření ve čtyřech oblastech a to čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, EVVO a polytechnika.

2.5.3.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 56 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
V zapojení všech učitelek do vzdělávacího programu „ Rozvoj čtenářské pregramotnosti pro učitele MŠ“. V zapojení rodičů do programu MŠ „ Čteme dětem“. V zapojení dětí ze Základní školy Olšany u Pv „ Děti čtou dětem“, předčítání pohádek před odpočinkem. Zřízeno pracovní centrum pro předškoláky k tomuto tématu Proškolení pedagogů, využití ve výchovně-vzdělávacím procesu, zařazení do ŠVP a TVP, dramatizace pohádek, hra na divadlo, návštěva divadla a místní knihovny, akce Babiččina pohádka (čtení dětem z řad rodičů, prarodičů, pedagogů atd.), výroba vlastní prožitkové knihy a ručního papíru, čtenářská pregramotnost dětí vedoucí k lepší školní připravenosti a následně školnímu úspěchu. Ze semináře byly čerpány poznatky pro práci se zajímavými knihami, hlavně na téma příroda. Naše práce byla inspirována novými zkušenostmi. Využíváme učební pomůcky a obrazový materiál např: hry s písmenky, sady písmenek, maňásky k dramatizaci, čepičky, obrazový materiál aj. To vše nám pomáhá v propedeutice čtenářské pregramotnosti, rozvíjíme slovní zásobu, výslovnost, schopnost komunikace, samostatné vyjadřování prostřednictvím řeči, písmen, obrázku (symbolu). Spolupráce s místní knihovnou – besedy, návštěvy. Semináře, školení, získané nové poznatky při práci s dětmi V rozvíjení slovní zásoby, četlo se více pohádek před spaním, rytmizace – dělení slov na slabiky, velmi úspěšné bylo pravidelné zařazování obrázkového čtení Účast na školení. Zajišťování kulturních programů pro děti. Logopedická náprava. Návštěva knihovny. Vystoupení na kulturních akcích. Účast na projektu Česko čte dětem, spolupráce s obecní knihovou – vzájemné návštěvy, zařízení knihovny pro děti v MŠ
Zapojení rodičů do projektu Zřízení čtenářského koutku, zlepšení vztahu dětí ke knihám.
Zvýšil se zájem dětí o literaturu, čtený text. Intenzivní spolupráce s místní organizací. Zařazujeme do TVP téma „Z pohádky do pohádky“- děti si nosí pohádkové knížky.

Přečteme pohádku, poté společně provedeme rozbor textu a známé pohádky si děti zahrají. Pravidelně se čtou dětem pohádky před odpoledním odpočinkem. Děti vypráví pohádky dle obrázkové osnovy. Připomínáme si „ Březen – měsíc knihy “. Mateřská škola podporuje rozvoj čtenářské pregramotnosti a řeči v rámci ŠVP a RVP jednotlivých tříd. Díky šablonám se učitelky mohly zúčastnit školení související s touto oblastí, rozvinout tak v ní své znalosti a následně je využít ve výchově a vzdělávání. Došlo rovněž k doplnění didaktického materiálu. Všechny děti mají přístup k ilustrovaným knihám pro děti. Děti předškolního věku mají rády veršované knížky, baví je doplňovat rýmy a pak se zajímají o různé encyklopedie. Dále se seznamují s existencí abecedy, dokážou z množství písmen vybrat ta, která jsou obsažena v konkrétním názvu (souvisí s tematickou částí) a poskládat je správně pod vzor, dokážou nejen najít své napsané křestní jméno, ale rovněž ho i napsat (napodobit tvary písmen). Systematická realizace logopedické prevence v MŠ v úzké spolupráci s rodiči. Vytvoření logopedického plánu ŠKOLY jako součást ŠVP. Připravenost dětí k povinnému školnímu vzdělávání návštěva a beseda v knihovně v Dobromilicích logopedická prevence v MŠ, dojíždí pravidelně 1xza14dní logopedka divadelní představení v MŠ
Podařilo se nám díky aktivitám pro rozvoj sluchového vnímání zlepšit dovednosti předcházející čtení a psaní - zrcadlové napodobování, hledání rozdílů, vytleskávání slabik, rozpoznávání zvuků. Jsme zapojeni do celostátní akce „Celé Česko čte dětem“ Využíváme setkání se žáky ZŠ, kteří dětem předčítají a besedují spolu o textu Navštěvujeme knihovnu a vystavujeme oblíbené knihy dětí a pravidelně dětem Doplňujeme pravidelně dětskou literaturu V rámci předávání zkušeností s jinou mateřskou školou, jsme se věnovali právě tématu čtenářská pregramotnost. Vytvořili jsme čtenářský koutek pro děti. Zde mají nabídku pro různou věkovou kategorii. Projekt „Předškolák“ – intenzivní podpora rozvoje všech oblastí Zlepší připravenost dětí na zápis do ZŠ Individuální práce s dětmi (tematické pomůcky vlastní výroby, pracovní listy, obrázky aj.) zrealizování akce logopedické prevence s rodiči – tématické setkání podchycení logopedické péče alespoň u některých dětí uplatňování získaných poznatků ze seminářů čtenářské pregramotnosti v praxi zakoupení účelových didaktických pomůcek Škole se daří postupně budovat čtenářské kouty, spolupracovat s místní knihovnou Při projektu čtenářské pregramotnosti v rámci řízené činnosti byly děti velmi úspěšné ve vytleskávání slov a při naslouchání melodií písní při hře na klavír. Věnujeme se více četbě knih, pohádky a příběhy pro děti, společně rozebíráme, využíváme ke kresbě, rozvoj slovní zásoby, porozumění textu i dramatizaci. Učitelky získaly nové zkušenosti, které využívají při práci s dětmi. Využívání získaných metod a možností vzdělávání v této oblasti přispěly ke zkvalitnění přípravy předškolních dětí ke vstupu k základnímu vzdělávání.
Čtyři učitelky ze tříd starších dětí absolvovaly kurz stimulačního programu Maxík jako podpora čtenářské pregramotnosti a začaly s předškoláky s jeho realizací, dovybavili jsme učebnu, kde se bude s dětmi pravidelně pracovat. - Program Celé Česko čte dětem, logopedická reedukace a prevence, Projekt Medvídek Nivea pomáhá dětem v přípravě na školu. Sada pracovních sešitů pro děti Nomiland.

- Navázání kontaktu dítěte s knihou. Povzbuzení k učení, zlepšování soustředěnosti. - Zlepšení v jazykovém a duševním vývoji dítěte – prokazatelné změny v chování dítěte k lepšímu. - V Individuálním přístupu k dětem při vypracovávání pracovních listů – sledování očima, porozumění zadání. - Intenzivnější spolupráce s rodiči a prarodiči. - Práce s literárními texty. Obrazovým materiálem a medii. - Předcházení negativního dopadu na osobnost dítěte, zapříčiněným pasivním vnímáním různých médií. - Logopedická reedukace a prevence vzniku NKS a před čtenářských obtíží. - Osvěta formou nástěnek. Proškolení pedagogů, zahájení nového materiálního vybavení školy. Vybavení knihovny pro děti (26 nových knih). Vytvoření „čtenářského koutku“ ve třídě. Pro spolupráci s rodinou zavedení knihovniček (v šatně), která slouží dětem a rodičům k půjčování, popř. výměně knížek. Pořízení pomůcek pro jazykovou výchovu a logopedickou prevenci („Klokanův kufr“). Uplatnění nových námětů a získaných poznatků v praxi (aktivity se „čtenářskými kostkami“, práce s ustálenými prvky, využití pohádek v projektových dnech) - Důraz na smyslovou výchovu a zrakové vnímání v rámci rozvoje pregramotnosti - využití kartiček s obrázky - začaly jsme pracovat s přirovnáním (např. pyšný jako páv) - zapojení do předčítání pohádek před spaním více lidí (čtecí dědeček a babička), pro děti zajímavé, protože se seznamují s různými styly předčítání Byly proškoleny 2 učitelky MŠ, proběhlo sdílení mezi naší MŠ a MŠ Žižkovo nám.3 Olomouc, proběhlo sdílení mezi pedagogy naší mateřské školy, rozšířily se metody a formy rozvíjení čtenářské pregramotnosti, získali jsme pomůcky k rozvoji čtenářské pregramotnosti. Získání nových poznatků a inspirací na školeních týkající se čtenářské pregramotnosti a následné uplatnění v praxi.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 57 V čem by se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem by se mohla zlepšit?
V pravidelné návštěvě místní knihovny, předčítání v knihovně. Více zařazovat artikulační chvilky V materiální oblasti odvíjející se od finančních možností MŠ. Více knih, více možností samostudia, více zajímavých seminářů. Ve spolupráci s rodinou, která upřednostňuje sledování televize před čtením. Literatura je v rodinách nahrazována televizory, počítači, tablety aj. Více vhodných pomůcek, asistenti Obrázkové materiály k určitým tématům a pohádkám, více knih do knihovničky - dětské Více akcí pro děti s rodiči. Zapojení rodičů do akcí MŠ. Více práce s textem, čtenářské dílny
Zlepšit čtenářský fond.
Vždy je se v čem zlepšit. Nejvíce je obtížné realizovat činnosti pro věkově rozlišnou skupinu dětí.

Je nutné vnímat potřeby v učení všech dětí a co se týče věku je to velmi odlišné. Zapojení rodičů Zařadit do výuky návštěvy místní knihovny. Zorganizovat v místní knihovně přednášky o knihách. Doplnit dětskou knihovnu o aktuální dětskou beletrii a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti. Zapojení rodičů a dalších partnerů do rozvoje předčtenářské gramotnosti v MŠ (akce, projekty) Logopedické vady omezit Máme zájem o Klokanův kufr Metodika Klokanův kufr je soubor didaktických pomůcek, které naučí dítě vše, co potřebuje umět před nástupem do školy. Díky svému komplexnímu pojetí pomáhá diagnostikovat, co dítě skutečně umí a zvládá, odhaluje jeho silné stránky, které posiluje, a identifikuje případné slabé stránky, s nimiž dále pracuje a nachází řešení. Nakupování a využívání moderních didaktických pomůcek v praxi např. Logico tabulky, výukové programy pro počítače.
V aktivitách kritického myšlení, porozumění textu. Obohatit aktivity v rámci čtenářské pregramotnosti Budeme se snažit zapojit seniory k předčítání pohádek dětem před spaním. Někteří rodiče to vyzkoušeli a dětem se to líbilo. Více u dětí rozvíjet komunikační schopnosti – na základě četby a poslechu dokázat převyprávět děj Více motivovat rodiče k četbě knih a k seznamování dětí s klasickými pohádkami prohlubování, opakování, doplňování dalších poznatků a informací Vybavení didaktickými pomůckami na podporu předčtenářské gramotnosti Děti by mohly více naslouchat, jsou nepozorné, hlavně děti nižšího věku. Zlepšení - nové knihy, ale i kostýmy. Zvýšit informovanost rodičů o důležitosti rozvoje ČPG a prostředcích, které je možné využít.
S dětmi bude nutné pracovat pravidelně, bude potřeba uzpůsobit organizaci dne, zajistit pomůcky. Spolupráce s Městskou knihovnou v Prostějově. Spolupráce se ZŠ – přečítání žáků dětem v MŠ. Vybavení více tříd interaktivními tabulemi Zavést čtení babiček a dědečků v MŠ. Exkurze a výukové programy v knihovně. Technické pomůcky – např. WIFI, interaktivní tabule (na odloučená pracoviště) pro rozvoj vnímání všemi smysly a rozvoj řečových schopností. - Méně pracovních listů, více praktického cvičení pro uvolňování ruky - Větší důraz na slovní hry - Aby dětem byly přístupné fotoknihy, se kterými mohou pracovat (popisovat, co jsme zažili, upevňovat v dětech vypravování…) Mateřské škole by pomohla přímá péče logopeda v MŠ. U dětí se rozvíjel kladný vztah k práci s knihou

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 58 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Najít prostor v budově mateřské školy a vybudovat větší dětskou knihovnu s čtenářským koutkem pro děti. Finance na vybavení čtenářských a psacích koutků, nových knih. Doplnit knihovnu pro děti i dospělé, různé didaktické pomůcky pro rozvoj čtenářské pregramotnosti. Časový prostor pro další vzdělávání. Semináře, které obohatí o konkrétní nápady k rozvoji čtenářské pregramotnosti.a inspirují nabídku činností. Ve vyhodnocování pokroků dětí, více zapojit portfolia Nabídka pomůcek a publikací k tématům, finanční pomoc od zřizovatele Více knih a daného materiálu v této oblasti Pravidelně zařazujeme integrovaný blok ze ŠVP „ Co najdeme v knížkách“. Předčítáme nejen z knih, encyklopedií a leporel z MŠ, děti přináší oblíbené knihy z domova. Využíváme pracovních listů, didaktických pomůcek, grafomotorických tabulek. Spolupracujeme společně s rodiči s logopedkou, která pravidelně navštěvuje mateřskou školu a s dětmi provádí logopedická cvičení. Zajišťujeme se souhlasem rodičů logopedickou depistáž všem dětem od 3 let. Je nedostatek kvalitních seminářů týkající se této oblasti. Denně provádíme graf. cvičení, čteme před spaním pohádky + příběhy a máme koutek pro prohlížení knižní publikace a encyklopedií a s předškolními dětmi provádíme pracovní listy. V obci v současné době není knihovna, návštěvy kvalitní knihovny v okolí Čteme denně pohádky před spaním, navštěvujeme knihovnu, pohádky čtou rodiče v MŠ. Podporujeme čtenářskou pregramotnost a řečových aktivit v rámci ŠVP dle konkrét. cílů Učitelky se vzdělávají v kurzech a studiem literatury: Poznatky využívají v praxi, výuka směřuje k přípravě na školu
Finance Čteme knihy na pokračování, obohacujeme dětskou knihovnu, účastníme se programů pořádaných Městskou knihovnou v Olomouci. Jsme zapojeni do programu „Česko čte dětem“.
Personální zajištění, více učitelů na třídu. Finanční prostředky na nové knihovničky a knihy (dětské encyklopedie). Zajistit interaktivní pomůcky. Rozšíření fondu knížek a cd, didaktických pomůcek pro rozvoj řeči, audio technika. logopedie Pokud bychom získaly Klokanův kufr, pomůcku, která by byla velikým přínosem pro

všechny děti! Financování divadel v MŠ i mimo MŠ. Zkusit u MŠ vytvořit „Knihobudku“. Vytvořen plán četby v MŠ. MŠ se zapojila do projektu Celé ČESKO ČTE DĚTEM. Samostatný projekt jsme neřešili, snažíme se zakomponovat do běžné každodenní výchovně vzdělávací činnosti. Pedagogové naší MŠ absolvovali semináře s tímto tématem v rámci Šablony I. Účast na DVPP v této oblasti. Využívání získaných zkušeností. přibývající logopedické vady u dětí V rámci DVPP semináře, programy na interaktivní tabule aj.
Vybavení školní knihovny novými publikacemi, encyklopediemi, didaktickými pomůckami. Semináře – práce s textem, pohádkou. Rozšíření knihovny – knížky pro děti Zřídit odpočinkové čtecí koutky Spolupráce s rodiči v této oblasti – omezit v rodinách sledování TV a tabletů podpora ještě větší spolupráce s rodiči finanční podpora – k nákupu interaktivní tabule, dataprojektoru, počítačů pro pedagogy i děti nákup dalších pomůcek Dostatek finančních prostředků na pomůcky, snížení počtu dětí ve třídách Asi v ničem. Lepší spolupráce s rodiči, navázání na to co děti rozvíjí v MŠ, ale i co je rozvíjí doma. Daří se – rozvoj fonematického sluchu, práce se slovy, slabikami, přepisy písmen, řazení obrázků s dějem, dovyprávění příběhu, popis situací, popis pracovního postupu, četba dle obrázků. Výroba vlastní obrázkové knížky, zacházení s knihou, časopisem… ilustrace…. Vlastní výroba didakt. pomůcek – foliové obrázky, kreslené pohádky, masky na dramatizaci aj. Zakoupení odborné literatury pro pedagogy (Bednářová, Michalová) Pořízení nových didaktických her a stavebnic pro děti Zakoupení magnetických obrazů a obrázků postaviček – pro převyprávění děje Didaktická hra – „Povím ti, mami“ Čtenářská pregramotnost se využila v MŠ v rámci řízené činnosti Rozvoj všech smyslů, řeči, porozumění mluvenému slovu, rozšíření slovní zásoby.
škola bude potřebovat více finančních prostředků na nákup materiálů a pomůcek pro děti. Dovybavení vhodnou literaturou pro děti – obnova a rozšíření školní knihovny. Dovybavení didaktickými pomůckami pro rozvoj před čtenářské gramotnosti. Zapojit do spolupráce větší množství rodičů. Vytvořit nabídku vhodných vzdělávacích programů v oblasti čtenářské pregramotnosti pro děti na celý školní rok. Vzhledem k tomu, že máme heterogenní třídu v MŠ Žešov a škola se nachází na okraji města, musíme s dětmi cestovat MHD. Pro tyto účely bychom potřebovali využívání mikrobusu pro snadnější dostupnost aktivit bez omezování dětí. Finanční zabezpečení na nákup technických pomůcek. Dokoupení pomůcek na jednotlivá pracoviště - kostýmy, maňásky, loutky pro dramatické ztvárnění pohádek, knihy, encyklopedie. Lepší materiální vybavení (např. kartičky s antonymy, homonymy, množné číslo, …)

Vyšší počet pedagogů – v jedné třídě MŠ je pouze jedna učitelka. Finanční podporu na vybavení a pro využití moderních metod výuky Při přípravě na vstup do ZŠ (při přípravě na čtení a psaní) vždy zařazujeme činnosti tak, aby vyhovovaly individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Seminář k čtenářské pregramotnosti absolvovaly všechny učitelky mateřské školy. Klademe důraz na práci s knihou, šetrné zacházení s knihou, dokáží si vyhledat informace v encyklopediích V mateřské škole využíváme Montessori pomůcky na čtení a psaní, které se nám osvědčily (hmatová a dřevěná písmena)

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Mateřské školy realizují řadu programů na podporu rozvoje čtenářské pregramotnosti, pedagogové se vzdělávají, realizují se projekty „Děti čtou dětem“, rodiče se také zapojují do čtenářské gramotnosti díky projektu „Česko čte dětem“. V dnešní době je velice důležitou součástí vzdělávání v mateřské škole i logopedie a to díky faktu, že řada dětí v mateřské škole má problém s nějakou formou vady řeči (možný důvodem je přemíra využívání technologií). V problematice logopedie se však školám velice daří.

Problémem v oblasti čtenářské pregramostnosti jsou bohužel finance. Pokud by školy měly více finančních prostředků, mohly by realizovat například více nákupů knih pro děti, nakoupit více pomůcek pro oblast čtenářské pregramotnosti.

2.5.3.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 59 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
V zapojení všech učitelek do vzdělávacího programu „ Rozvoj matematické pregramotnosti pro učitele MŠ“. Zřízeno pracovní centrum pro předškoláky k tomuto tématu Samostudium pedagogů v oblasti matem. gramotnosti, spolupráce se školou- vznik kroužku matematické pregramotnosti, který vede učitelka matematiky. Matematická pregramotnost se prolíná ve všech vzdělávacích oblastech rozvoje dítěte. Více zařazeno do TVP. Matematická pregramotnost vedoucí k lepší a kvalitnější školní připravenosti a následnému školnímu úspěchu. V průběhu hravých činností a řadou běžných činností , které záměrně volíme získávají první zkušenosti s předmatematickými pomy. Využíváme stavebnice, které dávají konkrétní představu o prostoru, objemu. Získávají zkušenosti objevují vztahy mezi objekty, rozvíjíme logické myšlení, podněcujeme tvořivé myšlení, samostatnost při řešení situací, problémů aj. Vyplatilo se nám dávat prostor pro nápady, rozhodování, hlasování. Na základě školení obou učitelek se zpestřila vzdělávací nabídka a možnosti zajímavé pro děti Dobrá připravenost na vstup dětí do 1. třídy,

individuální práce s dětmi
Mateřská škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci ŠVP a RVP jednotlivých tříd. Opět se díky šablonám podařilo zajistit pro učitelky potřebné školení v oblasti matematické pregramotnosti, při kterém získaly znalosti, které aplikují ve vzdělávání dětí. Mateřská škola rozvinula didaktický materiál o potřebné pomůcky. U předškolních dětí došlo ke zlepšení orientace v číselné řadě od 1 – 6 (10), rozvoji matematických představ (předčíselných a číselných představ), v pravolevé orientaci. Děti úspěšně zvládají matematickou pregramotnost Podařilo se nám v praxi využívat výukové programy na interaktivní tabuli „Barevné kamínky“, Přikrylová.
Osvojení si pravidel třídění a porovnávání. • Pravidelně zařazujeme aktivity pro rozvoj dané oblasti • Zástupce rodičů vede kurz finanční gramotnosti pro předškoláky dle programu „Já a moje první peníze“ • Doplnění pomůcek • V realizaci projektu PF UK Praha – Společenství praxe – oblast matematické pregramotnosti. • 3 děti ze 70 přítomných se umístily v projektu MENSA – oblast logických dovedností dětí se umístily na 1., 2., 5 místě. Ředitelka lektorem učitelek v přematematické gramostnosti dětí v regionu. Projekt „Předškolák“ – spolupráce s vedoucí projektu – procvičování oblastí, ve kterých děti vykazují nedostatky Začlenění matematické pregramotnosti do aktivit během celého dne Individuální práce s dětmi ve volných chvílích Výroba pomůcek pro dosažení většího rozvoje v této oblasti Obě učitelky prošly DVPP se zaměřením na mat. pregramotnost. Zvýšila se kvalita vzdělávání dětí v této oblasti. Vybavili jsme školu novými pomůckami. uplatňování získaných poznatků ze seminářů matematické pregramotnosti v praxi zakoupení účelových didaktických pomůcek Při projektu matematické pregramotnosti v rámci řízené činnosti byly děti úspěšné v pravolevé orientaci, velmi je to bavilo děti předškolního věku. Děti se učí logicky myslet, pomocí her. DVPP s touto tématikou pomohlo ke zdokonalení začínající učitelce v této oblasti. O nové poznatky se podělila s ostatními kolegyněmi. Pomůcky k matematické pregramotnosti jsou pro děti velmi zajímavé a naučné.
Projekt Medvídek Nivea pomáhá dětem v přípravě na školu. Sada pracovních sešitů pro děti Nomiland. V Individuálním přístupu k dětem při vypracovávání pracovních listů – sledování očima, porozumění zadání. Povzbuzení k učení, zlepšování soustředěnosti. Proškolení pedagogů. Učitelky prošly dvoudenním vzdělávacím programem v rámci systému DVPP v matematické pregramotnosti, naučily se pracovat v PC a vytvářet si pomůcky pro další vzdělávání dětí

Vybavení třídy vhodnými pomůckami pro rozvoj předmatematických představ (Nikitin, Domino geometrické tvary, aj.) Vytvoření koutku „matematika“. Využívání nových námětů pro rozvoj matematické pregramotnosti v praxi (pohybové hry, cvičení s různými psychomotorickými pomůckami a náčiním). Koordinace ruky a oka Vlastnoručně vyrobené pomůcky, které rozvíjí schopnost porovnávat, rozkládat a vytvářet shody a rozdíly Důraz na orientaci v prostoru a rovině, vnímání prostoru, porovnávání množství – kvantita, důraz pro pořádek 5 učitelek proškoleno z Hejného metody.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 60 V čem by se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem by se mohla zlepšit?
Využívání výukových programů pro děti předškolního věku – naráží na nedostatek technologií. obohatit počet didaktických předmatematických her V materiální oblasti – vhodné didaktické pomůcky, která se odvíjí od finanční možnosti MŠ. Zařazovat téma – geometrie, negace a její význam. V nabízení a promýšlení více experimentů, pokusů, k tématům Více pracovních listů a více sdílení zkušeností, více vzdělávání v akreditovaných kurzech
Zlepšit technické a materiální zabezpečení. Zařadit používání nových metodik Metodiku máme nastudovanou, vždy je možnost zlepšení. Pomůcky i materiálové zázemí se může vždy zlepšovat. Nyní nás čeká školení s Mgr. Vrbovou Ke zvážení forma procvičování s rodiči doma (jednoduché úkoly – nácvik na plnění školní docházky), posilování vztahů mezi rodiči a dítětem anebo přímo v MŠ ranní úkol či odpolední úkol podle časových možností rodičů.
V pravolevé orientaci, určení polohy předmětů Obohatit itinerář k předmatematickým aktivitám Zařazovat nové aktivity a vzbuzovat zájem dětí o základy matematického rozvoje V realizaci forem a metod vhodných pro realizaci předškolní předmatematiky začínajícími učitelkami (do 3 let praxe). Více zařazovat aktivity pro rozvoj pravolevé orientace a orientace v prostoru Vytvoření ještě většího zásobníku didaktických pomůcek pro rozvoj této oblasti Zlepšit by se mohla ve větším využívání interaktivní tabule, používání vzdělávacích programů pro rozvoj dětí v matematické pregramotnosti (DVPP) - prohlubování, opakování, doplňování dalších poznatků a informací Děti by více potřebovaly herních prvků, aby mohly rozvíjet matematickou pregramotnost. Lepší vybavení - zábavné hry

Průběžně doplňovat kvalitní didaktické pomůcky pro rozvoj MPG.
DVPP v této oblasti. Vybavení více tříd interaktivními tabulemi Vybavit se PC Dovybavení vhodnými pomůckami pro rozvoj matematické pregramotnosti. Podpora aktivit v koutku „pokusy“ (pokusy s váhou – hmotnost, pokusy s měřením – míra, pokusy s vodou – objem, pokusy s magnety - síla) Technické zázemí – viz. čtenářská pregramotnost. Upevňování rytmu a řádu v činnostech – větší důraz na opakování činností pro pocit jistoty u dětí Sjednocení přístupu všech zaměstnanců mateřské školy Další proškolování všech učitelek v oblasti matemat. pregramotnosti.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 61 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
S kvalitnějším vybavením počítačové techniky a interaktivní tabulí pro děti. Nákup vhodných didaktických pomůcek. Semináře s náměty pro nabídku činností Praktické ukázky – např videa, materiály k experimentům, pomoc finanční – k zakoupení interaktivní tabule nebo koberce Sdílet dobrou praxi v oblasti rozvoje mezi sebou i s pedagogy jiných MŠ, interaktivních pomůcek, více vzdělávání v akreditovaných kurzech. S kvalitnějším vybavením počítačové techniky a interaktivní tabulí pro děti. Nákup vhodných didaktických pomůcek. Třídy jsou dostatečně vybaveny didaktickými pomůckami k rozvoji matematické pregramotnosti. Učitelky využívají rozmanitou škálu pracovních listů, pomůcek, her, společenských her, deskových her logických i zábavných, stavebnic, přírodnin k rozvíjení matematických představ. V regionu je nedostatek zajímavých a kvalitních seminářů, které by byly vedeny odborníky.

Zajistit interaktivní pomůcky. Doplnit pomůcky pro výuku Mateřská škola se snaží využívat školení MAS i MAP, a poznatky uplatňovat v každodenní praxi v MŠ. Navázat bližší spolupráci s organizací Člověk v tísni, která pečuje o některé naše děti v rámci přípravy na plnění domácích úkolů do ZŠ. Samostatný projekt jsme neřešili, snažíme se zakomponovat do běžné každodenní výchovně vzdělávací činnosti. Pedagogové naší MŠ absolvovali semináře s tímto tématem v rámci Šablony I. v rámci DVPP získaly p.učitelky nové náměty a podněty pro svou práci v této oblasti

(Hejného matematika) Účast na DVPP v této oblasti. Využívání získaných zkušeností.
Stavebnice, didaktické pomůcky, obrazový materiál. Semináře se zaměřením na praktické příklady práce s dětmi. DVPP připravené na míru začínajícím učitelkám. Zlepšit prostorové podmínky třídy pro skupinové a kooperační aktivity. Zatím jsme nenašli žádné školení, které by bylo zaměřeno na rozvoj matem.pregramotnosti s využíváním IT - s vybaveností - finanční podpora – k nákupu interaktivní tabule, dataprojektoru, počítačů pro pedagogy i děti, dalších pomůcek Možnost dalšího vzdělávání PP Průběžně chceme ještě navštívit semináře v této oblasti Učitelky často nevědí, jak průřezově aplikovat PMG do vlastní praxe. Výroba vlastních pomůcek Zakoupení pomůcek (domino, kostky se znaky z pěnového materiálu, magnetické geometrické tvary a tabulky pro předškoláky) Zakoupení odborné literatury pro pedagogy Zakoupení pomůcek a odborných materiálů (pracovní listy, rébusy) dle odborného doporučení Opět výchova a celé působení rodiny hraje velkou roli v dalším vzdělávání dítěte.
Dovybavení didaktickými pomůckami pro rozvoj matematické pregramostnosti. Dovybavit školu moderními, současným trendům a potřebám odpovídajícími pomůckami. Je potřeba dodat vybavení, např. počítače, interaktivní tabule pro využití v MŠ Seminář či školení pro pedagogy, které se zabývá pokusy, experimenty. Finanční zabezpečení na nákup technických pomůcek. - Pravidelnost setkávání zaměstnanců mateřské školy v duchu supervize Finance na školení. Rádi budeme dále spolupracovat firmou Candi Erudi, a dále se vzdělávat a proškolovat Montessori přístup je rozdílný a pro nás je lepší řídit se náplní klasického vzdělávání, hledat kompromis a rovnováhu, která děti připraví na klasickou školu a která dětem pomůže k úspěchu ve škole

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Matematická pregramonost je u dětí rozvíjena již mateřské škole. Žádná ze škol, které vyplnily toto dotazníkové šetření, nemá s touto oblastí problém. Školy u dětí rozvíjí matematickou pregramotnost díky moderním pomůckám. Důležitým faktorem je i proškolený pedagog na téma matematické pregramostnosti. Pedagogové se průběžně vzdělávají. Mateřské školy využívají projekty na podporu matematické pregramotnosti. Problematickým faktem jsou však opět v některých případech finanční prostředky na podporu matematické pregramotnosti a technického vybavení do škol. Školy by rády ivestovaly do nového technického vybavení, jako jsou interaktivní tabule, tablety s programy pro matematickou pregramotnost.

2.5.3.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

2.5.3.4 EVVO

Tabulka 62 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
EVVO celoročně prolíná vzdělávacím obsahem ŠVP Společná práce se žáky ZŠ – hmyzí domeček, krmítka a budky pro ptactvo – následné umístění na zahradu MŠ, keramické zvonkohry. Návštěva místního zemědělského družstva, soukromé farmy s minimlékárnou, vybudování záhonků, květiny ve třídách, galerie přírodnin, tématické vycházky do lesa, pozorování hmyzu a ptactva (poznávání a určování druhu), výroba herbáře, praktické třídění odpadu, vedení dětí k ochraně přírody. Beseda pro děti s hajným. MŠ je v malé vesničce, obklopené krásnou přírodou, v obci jsou spolky jako myslivci, zahrádkáři apod, se kterými aktivně spolupracujeme, tvoří se projekty různé délky, tématické vycházky, sázení ovocných stromů a keřů, zeleninové a květinové zahrádky Zajišťování pořadu (pásma) pro děti s tématem akce zaměřené na životní prostředí.
Rekonstrukce školní zahrady
Děti mají přehled, jak se třídí odpad. Přírodovědná a environmentální výchova a vzdělávání v mateřské škole vychází ze ŠVP a konkrétní vzdělávací nabídka je pak ucelována v TVP v rámci jednotlivých tematických částí, které se EVVO úzce dotýkají. Na školní zahradě se podařilo vybudovat záhonek s bylinkami, o který pomáhají pečovat i děti, čímž si přirozeným způsobem vytváří pozitivní ochranářský vztah k přírodě. Dále je na školní zahradě tzv. broukoviště a koutek pro přírodniny. Během školního roku jsou pro děti připravovány 4 tematické vycházky do okolní přírody – na podzim: „Po stopách lišky Ryšky“ (do lesa), v zimě: „Dárkový strom pro zvířátka“ (ke krmelci), na jaře: „Potůčková víla“ (k potoku), v létě: „Lesní dobrodružství“ (do lesa). Přírodní materiál rovněž aktivně hojně využíváme pro tvůrčí činnosti s dětmi nejrůznějšího charakteru Realizace projektu v naší MŠ – využití školní zahrady jako přirozené učebny, místního zámeckého parku (sběr přírodnin, různé druhy stromů a keřů), sázení lípy, školní výlety do přírody, podzimní a jarní úklid okolí, vedení dětí k neplýtvání energiemi a vodou, třídění odpadu, adopce zvířátka ze ZOO… Pořídili jsme zvýšené záhony pro pěstování bylinek a zeleniny - přímé pozorování a péče o rostliny na školní zahradě. Vytvoření zahrady v přírodním stylu při MŠ. Běžně zařazujeme EVVO při činnostech Projektový den s Lesy ČR, Den s myslivci, Polkovice – Život na farmě, spolupráce MŠ Otaslavice - výukový program Dravci.
V rámci ŠVP máme projekt EVVO s několika miniprojekty „Den Země“, „Setkání s domácím mazlíčkem“, beseda s veterinářem, „Zamykání zahrádky“ajn.

Výlet v povodí Mravy, návštěva Pevnosti poznání V Olomouci Spolupráce s IRISEM – programy EVVO pro děti EKO dřevěné hřiště z projektu MŽP ČR Pravidelně zařazujeme program „Lesní pedagogika“ Sběr použitých baterií – „Baterkožrout“ Projekt na pokračování – „Recyklohraní“ Zapojily se všechny děti (předškoláci) Děti se naučily třídit odpad a z této oblasti získaly nové informace Přínosná spolupráce s ekologickým centrem IRIS – pravidelné výukové programy zapojení do projektu „Milion stromů“ - ovocné stromky v zahradě MŠ zapojení do sítě Mrkvička zbudování hmyzího domečku spolupráce s IRIS – Žížaly, Žáby, Motýli, Stopy, Jak se peče chléb…. krmení zvířátek v lese v předvánočním období (Zdobení stromečku pro zvířátka + nadílka – kaštany, mrkev, seno, jablíčka…) zapojení rodičů – výroba krmítka pro ptáčky vycházky do lesa pobyt na zahradě – záhonek, pěstitelské práce Účast v centru ekologických aktivit města Olomouce - Jak neskončit v koši, třídíme odpad. Také účast na výukových programech ekologických aktivit Sluňákov v Horce nad Moravou. V MŠ - ek. výukové programy např. Kam se schoval ježek, nebo jak se peče chleba, ptáci v zimě.
EC Iris Prostějov, Projekt Mrkvička, Třídění odpadu, Den Země – výsadba okrasných rostlin, bylin a následná péče o ně. Spolupráce s lesníky a myslivci. Botanická zahrada. Podvodní svět Modrá, ZOO Olomouc. Aktivní účast na programech, které pořádají a zapůjčení pomůcek k rozvoji EVVO. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách. Třídění odpadů v rámci tříd a odnášení do kontejnerů na tříděný odpad. Získání povědomí o přírodě, která je naším životním prostorem a posilování sounáležitosti s přírodou. Rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání – pozitivní vztah k živé přírodě. MŠ se zapojila do projektu vybudování zahrady v přírodním stylu, která by měla být teprve zahájena. Projekt MŽP – vybudování přírodních zahrad. Zaměření na EVVO – Šablony II.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 63 V čem by se mohla zlepšit

V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem by se mohla zlepšit?
Účastí na školení EVVO Zapojení se do mezinárodního programu Ekoškola pro MŠ. Využití programů pro MŠ – Sluňákov, Ekocentrum Iris apod.

V zajištění dětem přiměřených kontejnerů na odpad – finanční pomoc Zapojit do akcí i rodiče.
Máme vlastní bylinkovou zahrádku, na které děti pracují. Spolupráce s mysliveckým sdružením a včelaři.
Využití získaných zkušeností u dětí. Zajistit pro děti na školní zahradě tzv. altánek (velikostně vyhovující pro 1 třídu – 25 dětí), aby mohly venku trávit více času i např. v teplém období za nepříznivého počasí (déšť). Obohatit školní zahradu o další prvky environmentálního charakteru. Kontakt s živými zvířaty přímo v MŠ – chov zvířete Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti environmentální výchovy Využít areál myslivců - společné akce o zvěři, lese. Bude jednat s místním spolkem. Využití potenciálu přírodní zahrady, přenos aktivit ven, rozšíření prvku pro VVP, doplnění vybavení zahrady (vodní svět, hmatové chodníky, hračky a vybavení do zahrady) Cílené delší vycházky do blízkého okolí, návštěva botanické zahrady v Prostějově.
Doplnit program i zajímavé aktivity (les, vodaajn.) Zařízení „Ekokoutku“ v MŠ a spolupráce s rodiči pokračovat v aktivitách EVVO
Zlepšit spolupráci ze Sluňákovem, zapojení do programů a školení. Nákup zahradního nářadí ve větším množství, více vtáhnout do činností rodiče, návštěva míst, kde učitelky uvidí konkrétní příklady a možnosti zřizování zahrad v přírodním stylu – př. Ukázkové přírodní zahrady.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 64 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- EVVO
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Potřebujeme další prvky do zahrady s EVVO tematikou, celková revitalizace školní zahrady. Dostatek financí na odpovídající a potřebné vybavení Aktivity financovat ze Šablon II Třídíme odpad – plast, papír, sklo, účast na akci - Ukliďme Česko
Pořízení nádob na třídění do tříd Materiální zabezpečení. Výukové programy na PC – např. třídění odpadu apod. Zakoupení zahradního altánu – přenesení aktivit do venkovního prostředí, i v případě méně příznivého počasí Doplnění a rozšíření vybavení zahrady a přírodní badatelny

Další vzdělávání zaměstnanců Finanční pomoc při možnosti využití výukových programů EVV např. Sluňákov, Ir is. Zapojení se do projektu – Třídění s krysou Belisou Využíváme výlet do lesa u Skalky, Lázní Skalka (exkurze, ochutnávka pramenů), návštěva ranče - exkurze do stájí, projížďka na koních. Proškolení koordinátora EVVO, využití nabídky DVPP z této oblasti p.učitelky si vyzkoušely projektové plánování ve spolupráci s odborníkem Účast na DVPP v této oblasti. Využívání získaných zkušeností. Ve školním roce 2018/19 se podařila díky projektu rekonstrukce školní zahrady – záhony na pěstování zeleniny, hmyzí hotel k pozorování, hřiště je z přírodního materiálu.
Z důvodu omezení možností jak se dostat mimo obec, je finanční zátěž na rodičích, v případě akce mimo obec, hradíme autobus Zvětšit a rozšířit prostory pro ekologické koutky a tvoření - pomoc v zajištění – nabídce odborníků Evvo realizujeme celoročním projektem, soutěžíme v projektu Zdravá mateřská škola, máme přírodní zahradu, kterou postupně doplňujeme prvky evvo, semináře a DVPP. Získané kompetence děti využívají i při pobytu venku – všímají si nedostatků a ekologických nebezpečí v okolí MŠ (kolem potoka, v lese…) poloha naší školy nám nabízí – umožňuje plně se rozvíjet v oblasti EVVO (velká zahrada, blízkost lesa, rybníky v obci…) Zajímavá oblast pro děti, dá se neustále rozvíjet.
Finanční podporu, pro navázání spolupráce se Sluňákovem. MŠ by uvítala i spolupráci s ostatními MŠ, které již mají zkušenosti s takovým projektem, zapojovala se do akcí týkajících se EVVO a sdělovala si informace ke zlepšení. Finanční prostředky. MŠ spolupracuje s ekocentrem IRIS a s jeho pomocí probíhá vzdělávání starších dětí (v Irisu) a mladších dětí v MŠ Ředitelka dokončí specializační studium EVVO v srpnu 2019 – koordinátor EVVO.

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Oblast EVVO je stále se rozvíjející se oblastí. Mateřské školy se snaží realizovat projekty z oblasti EVVO, avšak nejdůležitějším předpokladem jsou finance, které by byly potřeba na realizaci projektů. Valná většina mateřských školy by ráda realizovala přírodní zahrady. Tento fakt platí většinou pro vesnické školy. Vesnické mateřské školy zatím nemají v některých případech své školní zahrady na takové úrovni, jak by je chtěli mít. Z dotazníků vyvstala také potřeba realizace DVPP, které by pedagogům pomohlo realizovat kvalitněji vzdělávání v oblasti EVVO.

2.5.3.5 Polytechnika

Tabulka 65 Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
Co proběhlo dobře/V čem byla škola úspěšná?
Zřízeno pracovní centrum pro předškoláky k tomuto tématu Spolupráce se školou- vznik hmyzoviště, ptačích budek a krmítek, keramických zvonkoher. Vybudování záhonku pro pěstování bylinek a zeleniny Návštěva zemědělského družstva. Využívání názorných pomůcek, které rozvíjí znalosti o technice. Osvojování a používání základních nástrojů, nářadí, poznávání materiálů. Při konstrukčních činnostech se učí řešit postup a nacházet řešení. Postupně přecházejí k týmové spolupráci a využívají vzájemné pomoci. V získání finančních prostředků na zřízení polytechnické učebny ve výši 68 589,95 Kč Ve volbách her – námětové – stavby objektů /i na zahradě /ve zkoušení některých skutečných praktických činností – dílnička v MŠ, na zahradě, příprava různých pokrmů Nákup stavebnic na dané téma. Konstruktivní hry, pokusy, seznamování s řemesly, používání pracovních nástrojů a nářadí apod. Práce s odpadovým materiálem, zřízení polytechnického koutku ve třídě, spolupráce s rodiči, společné tvořivé dílny s rodiči
Rozvoj manuálních dovedností - využíváme drobná dřívka, PET vršky k rozvoji polytechniky i u mladších dětí
Zvětšil se zájem dětí o aktivity. Technické vzdělávání je na naší mateřské škole realizováno v souladu s RVP PV. Vzdělávací nabídka pak vychází ze ŠVP a konkretizována je v TVP jednotlivých tříd. V rámci DVPP jsou plánovány školení v této oblasti. Poznatky pak využívají učitelé v praxi. Došlo k zakoupení montážního ponku a dalších pomůcek pro vzdělávání polytechnického charakteru. Vytvoření samostatné dílny, propojené se zahradou. Realizace zájmové aktivity Malý objevitel. Navázání spolupráce s firmou v regionu – Edwards s.r.o. – výroba vakuových vývěv, interaktivní program pro děti s praktickou ukázkou práce s vakuem. Doplnili jsme hračky a didaktické pomůcky v MŠ Neměli jsme v tomto směru příležitost Děti se naučily chápat hodnoty lidské práce, uvědomují si vliv lidské činnosti na život kolem nás. Naučily se pracovat s různými materiály a jejich vlastnostmi. Rozvíjení jemné a hrubé motoriky. Keramika pro děti a rodiče vánoční a velikonoční, posilování vztahů mezi rodič - dítě -pedagog, úspěšné dokončení výrobků.
Využití nabídky SEVA do škol – rozvoj tvořivé práce dětí

Nabídka stavebnic k rozvoji tvořivosti a manipulačních schopností dětí v MŠ SpgŠ Přerov – projekt „Buďme mistry nových malých mistrů“ Účast na semináři a workshopu na téma Technika není věda – Polytechnické vzdělávání v mateřských a základních školách. pořádání akcí se zapojením rodičů – Jarní a Vánoční chystánky - pravidelně (práce a manipulace s různými materiály – tvoření výrobků)
Využití didaktických pomůcek pro polytechnickou výuku pro děti MŠ. Rozvoj manuální zručnosti dětí MŠ, obeznámení s výrobními materiály, pracovním nářadím a náčiním, pracovními postupy, řemesly a povoláními. Dostatek pomůcek, materiálu pro rozvoj polytechniky (ponky, dětské nářadí, různé materiály a práce s nimi, dostatek konstruktivních stavebnic….) Zapojení mateřské školy do projektu Šikulkové - profesní rozvoj pedagog. pracovníků MŠ, zaměřený na polytechnické vzdělávání dětí. Hrazeno z ESF. Malá technická univerzita – vzdělávací programy pro děti. Proškolení pedagogů a aplikace nově získaných poznatků v praxi. p.učitelka prošla proškolením v rámci polytechniky,(technika není věda) získala informace a mohla si i prohlédnout hračky spojené s výchovou polytechniky Projekt MŽP a SFŽP – Vybudování zahrady v přírodním stylu. Projekt MŽP. Příprava a realizace dlouhodobého projektu „ Pohádky stromů naší zahrádky“ – Spol. eko Lipka Brno. Příprava a realizace celoročních projektů školy (každé pracoviště individuálně). Projekt Kolegiální podpora v síti Mrkvička (MŠ Libušinka). - Kreativní práce se stavebnicemi Geomag, Seva, Lego, zapůjčení stavebnice Merkur - Máme koutek, ve kterém je umístěn stůl se základním nářadím Mateřská škola byla a je zapojena do projektu polytechnické výchovy. Ve spolupráci s rodiči při společných akcích .

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 66 V čem by se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem by se mohla zlepšit?
Spolupráce s řemeslníky z řad rodičů. Polytechnické koutky – dílníčky. Umístění tzv. Activy board ve třídách. Zakoupení didaktické pomůcky (hry) BOFFIN. Organizování exkurzí na pracoviště rodičů. Zapojit do spolupráce i rodiče. Vybudování místa na zahradě, určeného k polytech dovednostem, místo na uložení, zakoupení některých dražších stavebnic Vybavenost k prožitkovým hrám. Zapojovat častěji, zlepšit vybavenost pro rozvoj polytechnického vzdělání
Nákup dílny, stavebnic z přírodních materiálů, k rozvoji fantazie a práce dle plánů
Nákup dalších pomůcek. Personální zajištění.

Zlepšit technické a materiální zabezpečení. Systematičnost ve využití dílny v MŠ. Rozvíjení spolupráce s rodiči a odborníky z praxe, projektové dny, exkurze, workshopy. Zapojení všech pedagogů. Větší motivace dětí k probuzení zájmu o polytechniku v MŠ Vybavenost v oblasti stavebnic hrových koutků, zvýšených záhonků na zahradě, dílniček pro děti pro rozvoj polytechniky v MŠ Vybavenosti pracovních koutků, hlavně materiálem, pracovními nástroji, pracovním stolem. Více začleňovat do didaktických činností manipulaci s různými druhy materiálů, kreativní tvoření výrobků podle vlastní fantazie dětí, finanční podpora při tvořivých dílnách pro děti a rodiče.
Získat na seminářích náměty, informace a podklady k rozvíjení této oblasti v MŠ s vytvořením - pracovního a manipulačního prostředí v MŠ i na školní zahradě nabídkou odborníků, řemeslníků pro děti v MŠ – spolupráce s nimi finanční podpora k zajištění uvedeného
Dokončit vybavení všech škol didaktickým i koutky pro rozvoj manuálních dovedností u dětí. Další proškolení Rozvoj spolupráce s organizacemi a centry zaměřenými na EVVO. Realizace projektových dnů v oblasti EVVO v MŠ, mimo MŠ. Rozvíjet spolupráce s rodinou a obcí – pro údržbu školní zahrady, společné pořádání akcí. Dovybavení přírodní zahrady o přírodní dílnu – venkovní výuka. Pokračovat v obohacování zahrady přírodními prvky. Exkurze do přírodních zahrad. Zajistit lepší prostory pro umístění stolu s nářadím, lepší vybavenost Potřebovali bychom ergonomické vybavení pro děti Vybavení dílniček. Vytvoření koutku či místnosti na polytechnickou výchovu. Zajištění konkrétní osoby ve škole, která se bude zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání. Spolupracovat s jinými MŠ v této oblasti.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 67 V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech- Polytechnika
V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?
Vybavení polytechnických koutků – dílníček. Finance na lepší materiální a výtvarné potřeby. Doplnění a vybavení materiálem a pomůckami. Získávání materiálu na vlastní práci dětí. Školení pro uč., finanční pomoc pro dražší stavebnice, Finanční prostředky.

Vytvoření zázemí – box, skříně, Polytechnickou učebnu využíváme s dětmi po všech stránkách, děti tam velmi rády pracují. technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je uplatňováno v souladu s ŠVP, rozvoj znalostí učitelů studiem, ve vzdělávacích kurzech, aktivní spolupráce s místními pedagogy i v rámci spolupráce s jinými MŠ, spolupráce s rodiči – výstavky, tvořivé dílny
Setkání s MŠ nebo pedagogy, kteří mají v tomto rozvoji již více zkušeností, předání informací, námětů k další práce (Využívat i levnější materiály, více děti i kolegyně motivovat k této práci)
Personálně zajistit péči o dvouleté děti, zajistit více prostoru pro větší děti a náročnější činnosti s ohledem na bezpečnost, klid ke hře a učení Materiální vybavení, navázání spolupráce s odborníky z praxe. Chceme dětem na školní zahradě založit vyvýšené záhony pro pěstování některých druhů zeleniny, aby se děti o ně mohly samy starat. Potřebovali bychom finanční podporu na jejich zakoupení, pořízení. Pomoci zajistit nebo zprostředkovat různý materiál pro praktické činnosti (např. zbytky látek, plsti, vlny, odřezků dřeva) z firem, které tyto zbytky z výroby vyhazují. Další vzdělávání Vybavenost v oblasti stavebnic a hravých koutků pro děti. I využít možnosti umístění venkovních prvků na zahradu. Finance na zakoupení potřebného materiálu. V rámci DVPP – semináře s novými technikami. V rámci Šablony II máme polytechnické vzdělávání plánováno jako téma seminářů pro pedagogy. Dětem se snažíme nabízet zajímavé činnosti z tohoto oboru, zařazujeme je do běžných vzdělávacích aktivit. Jako samostatný projekt jsme neřešili. Účast na DVPP v této oblasti. Využívání získaných zkušeností.
Zařadit polytechnické vzdělávání do ŠVP a obohatit TVP o nové aktivity v této oblasti - vytvoření pracovního a manipulačního prostředí v MŠ i na školní zahradě (dílnička – koutek s potřebným vybavením)
Zapojení drobných živnostníků a řemeslníků do praktické výuky a exkurze do výroby a na pracoviště. Např. získávání materiálů pro rozvoj těchto činností. Vybavení pro výuku, akce pro děti z UPOL v Olomouci Dostatečná finanční podpora ze strany zřizovatele či z jiných zdrojů pro možnou efektivní údržbu školní zahrady (nátěry herních prvků, jarní a podzimní úklidové práce na školní zahradě, potřebné zahradní nářadí, obměna rostlin, zemina, hnojivo, aj.) V oblasti zkoumání, experimentování – lepší vybavenost – lupy, mikroskopy, ponky atd. Vytvoření koutků. Pro práci na školní zahradě doplnění nářadí pro děti Vysázení keřů pro motýly, zabudování pítek pro ptáky. - Nějakého dobrovolníka, který bude s dětmi pracovat a ukazovat jim, k čemu dané nářadí slouží a jak se používá Finance na větší množství spotřebního materiálu.

Materiální vybavení pro koutek polytechniky. Zajisti spolupráci s jinými MŠ v této oblasti. Využíváme programů z eko centra IRIS, vycházky do botanické zahrady a biokoridoru Hloučela, zapojení do soutěže „Podzim na zahrádce“. Spolupráce s Okrašlovacím spolkem města Prostějova a zapojení do jejich akcí.

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečné zhodnocení

Polytechnika se v současné době začíná vyučovat již na úrovni mateřských škol. Projekt technických mateřských škol je toho důkazem. Děti v rámci tohoto projektu mohou pod dohledem pedagoga bádat v oblasti polytechniky. K badání v mateřské škole slouží ponk, který je speciálně vybaven pro malé děti. Pro polytechniku školy stále využívají technické stavebnice jako je SEVA (děti zde trénují prostorovou představivost, zručnost a další kompetence). Důležitý je i rozvoj školních zahrad.

2.5.3.6 Další potřeby rozvoje škol

Další potřeby škol jsou již zahrnuty v předcházejících kapitolách jako čtenářská pregramotnost matematická pregramotnost, EVVO, polytechnika a inkluze.

2.5.4 ZUŠ

Počet základních uměleckých škol v území projektu je 3 (ZUŠ mají pobočky ve všech dotčených území v projektu MAP II, zajišťují obslužnost území ve valné většině škol). Níže jsou uvedeny údaje získané ze všech tří ZUŠ. Vzhledem k tomu, že potřeby ZUŠ jsou jiného charakteru, než potřeby ZŠ a MŠ, nejsou data agregována ve stejných oblastech šetření jako ZŠ a MŠ. Popis potřeb škol je přizpůsoben pro ZUŠ.

V analýze bylo zjištěno, že všechny školy, které vyplnily dotazníkové šetření, nemají problém s vybavením. Avšak najdou se jednorázové investice, které jsou nepředvídatelné a školy je musí řešit. Jako například klavírní křídlo, které je nad možnosti běžných investic v ZUŠ. Dvě školy ze tří půjčují vybavení svým žákům. Jedna škola za úplatu druhá zadarmo. Jedna ze škol, vybavení nepůjčuje. Z dalších investic, které musí školy do budoucna řešit, jsou investice do bezbariérovosti. Školy ve svých budovách nejsou plně bezbariérové. To stejné platí i na pobočkách, které jsou v místních školách, které většinou nejsou bezbariérové. Jedna z oslovených uvedla, že v současné době nemají žádného hendikepovaného žáka.

Jedna z oslovených škol uvedla, že nepotřebuje finanční prostředky na investice. Zbylé dvě školy však tyto finanční prostředky potřebují. Finanční prostředky potřebují na zmíněnou bezbariérovost. V jednom případě je nutná rekonstrukce jedné z poboček a to celková (má v plánu realizovat město ze svých finančních prostředků). Všechny ZUŠ z území mají detašovaná pracoviště, kde musí některé z daných ZUŠ platit náklady za energie či pronájem. U jedné ZUŠ však nájemné ani energie ZUŠ neplatí. Základní umělecké školy zřizovali svá detašovaná pracoviště na základě požadavků obcí či základní škol. Pokrytí detašovanými pracovišti však nepovažuje jedna ze ZUŠ za dostatečné a proto by bylo dobré rozšířit svojí síť o dvě detašovaná pracoviště.

Z analýzy jasně vyplývá, že největším problém jsou dlouhodobé investice. Na chod všech svých pracovišť mají dostatečné finanční prostředky. Nově školy mohou využít i projekty šablon, ze kterých je možné využít další finance na speciální pomůcky.

2.5.5 Závěr

Dotazníkovým šetřením a z osobních rozhovorů ve školách byly opět potvrzeny priority, které se nesou celým MAP I a pokračují i do MAP II. Tyto priority jsou kvalitní lidské zdroje, dostatek kvalitních DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků) a především finance.

Nedostatek finančních prostředků se objevuje ve všech částech dotazníkového šetření. A to jak v mateřských školách (zde byla možnost čerpání dotací menší), tak v základních školách s 1. stupněm (tyto školy povětšinou dotační tituly nečerpají – IROP, nebo velmi zřídka), tak i v základních školách úplných (pro tyto školy je možnost čerpání větší, dotace se snaží využívat v co největší míře). Příkladem jsou například vybudování nových odborných učeben, jazykových učeben, počítačové učebny a polytechnické učebny.

Školy si často stěžují, že v současné době je problematické nalézt kvalitní učitele a další pedagogické pracovníky. Dále uvádějí, že v území je nedostatek seminářů s odborníky na vybranou problematiku, především pro čtenářskou a matematickou gramotnost.

2.6 Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách

Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí vychází především z výsledků dotazníkového šetření, které vyplňovali konkrétní pracovníci škol (ředitel školy, nebo jím určený pracovník školy) v území projektu MAP II. V kapitole jsou rovněž zaznamenány závěry z jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti.

Dokument vznikl na základě Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV, která je pro tvorbu MAP závazná.

Výstupy z dotazníkového šetření
Otázky do dotazníkového šetření byly vytvořeny na základě požadavků Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV. Realizační tým vytvořil čtyři druhy dotazníků. Jeden byl určen mateřským školám a dva základním školám s rozdělením 1. - 5. třída a 1. - 9. třída a čtvrtý byl určen pro ZUŠ.

Do první vlny dotazníkového šetření se zapojilo celkem 93 škol, podle RED IZO, což jsou všechny školy v území projektu MAP II. Školy pro výsledky šetření využily vlastní hodnocení z dotazníkového šetření MŠMT (Šablony pro MŠ a ZŠ – dotazníkové šetření) a aktuální zkušenosti a názory učitelů.

2.6.1 Základní školy (1. - 5. třída)

2.6.1.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory

Následující tabulka znázorňuje počty žáků na základních školách s 1. stupněm. Zobrazuje počty žáků, kterým byl přiznán 2.-5. stupeň podpory. Také zobrazuje žáky, kteří se vzdělávají podle plánu pedagogické podpory.

Tabulka 68 Počet žáků na základních školách s 1. stupněm zapojených do MAP II

Školní rok	Počet žáků	Počet žáků, kterým byl přiznán 2. -5. stupeň podpory	Počet žáků, kteří se vzdělávají podle plánu pedagogické podpory
2015/2016	775	19	17
2016/2017	878	41	19
2017/2018	888	19	41

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

V tabulce jsou zahrnuty všechny základní školy, které mají 1. stupeň (v tabulce jsou zahrnuty i školy, které mají pouze 1. - 4. třídu). Počet žáků s potřebou podpůrných opatření, který je v daných školách, se v posledních letech navyšuje. Zvyšování počtu žáků v základních školách je dáno faktem, že populace (žáci s potřebou podpůrných opatření) v ČR dlouhodobě roste a tak se zvyšuje i počet dětí, které přecházejí z mateřských škol. Předpokládá se, že tento trend se brzy obrátí k poklesu. Lze jasně vysledovat nárůst žáků mezi školními roky 2016/2017, procentuálním vyjádření se jedná o 13 %.

Pokud porovnáme počty žáků s potřebou podpůrných opatření (2. -5. stupně) ve všech venkovských školách na území MAP II jsou ve všech školách až na výjimky přibližně v podobných procentech. Dle dotazníkového šetření MAP II, však najdeme vyšší počty dětí s potřebou podpůrných opatření v městských školách a či základních školách úplných. Počet žáků, kteří byli podpořeni plánem pedagogické podpory, se v posledních letech navyšuje.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Do 1. ročníku přichází stále více dětí nedostatečně připravených pro vstup do ZŠ. Stále více rodičů přenechává tuto odpovědnost na mateřské škole, která však výchovu v rodině nenahradí. Záleží také na místě, kde se škola nachází.

2.6.1.2 Další vzdělávání

Následující tabulka znázorňuje podíl odchodů žáků ze základní školy na víceletá gymnázia. Tabulku vyplnilo 18 z 19 škol z území projektu MAP. Z tohoto počtu 4 školy odpověděly, že tato otázka pro ně není relevantní vzhledem k faktu, že nemají 5. ročník. Zbylých 14 škol, které vyplnily dotazník, odpověděly dle přiložené tabulky.

Tabulka 69 Počet odchodů žáků ze základních škol z území na víceletá gymnázia

Školní rok	Počet žáků	Podíl odchodů žáků ze základních škol na víceletá gymnázia (počet žáků odešlých na gymnázia/počet žáků v 5. ročníku)
2015/2016	64	13/64
2016/2017	77	23/77
2017/2018	53	9/53

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Podíl odchodů na víceletá gymnázia v letech 2015 byl 20 % a v následujícím roce tento počet vzrostl na 29,9 %, avšak v roce 2017/2018 a to i díky celkovému poklesu počtu žáků kleslo i procento odchodů ze základní školy pouze s 1. stupněm na 17 %. Data za poslední sledované období však naznačují stabilizovaný trend odchodu žáků na víceletá gymnázia.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Dle vyjádření pracovní skupiny nemají základní školy s 1. stupněm větší problém s ochodem žáků na víceletá gymnázia. Finančně je tento fakt neohrožuje. Žáci přirozeně přechází na jiné školy s 2. stupněm. Tento fakt je dán i vysokým podílem malotřídních škol, které nemají ani 5. třídu. Tudíž žáci odcházejí většinou na úplnou základní školu, kde svoji povinnou školní docházku dokončují.

2.6.1.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření

Další otázkou, která byla v dotazníkovém šetření řešena je absence dětí/žáků včetně výchovných opatření. Tuto otázku v dotazníkovém šetření vyplnilo 19 škol z 20, které celkově vyplnily dotazníkové šetření. Celkově lze říci, že absence jsou způsobeny běžnou nemocností, která se pohybuje cca kolem 50 hodin za pololetí. Ředitelé byli dotazováni i na neomluvené absence. Z dotazníku vyplynulo, že žádná ze škol nemá problém s neomluvenou absencí. V dotazníkovém šetření se našly i odchylky běžného stavu a to: častá nepřítomnost žáků ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí,

dlouhodobě nemocní žáci. Některé případy musí být řešeny ve spolupráci s OSPOD či dokonce Policií ČR. Jedná se však o výjimky.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Školy mají problémy jen v ojedinělých případech. Většinou se jedná o žáky ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Fenoménem poslední doby je omlouvání dětí takzvaně „bez důvodu". Množí se i tzv. „vymyšlené" omluvenky na lyžování nebo dovolenou.

2.6.1.4 Nákladovost vzdělávání

Nákladovost je v dnešní době velmi ožehavým tématem. Jelikož se náklady na vstup dětí do základních škol zvyšují, je pro rodiče dětí důležité náklady držet na co nejnižší úrovni. Otázku nákladovosti vyplnilo 19 základních škol z 20. Pět z daných škol odpovědělo, že rodiče mají nulové náklady pro vstup do 1. třídy. Běžná výše nákladů pro vstup do první třídy je 1 000 Kč. Avšak našla se i škola, kde nákladovost pro vstup do školy byla 8 500 Kč. Tyto data byla vztažena k roku 2015/2016. Podobné náklady pro vstup do školy byly v i roce 2016/2017, avšak v roce 2017/2018 byly náklady pro vstup u jedné zmiňované školy dokonce 9 700 Kč.

Úplné základní školy, také realizují zájmové a neformální vzdělávání. Odpovědi od škol, které odpovídaly na otázku týkající se výše nákladů na zájmové a neformální vzdělávání, se velice liší. Lze konstatovat, že výše poplatků se odvíjí dle daného typu kroužku. Finančně náročnější jsou kroužky, které potřebují nějaké vybavení či materiál na výrobu.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Náklady, dle vyjádření PS, jsou pořád na stejné úrovni. Po četných kontrolách ČŠI, které zjistily, že některé školy požadují od rodičů žáků, aby do školy přinesli hygienické potřeby, došlo k nastavení nových opatření, aby tomu bylo zamezeno. Právě dle vyjádření ČŠÍ by hygienické potřeby měl kupovat zřizovatel školy.

2.6.1.5 Stravování

Následující tabulka znázorňuje počty žáků, kteří se stravují ve školních jídelnách. Tabulku vyplnilo 18 z 20 škol z území projektu MAP. Ve sledovaných letech lze vidět lehký nárůst dětí, kteří se stravují ve školní jídelně, který souvisí s nárůstem počtu dětí ve školách.

Tabulka 70 Počty žáků, kteří se stravují ve školních jídelnách na území MAP II ORP Prostějov

Školní rok	Počty žáků, kteří se stravují ve školní jídelně
2015/2016	813
2016/2017	832
2017/2018	844

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

S docházkou dětí na obědy nejsou problémy, jen malé procento dětí na obědy nedochází a toto je dáno například závažnými nemocemi dětí – speciální dieta / mají vlastní stravu. To že žáci nechodí na obědy, není dáno socio - kulturním znevýhodněním.

2.6.1.6 Závěrečné zhodnocení

Z analýzy dotazníkového šetření základních škol, které mají pouze první stupeň, jdou vyvodit následující problémy těchto škol:

- Zvyšující se počty asistentů pedagoga, kteří nejsou vždy ku prospěchu vzdělávání dětí, návaznost na stupně podpůrných opatření
- Problematika docházky
- Problematiky zvyšování nákladů na vzdělávání pro rodiče potažmo pro školy
- Velká nákladovost malotřídních škol v obcích
- Žáci ze socio - kulturním znevýhodněním

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Dle pracovní skupiny je největším problémem nedostatek finančních prostředků, prostředky především na rekonstrukci škol. Některé z oslovených škol mají velké problémy s budováním bezbariérovostí (technická nemožnost stavebních úprav). Většina výsledků odpovídá vyjádřením pracovní skupiny.

2.6.2 Základní školy (1. - 9. třída)

2.6.2.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory

Následující tabulka znázorňuje počty žáků na úplných základních školách z území projektu MAP II ORP Prostějov. Také zobrazuje počty žáků, kterým byl přiznán 2. -5. stupeň podpory a také žáky, kteří se vzdělávají podle plánu pedagogické podpory.

Tabulka 71 Počet žáků na základních školách s 1. stupněm i 2. stupněm

Školní rok	Počet žáků	Počet žáků, kterým byl přiznán 2. -5. stupeň podpory	Počet žáků, kteří se vzdělávají podle Plánu pedagogické podpory
2015/2016	8027	331	32
2016/2017	8430	511	174
2017/2018	8670	757	235

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

V tabulce jsou zahrnuty všechny základní školy, které jsou úplné – mají 1. – 9. ročník. Počet žáků z území MAP II ORP Prostějov, které mají oba stupně, se v posledních letech navyšuje. Zvyšování počtu žáků je dáno současným demografickým vývojem, kdy je vyšší porodnost a děti postupně z mateřských škol přirozeně přecházejí do základních škol. Předpokládá se však, že tento trend zvyšování počtu žáků se brzy obrátí k poklesu. Lze jasně vysledovat nárůst žáků mezi školními roky 2016/2017 a to celkem o 5 %. Navýšil se i počet žáků ve školních letech 2017/2018 a to celkem o 3 %. Počet žáků s podpůrnými opatřeními 2. -5. stupně vybočuje z průměru území MAP II. Lze dokonce říci, že počet podpůrných opatření je výrazně větší než ve vesnických školách a neúplných základních školách. Počet žáků, kteří byli podpořeni plánem pedagogické podpory, se v letech také navyšuje.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Sledujeme malý zájem některých rodičů o přípravu jejich dětí do školy, rodiče nejsou důslední, požadavky školy berou jako přetěžování dětí i jich samotných. Na 2. stupni ZŠ je to možné vysledovat např. podle účasti rodičů na třídních schůzkách. Za současné situace, kdy čím vyšší ročník žák navštěvuje, tím větší má nedostatky ve výuce a trend zvyšujícího se počtu nedostatků se stále zvyšuje. V současné situaci platí, že čím vyšší ročník žák navštěvuje, tím větší jsou jeho nedostatky ve výuce.

2.6.2.2 Další vzdělávání

Odchod žáků ze ZŠ na víceletá gymnázia

Následující tabulka znázorňuje podíl odchodů žáků ze základní školy na víceletá gymnázia, počet žáků základních škol skládajících standardizované přijímací zkoušky, procento úspěšných žáků školy ve standardizovaných přijímacích zkouškách a počet žáků, kteří ukončili základní vzdělávání v důsledku ukončení povinné docházky. Tabulku vyplnilo 27 z 29 škol na území MAP, přičemž jedna ze škol uvedla, že pro ni není otázka relevantní.

Tabulka 72 Podíl odchodů žáků ze základních škol na víceletá gymnázia, počet žáků skládajících přijímací zkoušky, procento úspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek a ukončení docházky

Školní rok	Podíl odchodů žáků ze základních škol na víceletá gymnázia (počet žáků odešlých na gymnázia/počet žáků v 5. ročníku)	Počet žáků základních škol skládajících standardizované přijímací zkoušky	Procento úspěšných žáků školy ve standardizovaných přijímacích zkouškách	Počet žáků, kteří předčasně ukončili základní vzdělávání v důsledku ukončení povinné docházky
2015/2016	96/587	418	99%	35
2016/2017	71/612	458	99%	35
2017/2018	105/637	406	98%	29

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Podíl odchodů žáků ze základní školy na víceletá gymnázia byl ve školním roce 2015/2016 16,4 %. V následujícím roce se tento podíl odchodů snížil na 11,6 %. Avšak ve školním roce 2017/2018 to bylo opět 16,5 %, což jasně ukazuje, že podíl odchodů se drží víceméně na stejné úrovni. Přibližně na stejné úrovni se drží i počet žáků, kteří skládají standardizované přijímací zkoušky. Ve školním roce

2015/2016 se jednalo o 418 žáků, v roce 2016/2017 to bylo 458 (nejvíce ze sledovaných let) a v roce 2017/2018 to bylo „jen“ 406 žáků.

Když přihlédneme k faktu, že úspěšnost u standardizovaných přijímacích zkoušek se pohybuje okolo 99 %, jde o velice dobrý výsledek. Tato skutečnost však nevypovídá nic o náročnosti škol, na které se žáci hlásí. Základní školy také odpovídaly na otázku, kolik žáků předčasně ukončilo základní vzdělání. Z 26 škol, které vyplnily tuto otázku, předčasně ukončilo docházku v roce 2015/2016 35 žáků v 13 školách. 35 žáků také předčasně ukončilo docházku (opět z 13 škol). A v roce 2017/2018 to bylo 29 žáků z 13 škol. Z celkového počtu 637 žáků v roce 2017/2018 se tedy jedná o malé procento žáků (4,5 %).

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Počet odchodů žáků na víceletá gymnázia je dle pracovní skupiny stabilizován a nejedná se o velký problém. Pro zajištění financování škol.

2.6.2.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření

Další otázkou, která byla v dotazníkovém šetření řešena je absence dětí / žáků včetně výchovných opatření. Tuto otázku v dotazníkovém šetření vyplnilo 19 škol z 20, které celkově vyplnily dotazníkové šetření. Celkově lze říci, že absence jsou způsobeny běžnou nemocností, která se pohybuje cca kolem 50 hodin za pololetí. Ředitelé byli dotazováni i na neomluvené absence. Z dotazníku vyplynulo, že žádná ze škol nemá problém s neomluvenou absencí. V dotazníkovém šetření se našly i odchylky od běžného stavu a to: častá nepřítomnost žáků ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, dlouhodobě nemocní žáci. Některé případy musí být řešeny ve spolupráci s OSPOD či dokonce Policií ČR. Jedná se však o výjimky. Ve školách jsou řešeny i kázeňské postihy, avšak kázeňské postihy nejsou mimo běžnou úroveň. U jedné z daných škol ve sledovaném území jsou zaznamenány kázeňské postihy ve vyšším počtu než je obvyklé v území projektu MAP II ORP Prostějov. Jedná se však o výjimku v rámci daného území.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Školy mají problémy jen v ojedinělých případech. Většinou se jedná o žáky ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Fenoménem poslední doby je omlouvání dětí takzvaně „bez důvodu“. Množí se i tzv. „vymyšlené“ omluvenky na lyžování nebo dovolenou.

2.6.2.4 Nákladovost vzdělávání

Náklady na vzdělání v dnešní době jsou velkou částí rodinného rozpočtu. Jelikož se náklady na vstup dětí do základních škol zvyšují, je pro rodiče dětí důležité náklady držet na co nejnižší úrovni. Otázku nákladovosti vyplnilo 25 úplných základních škol z 28. Jedna z daných škol odpověděla, že rodiče mají nulové náklady pro vstup do 1. třídy. Běžná výše nákladů pro vstup do první třídy je 2 000 Kč. Avšak našla se i škola, kde nákladovost pro vstup do školy byla 5 500 Kč. Tato data byla vztažena k roku 2015/2016. Podobné náklady pro vstup do školy byly i v roce 2016/2017, avšak v roce 2017/2018 byly náklady pro vstup i jedné zmiňované školy dokonce 9 000 Kč.

Úplné základní školy, také realizují zájmové a neformální vzdělávání. U každé školy, která vyplnila daný dotazník a danou otázku se výše nákladu na zájmové a neformální vzdělávání liší. Výše poplatků se odvíjí dle daného typu kroužku. Finančně náročnější jsou kroužky, které potřebují nějaké vybavení či materiál na výrobu.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Náklady, dle vyjádření PS, jsou pořád na stejné úrovni. Dle vyhlášky Ministerstva školství poskytování hygienických potřeb zajišťuje škola z rozpočtu, který dostává na provoz od zřizovatele. Vyhláška mezi hygienické potřeby řadí toaletní papír, mýdlo a čisticí prostředky. Další potřeby může zařízení vybírat od rodičů po dohodě – například kapesníčky nebo vlhčené ubrousky. Jak ale zjistila Česká školní inspekce při svých kontrolách, některé školy stále žádají po rodičích, aby hygienické pomůcky včetně toaletního papíru a mýdla nosili do škol oni.

2.6.2.5 Stravování

Následující tabulka znázorňuje počty žáků, kteří se stravují ve školních jídelnách z území MAP II ORP Prostějov. Tabulku vyplnilo 27 z 29 škol na území MAP. Ve sledovaných letech lze vidět lehký nárůst dětí, kteří se stravují ve školních jídelnách, který souvisí s nárůstem počtu dětí ve školách.

Tabulka 73 Počty žáků, kteří se stravují ve školních jídelnách

Školní rok	Počty žáků, kteří se stravují ve školní jídelně
2015/2016	7424
2016/2017	7691
2017/2018	7915

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

S docházkou dětí na obědy nejsou problémy, jen malé procento dětí na obědy nedochází a toto je dáno například závažnými nemocemi dětí – speciální dieta / mají vlastní stravu. To že žáci nechodí na obědy, není dáno socio - kulturním znevýhodněním.

2.6.2.6 Závěrečné zhodnocení

Problémy v úplných základních školách jsou podobné jako u malotřídních škol. Tyto problémy jsou však ve větším rozsahu. V dotazníkovém šetření se našla dokonce i jedna škola, které hrozí uzavření druhého, stupně a to díky malému počtu žáků na tomto stupni.

Hlavními problémy jsou:

- Zvyšující se počty asistentů pedagoga, kteří nejsou vždy ku prospěchu vzdělávání dětí, návaznost na stupně podpůrných opatření

- Problematika docházky, stejné problém i malotřídních základních škol
- Problematika zvyšování nákladů na vzdělávání pro rodiče potažmo pro školy
- Velká nákladovost malotřídních škol v obcích
- Žáci ze socio - kulturním znevýhodněním

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Dle pracovní skupiny je největším problémem nedostatek finančních prostředků, především prostředky na rekonstrukci škol. Některé z oslovených škol mají velké problémy s budováním bezbariérovosti (technická nemožnost stavebních úprav). Většina výsledků odpovídá vyjádřením pracovní skupiny.

2.6.3 Mateřské školy

2.6.3.1 Počet dětí s potřebou podpůrných opatření a vzděláváním podle Plánu pedagogické podpory

Následující tabulka znázorňuje počty dětí v mateřských školách. Také zobrazuje počty dětí, kterým byl přiznán 2. -5. stupeň podpory a také děti, které se vzdělávají podle plánu pedagogické podpory.

Tabulka 74 Počet dětí v mateřských školách s potřebou podpůrných opatření

Školní rok	Počet žáků	Počet žáků, kterým byl přiznán 2. - 5. stupeň podpory	Počet žáků, kteří se vzdělávají podle Plánu pedagogické podpory
2015/2016	739	1	3
2016/2017	739	2	22
2017/2018	726	5	22

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

V tabulce jsou zahrnuty všechny mateřské školy. Počet dětí se v posledních letech snižuje. Tento fakt je dán současnou demografickou situací, kdy dochází k pozvolnému poklesu počty dětí ve školách, ale k nárůstu počtu dětí v základních školách. Tento trend bude dále pokračovat. Počet dětí s podpůrnými opatřeními 2. -5. stupně, nevybočuje z průměru území MAP II. Počet dětí, které byly podpořeny plánem pedagogické podpory, se však v posledních letech navyšuje.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

V posledních letech se zvyšuje počet dětí s podpůrnými opatřeními. Vyvstávají však dva problémy a to neerudovanost asistentů pedagoga a jako druhý problém je v současné době i velký počet asistentů v jedné třídě. Je možné vidět ve třídě i dva asistenty.

2.6.3.2 Další vzdělávání

V následující tabulce lze vidět počet odkladů školní docházky. Z 20 škol, které vyplnily tuto otázku, mělo děti se školním odkladem 14 mateřských škol. Nejvíce školních odkladů měly dvě mateřské školy a to 8 odkladů školní docházky.

Tabulka 75 Počet dětí v mateřské škole s potřebou podpůrných opatření

Školní rok	Počet školních odkladů
2015/2016	47
2016/2017	41
2017/2018	42

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Počet odkladů se drží zhruba na stejné úrovni ve sledovaných letech. Žádná ze škol nevybočuje z průměru a školní odklady jsou ve stejných procentech. Hlavními důvody pro odklad školní docházky jsou: školní nezralost, sociální nezralost dítěte, hravost, mentální nezralost a špatná výslovnost.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Dle pracovní skupiny jsou odklady v přibližně stejném procentu již několik let.

2.6.3.3 Absence dětí/žáků včetně výchovných opatření

Dotazníkové šetření reflektovalo i jednu z dalších otázek a to počet absencí dětí v mateřské škole. Od roku 2017 je v mateřských školách povinné vzdělání a to od 5 let dítěte. Rodiče proto musí svoje děti i v mateřských školách omlouvat, dle daných pravidel pro omlouvání absencí. Ze škol, které vyplnily tuto otázku, se u žádné nestalo, že by nějaké z dětí mělo neomluvenou hodinu. V případě dlouhodobé absence, však školy řeší, jaký je její důvod. V některých odpovědích se jako příčina absence objevil i fakt socio - kulturního znevýhodnění.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Školy mají problémy jen v ojedinělých případech. Většinou se jedná o žáky ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Fenomén omlouvání dětí bez důvodu. Množí se i tzv. „vymyšlené“ omluvenky na lyžování, dovolenou. Tento problém nastal kvůli faktu, že je poslední rok mateřské školy povinný.

2.6.3.4 Nákladovost vzdělávání

V dotazníkovém šetření mezi školami, byly zjišťovány náklady na vzdělávání dětí v mateřských školách. V současné době se náklady na vzdělání zvyšují. V minulých letech byla zavedena povinná docházka do posledního roku mateřské školy (za tyto děti se nemusí platit). Avšak pokud daná mateřská škola jezdí na výlety, představení a další aktivity, které nejsou podpořeny z jiných finančních zdrojů, tak rodiče tyto aktivity platí. Dnes existuje řada možností, jak může škola podpořit financování výše zmíněných aktivit. Například projekt šablon, kde mohou dané mateřské školy vyjet na projektové dny mimo školu či projektové dny ve škole.

Dotazníkové šetření také obsahovalo otázku, zda mají školy zajištěné dostatečné financování ze strany zřizovatele. Pouze 8 škol z 67 odpovědělo, že mají nedostatečné financování ze strany zřizovatele. Školy se však snaží využívat dalších zdrojů financování, a to například dotace z IROP (např. výstavba nových mateřských škol v obcích), zjednodušené projekty tzv. šablony a další.

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Náklady, dle vyjádření PS, jsou pořád na stejné úrovni. Po četných kontrolách ČŠI, která zjistila, že některé školy nechávají nosit do školy hygienické potřeby. Právě dle vyjádření ČŠÍ by hygienické potřeby měl kupovat zřizovatel školy.

2.6.3.5 Stravování

V následující tabulce lze vidět počet dětí, které se stravují v mateřské škole. Tuto otázku v dotazníkovém šetření vyplnilo 71 mateřských škol. Jelikož je stravování v mateřské škole povinné, měly by se ve škole stravovat všechny děti. Z přiložené tabulky lze však vypozorovat fakt, že část dětí se v mateřských školách nestravuje. Ve školním roce 2015/2016 to bylo 35 dětí (za ORP Prostějov), v roce 2016/2017 to bylo už 46 dětí (za ORP Prostějov) a v roce již jen 29 dětí (za ORP Prostějov). Z dotazníkového šetření vyplynulo, že počet dětí stravujících se ve školních jídelnách se nejen díky demografickému vývoji navyšuje. V některých letech však dochází k výkyvu počtu dětí stravujících se ve školních jídelnách.

Tabulka 76 Počet dětí stravujících se v mateřských školách

Školní rok	Celkový počet dětí ve škole	Počet dětí stravujících se ve školní jídelně
2015/2016	739	704
2016/2017	739	693
2017/2018	726	697

Zdroj: Dotazníkové šetření MAP

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Jelikož je stravování povinné, není problém s tím, že by se děti z mateřských škol nestravovaly ve škole. Je jen malé procento dětí, které se nestravuje ve školách a to je dáno faktem, že tyto děti mají například závažné onemocnění, které vyžaduje jinou stravu.

2.6.3.6 Závěrečné zhodnocení

Hlavními problémy v mateřských školách jsou:

- Zvyšující se počty asistentů pedagoga, kteří nejsou vždy ku prospěchu vzdělávání dětí, návaznost na stupně podpůrných opatření
- Problematika dvouletých dětí ve škole
- Problematika docházky (předškolní docházka je povinná)

- Problematika zvyšování nákladů na vzdělávání pro rodiče potažmo pro školy
- Velká snaha o udržení malých mateřských škol – vysoké náklady na opravy, na chod mateřské školy

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Dle pracovní skupiny je největším problémem nedostatek finančních prostředků, například prostředky na rekonstrukci mateřských škol. Některé z oslovených škol mají velké problémy s budování bezbariérovostí (technická nemožnost stavebních úprav). Většina výsledků odpovídá vyjádřením pracovní skupiny.

2.7 Základní umělecké školy

Dotazníkové šetření bylo také realizováno pro Základní umělecké školy, které se nachází v území projektu MAP II. Dotazníkové šetření vyplnily všechny tři ZUŠ. Konkrétně se jedná o Základní uměleckou školu Němčice nad Hanou, příspěvková organizace, Základní uměleckou školu Vladimíra Ambrose Prostějov a Základní uměleckou školu Plumlov, p. o.. Na území projektu samozřejmě tyto školy realizují svojí činnost i v rámci poboček. Realizace svých aktivit v rámci poboček se ve valné většině týká nejvíce škol z území MAS Region HANÁ. Na tomto území není zřízená žádná samostatná Základní umělecká školy.

Dalšími důležitými otázkami, které byly zmíněny v dotazníkovém šetření, byla otázka potřeby stavebních úprav v ZUŠ. Dvě ze tří škol odpověděly, že žádné větší investice nepotřebují. Jedna ze škol uvedla, že řeší rekonstrukce s městem a průběžně tyto rekonstrukce probíhají. Další škola uvedla, že potřebuje investovat do bezbariérovosti.

2.8 Výstupy z jednání pracovní skupiny rovné příležitosti

Vyjádření pracovní skupiny k tomuto faktu

Většina výsledků je totožná s vyjádřením pracovní skupiny. Tzn. aktuální problémy ve školství na území MAP ORP Prostějov jsou totožné s výsledky dotazníkového šetření ze škol v území MAP ORP Prostějov.

2.9 Závěr

Závěrem lze říci, že problémy, které byly zjištěny již v MAP I bohužel přetrvávají. Problematika financování škol, nedostatek kvalitních pedagogických pracovníků ve školství, nedostatek pedagogů, nízké platy ve školství, problematiky inkluzivního vzdělávání, který je fenoménem posledních let.

Projekt MAP se snaží na některé tyto problémy poukázat a hledat řešení a východisko z této nastalé situace.

Dotazníkového šetření se zúčastnily všechny zapojené školy z území MAP II ORP Prostějov (tzn. 93 RED IZO a 126 IZO). S výsledky dotazníkového šetření bude dále pracováno a na konci projektu MAP bude dotazníkové šetření provedeno opět, kvůli zjištění pokroku.

3 Specifická část analýzy

3.1 Témata MAP v řešeném území

V souladu s metodikou je projekt MAP II zaměřen na tři povinná (hlavní) opatření, a to:

- Opatření 1: Podpora čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka
- Opatření 2: Podpora matematické gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka
- Opatření 3: Podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání

Na základě zkušeností z předchozího projektu MAP I, jednání řešitelského týmu MAP a v návaznosti na pracovní skupiny, byla vybrána následující volitelná témata, kterými se realizační tým MAP v rámci plánování podrobněji zabývá. Jedná se o volitelná opatření:

- Opatření 1: Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
- Opatření 2: Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodních vědách a EVVO
- Opatření 3: Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Opatření 4: Rozvoj kulturního povědomí dětí a vztah k místu
- Opatření 5: Předškolní vzdělávání a péče

Z klíčových témat, tedy povinných a volitelných opatření, vychází strategická část Místního akčního plánu, konkrétně určení prioritních problémových oblastí a jejich SWOT – 3 analýzy.

3.2 SWOT analýzy sestavených pracovních skupin

V rámci projektu MAP bylo ustanoveno celkem 9 pracovních skupin, sestavených z odborných expertů na danou problematiku. Jednotlivé pracovní skupiny byly vytvořeny jak s ohledem na principy komunitně řízeného plánování, tak i s ohledem na stanovené oblasti podpory z OP.

Přehled pracovních skupin:

A. Rozvoj čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka

B. Rozvoj matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka

C. Rovné příležitosti (rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání)

D. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání – technické vědy

E. Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodních vědách a EVVO

F. Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

G. Rozvoj kulturního povědomí dětí a vztah k místu

H. Mateřské školy (předškolní vzdělávání a péče)

V rámci vzájemného setkávání těchto skupin se jejich členové zaměřili na zhodnocení

silných a slabých stránek sledovaných oblastí v regionu, stejně jako na zhodnocení hrozeb či příležitostí do budoucna. Výsledky sumarizují jednotlivé SWOT analýzy uvedené v následujících podkapitolách.

A. PS Čtenářská gramotnost v základním vzdělávání

Tabulka 77 PS Čtenářská gramotnost v základním vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
Aktivní učitelé Žákovská knihovna Zájem žáků na I. stupni Poslech mluveného slova Návštěvy dětských oddělení knihoven Návštěvy programů knihoven (PV) Ochota účastnit se soutěží	Náročnost úkolů v rámci soutěží + přípravy Nedostatek interaktivních tabulí Nedostatečné vzdělání na ovládání nové techniky Nedostatek školení, vzdělávacích aktivit (metodických, praktických) Nedostatečné vybavení/zařízení knihoven (nevyhovující prostory) Nízká motivace rodičů ke spolupráci se školou
Příležitosti	**Hrozby**
Školení Soutěže Vzájemné hospitace inspirace Metodické kabinety výměna nápadů Kroužky, kluby (lektoři) Návrat předškolních oddělení	Nedostatečné předškolní vzdělávání Velký počet dětí ve třídách Přístup dětí ke vzdělávání Spolupráce rodiny, domácí příprava Inkluze pro mentálně postižené žáky Administrativní zátěž pedagogů Nedostatečná podpora pro nadané žáky Nivelizace hodnocení Nedostatečný počet asistentů a jejich nízké ohodnocení

Zdroj: Vlastní zpracování

B. PS matematická gramotnost v základním vzdělávání

Tabulka 78 PS matematická gramotnost v základním vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
Aktivní učitelé Zájem žáků na I. stupni Využití nabídky matematických soutěží Praktické úlohy v matematice Individuální přístup k žákům Aprobovanost učitelů Vybavenost pomůckami	Náročnost úkolů v rámci soutěží Nedostatečné vzdělání na ovládání nové techniky Rozdíly v rozvržení učiva mezi školami Nedostatečný počet hodin matematiky Inkluze pro mentálně postižené žáky
Příležitosti	**Hrozby**
Školení Soutěže Vzájemné hospitace - inspirace Metodické kabinety – výměna nápadů Kroužky, kluby (lektoři) Doučování Diferencovaná výuka Dělení hodiny matematiky Podpora nadaných žáků	Nezájem dětí o M kroužky Velký počet dětí ve třídách Přístup dětí ke vzdělávání Spolupráce rodiny, domácí příprava Administrativní zátěž pedagogů Nivelizace hodnocení

Zdroj: Vlastní zpracování

C. Rovné příležitosti (rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání)

Tabulka 79 Rovné příležitosti (rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání)

Silné stránky	Slabé stránky
Sociální začlenění Rozvoj sociálních dovedností dětí (bez mentálního postižení) Rozhodnutí rodičů o způsobu vzdělávání	Rozhodnutí rodičů o způsobu vzdělávání Personální zabezpečení Neúspěšnost Slabá vybavenost škol na inkluzivní vzdělávání
Příležitosti	**Hrozby**
Změna legislativy Vybavení škol DVPP	Změna legislativy Financování Možnost šikany

Zdroj: Vlastní zpracování

D. PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání – technické vědy

Tabulka 80 PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání – technické vědy

Silné stránky	Slabé stránky
Poptávka po polytechnických kompetencích na trhu práce Ochota učitelů se vzdělávat Dostatek vz. materiálů Zájem Hospodářské komory pomoci ZŠ, SŠ Konkrétní ukázka moderních provozů Vznik stipendijních programů (podnik i kraj), výrazné ocenění VŠ techniků	Nedostatek odborných učitelů Nedostatečná infrastruktura pro polytechnické vzdělávání (chybějící díly a zázemí) Slabé finanční ohodnocení v některých firmách – zásadní Špatná regulace počtu na gymnáziích Chybí motivace (žáků i rodičů) Chybí finance na kroužky (pouze finance z EU)
Příležitosti	**Hrozby**
Propagační akce se zaměřením na rodiče Návštěvy firem pro končící žáky na ZŠ Organizace otevřených dveří, exkurze pro ZŠ změna ŠVP – věnovat se volbě povolání a polytechnice dříve než v 9. Třídě Dovybavení učeben (infrastrukutura) v rámci dotačních titulů z národních I evropských zdrojů Zvýšení konkurenceschopnosti na školském trhu	Školství neodráží potřeby trhu práce Nebezpečí odchodu firem mimo ČR Nedostatek kvalifikovaných vyučujících – neschopnost zabezpečit výuku Nevyhovující (zastaralé vybavení) Přílišné zaměření na oblast IT namísto rozvoje manuálních dovedností

Zdroj: Vlastní zpracování

E. PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodních vědách a EVVO

Tabulka 81 PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků v přírodních vědách a EVVO

Silné stránky	Slabé stránky
Zkušenosti s projekty a EVVO, vzdělaní koordinátoři EVVO Ochota učitelů se vzdělávat Dostatek vz. materiálů Zájem škol o EVVO	Chybí finance na kroužky (pouze finance z EU) Nedostatek proškolených učitelů, kteří jsou schopni implementovat nová témata EVVO Chybí motivace
Příležitosti	**Hrozby**
Propagační akce se zaměřením na rodiče Environmentální projekty škol, školských zařízení a dalších subjektů Rozvoj spolupráci s organizacemi poskytujícími služby v oblasti EVVO zacílené na děti, mládež a veřejnost	Nedostatek kvalifikovaných vyučujících – neschopnost zabezpečit výuku Nedostatek finančních prostředků Nedostatečný přirozený vztah dětí k EVVO (způsobený současným způsobem života)

Zdroj: Vlastní zpracování

F. PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Tabulka 82 PS Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré komunikační schopnosti pedagogů Kvalitní jazykové učebny Kvalitní učebnice, dostatek podkladových materiálů Zapojení škol do soutěží v cizím jazyce Dostatek seminářů DVPP a metodických příruček	Množství žáků ve třídě pro výuku aktivního používání jazyka Hodinová dotace pro jazyk Nedostatečný srovnávací mechanismus hodnocení Administrativní náročnost
Příležitosti	**Hrozby**
Využití e-learningu a metody CLIL Využívání rodilých mluvčích Posunutí věkové hranice pro výuku cizího jazyka (od 3. třídy)	Nedostatek finančních prostředků Konkurence jazyků Přemotivovaní rodiče

Zdroj: Vlastní zpracování

G. Rozvoj kulturního povědomí dětí a vztah k místu

Tabulka 83 Rozvoj kulturního povědomí dětí a vztah k místu

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá komunikace a spolupráce s městem/obcí Dobré pokrytí území ORP Prostějov pobočkami ZUŠ Existence folklorních souborů v území Aktivní přístup některých pedagogických pracovníků (jednotlivců) v této oblasti Velký počet vesnic, kde se dodržují některé tradice	Motivace všech žáků pro zapojení do aktivit Nedostatek financí na udržení a rozvoj aktivit Chybějící funkční síť kontaktů Marketing, media a reklamy podporující novou dobu před tradicemi Přemíra aktivit především u městských dětí Chybějící dopravní spojení mezi jednotlivými pobočkami ZUŠ
Příležitosti	**Hrozby**
Inspirace jinými školami, jejich besídkami/veřejnými vystoupeními Využívání dotačních prostředků Folklorní vystoupení, projekty napříč generacemi Motivace mladých pedagogů v této oblasti Spolupráce s prarodiči Přirozená zvídavost dětí na 1. stupni ZŠ	Narůstající administrativní zátěž ZUŠ Přemotivovaní rodiče v oblasti uměleckého vzdělávání svých dětí Nedostatečný přirozený pohyb dětí (způsobený současným způsobem života) Zvyšující se obecný nezájem o tradice a folklor ve společnosti Předimenzovaný RVP = v hodinách není prostor pro prohlubování a rozvíjení tradic

Zdroj: Vlastní zpracování

H. PS Mateřské školy

Tabulka 84 PS Mateřské školy

Silné stránky	Slabé stránky
Kvalifikovanost PP Ochota PP vzdělávat se - zájem o DVPP Dobrá úroveň předškolního vzdělávání ve srovnání v rámci Ol. Kraje Dobrá komunikace a spolupráce se zřizovatelem Dostatečná kapacita MŠ	Nedostatečná podpora začínajících PP Velký počet dětí ve třídách Heterogenní skupina dětí (2 – 7 let) ve většině MŠ Logopedická péče Spolupráce mezi školami Neřešení syndromu vyhoření PP, neexistence budování týmu Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let Nedostatek financí k mimořádnému ohodnocení PP (motivace)
Příležitosti	**Hrozby**
Systematické vzdělávání a podpora začínajích PP Vzdělávání PP zaměřené na dvouleté děti a děti s SPU Cílená povinná úroveň vzdělávání PP Vytvořit platformu na setkávání s odborníky (metodik, IT specialista, logoped atp.) Včasný záchyt dětí s narušeným vývojem řeči při vstupu do MŠ Spolupráce MŠ a ZŠ pro plynulý přechod dětí Zlepšení spolupráce a komunikace s rodiči Podpora grafomotorických dovedností dětí již od předškolního věku Využívání dotačních prostředků	Nedostatek kvalifikovaných PP Zásadní rozpory mezi RVP, hygienickými předpisy a další legislativou Slučování vedení ZŠ a MŠ Demografický vývoj (stárnutí obyvatelstva, porodnost) Časté nekoncepční změny legislativy Nedostatečné finanční ohodnocení nepedagogických pracovníků Nedostatečné finanční ohodnocení kvalifikovaných a aktivních PP Nedostatečný přirozený pohyb dětí (způsobený současným způsobem života) Volby do obecních zastupitelstev a možnost vyhlásit každých 6 let konkurz na ředitele

Zdroj: Vlastní zpracování

4 Východiska pro strategickou část

4.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Na základě dat získaných z obecné analytické části, výzkumu potřeb základních a mateřských škol realizovaného MŠMT, reálných potřeb v území a i výstupů z jednání pracovních skupin byly navrženy problémové oblasti odrážející reálnou situaci ve sledovaném území ORP Prostějov. Problémové oblasti byly shrnuty do následujících priorit k řešení:

- Potřeba zajištění adekvátního vybavení a infrastruktury pro všechny typy vzdělávání
- Využití potenciálu spolupráce aktérů v území pro zvýšení kvality vzdělávání
- Zlepšení připravenosti pedagogů a pracovníků ve vzdělávání pro práci s dětmi a využívání moderních metod a trendů
- Snaha o snižování nerovností ve vzdělávání a zapojení klíčových aktérů do procesu inkluze
- Rozvoj společných aktivit, zejména v oblasti volnočasových aktivit
- Rozvoj spolupráce se zřizovateli, rodiči a místními organizacemi zájmového a neformálního vzdělávání

4.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Na základě dosavadních výstupů i stanovených problémových oblastí byly pro potřeby strategického rámce určeny následující tři prioritní oblasti se specifickými cíli:

Priorita 1: Zkvalitnění infrastruktury

- Cíl 1.1 Výstavba či rekonstrukce budov a areálů mateřských škol
- Cíl 1.2 Modernizace vybavení v mateřských školách
- Cíl 1.3 Rekonstrukce a výstavba budov a areálů základních škol
- Cíl 1.4 Modernizace vybavení v základních školách
- Cíl 1.5 Zrekonstruovat a zmodernizovat objekty zajišťující zájmové a neformální vzdělávání

Priorita 2: Aktivity spolupráce

- Cíl 2.1 Zavedení a udržení efektivních forem spolupráce
- Cíl 2.2 Fungující systém spolupráce mezi aktéry vzdělávání v regionu
- Cíl 2.3 Vzájemná setkávání a předávání zkušeností ředitelů a pedagogů škol v regionu

Priorita 3: Rozvoj lidských zdrojů

- Cíl 3.1 Vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků v rámci odborné kvalifikace
- Cíl 3.2 Osobnostně sociální rozvoj pedagogických i nepedagogických pracovníků
- Cíl 3.3 Vzdělávání vedoucích pracovníků

4.3 *SWOT-3 analýza prioritních oblastní*

Zpracované analýzy a získaná data posloužila ke stanovení SWOT-3 analýz, vztahujících se ke každé prioritní oblasti rozvoje v řešeném území ORP Prostějov zvlášť.

SWOT-3 analýza priority Zkvalitnění infrastruktury

Tabulka 85 SWOT-3 analýza priority Zkvalitnění infrastruktury

Silné stránky	Slabé stránky
Obecný trend zlepšování vybavenosti a technického stavu škol Ochota většiny zřizovatelů uvolnit finanční prostředky ze svých rozpočtů do rozvoje infrastruktury školství Školství a vzdělávání je prioritou obcí	Slabé zázemí pro organizace zájmového a neformálního vzdělávání Nedostatek finančních prostředků pro naplnění potřeb region, např. na infrastrukturu pro výuku sportu Ne všechna zařízení jsou bezbariérová a mají vyhovující stav
Příležitosti	**Hrozby**
Sdílení zázemí ve vhodných lokalitách Využití budovaných sportovišť a volnočasového zázemí i pro vzdělávání Využití dotačních titulů na modernizaci infrastruktury	Rychle zastarávání vybavení, zejména digitálních technologií Omezení infrastrukturních dotačních prostředků do školství a vzdělávání Nárůst technických a hygienických požadavků na prostory školy.

Zdroj: Vlastní zpracování

SWOT-3 analýza priority Aktivity spolupráce

Tabulka 86 SWOT-3 analýza priority Aktivity spolupráce

Silné stránky	Slabé stránky
Lokální platformy spolupráce aktérů (prostřednictvím Magistrátu či MAS) Dobrá komunikace škol se zřizovateli Spolupráce s místními aktéry (knihovny, ZUŠ, spolky)	Nedostatečná výměna a sdílení zkušeností pedagogů z různých škol Nerovnoměrné rozmístění organizací zájmového a neformálního vzdělávání Vysoká administrativní zátěž výrazně limituje aktivity spolupráce
Příležitosti	**Hrozby**

Spolupráce s místními firmami a podnikateli Propojování aktérů nejen na geografickém, ale i tematickém základě Využití aktivit MAP pro hledání společných témat a aktivit	Převážení aspektu konkurence mezi školami Přetížení pedagogů a škol ostatními administrativní úkony např. i v souvislosti s inkluzí Nedostatek finančních prostředků na budoucí zajištění aktivit, nastartovaných díky implementaci MAP

Zdroj: Vlastní zpracování

SWOT-3 analýza priority Rozvoj lidských zdrojů

Tabulka 87 SWOT-3 analýza priority Rozvoj lidských zdrojů

Silné stránky	Slabé stránky
Zájem o kvalitní vzdělávací aktivity Plánování vzdělávání pracovníků Spolupráce s PPP, odborníky a dalšími aktéry při získávání znalostí v oblasti inkluzivního vzdělávání	Nedostatek pracovníků ve školství Se zvyšujícími se nároky na manažerské, právní a strategické řízení školy se snižují pedagogické dovednosti vedoucích pracovníků Absence kvalitních tematických metodiků či lídrů (a jejich využití pro aktéry v regionu)
Příležitosti	**Hrozby**
Rozvoj sdílení dobré praxe mezi pedagogy i školami Využití dotačních prostředků pro profesní i osobnostní rozvoj Široká nabídka nových vzdělávacích trendů a nástrojů, včetně dostatečného výběru kvalitních vzdělávacích kurzů	Zvyšující se administrativní zátěž Nesystémové financování nepedagogických pracovníků (školních asistentů, chův, psychologů) Stárnutí pedagogického sboru a s tím spojené problémy aprobovanosti nového sboru.

Zdroj: Vlastní zpracování

5 Závěr

Analytická část MAP II ORP Prostějov vychází z aktualizovaných dostupných dat a informací zpracovaných pro území projektu, stejně jako z dotazníkového šetření realizovaného v rámci projektu mezi dotčenými školami (Agregovaný popis potřeb škol, Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách). Dále se v analytické části vychází z dotazníkového šetření MŠMT, osobních konzultací a z konkrétních výstupů jednotlivých pracovních skupin.

Cílem této analytické části bylo interpretovat známá data a nalézt shodu v klíčových oblastech.

Hlavními výstupem je aktualizace prioritních problémových oblastí.

Na základě jednání pracovních skupin byly definovány **3 prioritní problémové oblasti** v následujícím znění:

1: Zkvalitnění infrastruktury

2: Aktivity spolupráce

3: Rozvoj lidských zdrojů

Pro každou ze tří stanovených prioritních oblastí byla následně aktualizována SWOT–3 analýza, zahrnující silné a slabé stránky, stejně jako příležitosti a hrozby v dané oblasti. Tyto analýzy jsou podkladem pro strategickou část finálního dokumentu MAP, tedy Strategického rámce MAP ORP Prostějov.